

Ontwerpjaarverslag 2020

versie: Commissie Financiën en beleidsuitvoering
16 juni 2021

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021
Behorende bij briefnummer: 873| d.d. 01-06-2021
Paraaf:

1	Inleiding/leeswijzer	4
2	Wat waren belangrijke ontwikkelingen in 2020?	5
3	Overzicht indicatoren	12
3.1	Indicatoren programma's.....	13
3.2	Indicatoren Duurzaam Financieel beleid	15
4	De programma's.....	17
4.1	Programma Watersysteem.....	18
4.2	Programma Waterketen	26
4.3	Programma Besturen en Organiseren	36
5	Paragrafen bedrijfsvoering.....	46
5.1	Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar.....	47
5.2	Incidentele baten en lasten.....	48
5.3	Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen	49
5.3.1	Overige bestemmingsreserves.....	49
5.3.2	Voorzieningen	51
5.4	Waterschapsbelastingen	53
5.5	Weerstandvermogen	58
5.6	Financiering	61
5.7	Verbonden partijen	63
5.8	Bedrijfsvoering	71
5.9	EMU-saldo	74
6	Exploitatierkening	76
6.1	Exploitatierkening naar programma's.....	77
6.2	Exploitatierkening naar kostendragers	79
6.2.1	Toelichting op de exploitatierkening naar kostendragers	81
6.3	Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstensoorten	84
6.3.1	Toelichting op de exploitatierkening naar kosten- en opbrengstensoorten	86
6.4	Gebeurtenissen na balansdatum	89
7	Balans	90
7.1	Algemene toelichting op de balans.....	92

7.2	Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans.....	97
7.2.1	Vaste activa	97
7.2.2	Vlottende activa	101
7.2.3	Vaste passiva	103
7.2.4	Vlottende passiva	105
7.2.5	Niet uit de balans blijvende verplichtingen	108
7.2.6	Topinkomens	109
	Bijlage 1: Overzicht resultaten 2020 indicatoren waterbeheerplan.....	111
	Bijlage 2: Controleverklaring	115
	Bijlage 3: Afkortingen	116

Dit jaarverslag 2020 geeft inzicht in de bereikte doelen van de programma's van het waterschap Vechtstromen en de wijze waarop wordt voldaan aan de gestelde financiële kaders in 2020. Primair wordt hierin gekeken naar de realisatie van de doelstellingen in 2020, zoals die in de programmabegroting 2020-2023 zijn geformuleerd.

De verslaggevingsvoorschriften voor waterschappen zijn vastgelegd in de Waterschapswet, het Waterschapsbesluit en de regeling Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW). Dit jaarverslag (inclusief jaarrekening 2020) is in overeenstemming met deze voorschriften opgesteld.

In dit jaarverslag is in lijn met de verslaggevingsvoorschriften in de volgende paragrafen ingegaan op de Coronacrisis: Hoofdstuk 2 (Belangrijkste ontwikkelingen) en paragraaf 5.5 (Weerstandsvermogen).

Het document kent de volgende indeling:

Hoofdstuk 2 geeft inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen in 2020 die van invloed op ons werk zijn geweest. Daarbij is gespiegeld aan de ontwikkelingen zoals die ten tijde van de PB 2020-2023 werden verwacht.

Hoofdstuk 3 bevat een overzicht van de programma en financiële indicatoren zoals die in de huidige PB 2021-2024 voor het eerst zijn opgenomen. Deze indicatoren maakten nog geen onderdeel uit van de PB 2020-2023 waaraan in dit jaarverslag wordt gespiegeld. Toch wordt van meerwaarde gevonden om de jaarrealisatie 2020 volgens de nieuwe indicatoren te presenteren. Een uitgebreidere toelichting over 2020 op de programma indicatoren is opgenomen in hoofdstuk 4. De financiële indicatoren worden toegelicht in de paragrafen van hoofdstuk 5.

Hoofdstuk 4 gaat per programma nader in op de bereikte doelen in 2020 van de belangrijkste thema's. Daarnaast wordt per programma op hoofdlijnen inzicht gegeven in de besteding van de financiële middelen.

Hoofdstuk 5 betreft de wettelijk verplichte paragrafen bedrijfsvoering. Deze gaan onder meer in op de ontwikkelingen in de waterschapsbelastingen, het weerstandsvermogen, de financiering, de verbonden partijen en de omvang van de schuld.

De beide hoofdstukken 6 en 7 omvatten de jaarrekening 2020.

Hoofdstuk 6 geeft inzicht in de exploitatierekening, zowel naar programma's, de beide kostendragers 'watersysteembeheer' en 'zuiveringsbeheer' als naar kosten- en opbrengstsoorten.

In *hoofdstuk 7* is de balans weergegeven. Deze is voorzien van een algemene toelichting en een toelichting op de afzonderlijke posten van de balans.

2 Wat waren belangrijke ontwikkelingen in 2020?

Inleiding

Schoon, voldoende en veilig water; dat zijn de kerntaken van het waterschap en hier hebben we ons in 2020 ook weer volop ingezet. Op 27 februari 2020 hadden we nog niet in de gaten dat werken aan onze kerntaken in 2020 heel anders zou gaan dan dat we gewend waren, want op die datum werd het coronavirus dat COVID-19 veroorzaakt voor het eerst in Nederland geconstateerd. In het voorjaar was er sprake van een eerste golf van virusuitbraak en vanaf het najaar werd gesproken van een tweede golf. De uitbraak leidde tot voor Nederland ongekende maatregelen, waarbij het maatschappelijke verkeer, zowel tijdens de eerste als tijdens de tweede golf voor een deel werd stilgelegd.

Ook Vechtstromen heeft de effecten van het coronavirus ervaren. Medewerkers werkten van de ene op de andere dag thuis. Op zuiveringen en voor het werk aan het watersysteem werden vele maatregelen getroffen en instructies ontwikkeld om veilig te kunnen werken. Helaas zijn meerdere medewerkers van Vechtstromen (niet in de werksfeer) besmet geraakt. Met name voor participatie in projecten was het schakelen om op afstand belanghebbenden te betrekken bij projecten. Hierdoor is de voortgang in projecten vertraagd.

De crisisorganisatie van Waterschap Vechtstromen is van 12 maart 2020 t/m 17 juli 2020 opgeschaald geweest voor de coronacrisis. In deze periode heeft de crisisorganisatie getracht om de verspreiding van het virus in te dammen, onze medewerkers veilig te kunnen laten werken en de bedrijfscontinuïteit te borgen. De crisisorganisatie heeft voor Vechtstromen een routekaart ontwikkeld. In de routekaart staan afspraken om ons werk zo goed mogelijk te doen en om besmetting (op het werk) te voorkomen. Sinds de zomer is de coördinatie rondom corona belegd bij een kernteam corona. Ondanks de beperking door de coronamaatregelen ging het waterschapswerk gewoon door. Ook in 2020 hebben met partners samengewerkt aan klimaatadaptatie, het verbeteren van de waterkwaliteit en duurzaamheid.

Klimaat

Het voorjaar van 2020 was opnieuw erg droog. In de maand mei bijvoorbeeld is er op weerstation Twente maar 4 mm neerslag gemeten, terwijl dat gemiddeld bijna 60 mm is. Het gevolg was een groot neerslag tekort aan het begin van de zomer. En als het dan regent, dan zijn de buien vaak heftig. In de droogte berichten meldt Vechtstromen dat er op 14 juli heftige buien over het beheergebied trokken. *'In korte tijd viel er lokaal veel neerslag en diverse straten kwamen zelfs helemaal blank te staan. De verhoogde afvoer in onze sloten, beken en de Regge, Dinkel en Vecht verliep niettemin zonder grote problemen'*. We proberen de regen die in de zomer valt zoveel mogelijk vast te houden en roepen grondeigenaren op om dit ook te doen. De bewustwording inzake droger wordende zomers is toegenomen, wat helpt bij het zoeken naar oplossingen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit een innovatieve samenwerking met enkele agrariërs en een grond,- weg- en waterbouwbedrijf in de ontwikkeling en realisatie van een zogenoemde slimme knijpstuw. Naast dit soort specifieke maatregelen werken we in ons dagelijks werk continu aan optimalisatie van de wateraanvoer. Door aanpassingen in peilbeheer (stuwen op zomerpeil) en aangepast maai-beheer proberen we de schade door droogte voor landbouw en natuur zo veel mogelijk te beperken.

Droogstaande vistrap Hagmolenbeek in de zomer 2020

De werkzaamheden in het kader van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) om in 2050 ons land klimaat robuust in te richten vindt plaats langs zeven vastgelegde ambities. De eerste ambitie is het in beeld brengen van knelpunten via de zogenoemde stresstesten. Dit is samen met de gemeenten in 2019 opgeleverd. Vorig jaar is op basis van deze informatie de zogenoemde risicodialoog opgestart. Onder verantwoordelijkheid van de gemeenten is met stakeholders, zoals woningcorporaties en inwoners gesproken over maatregelen om wateroverlast, overstromingen, droogte en hitte te beperken. Deze risicodialogen ondervonden vertraging door de coronabeperkingen, waardoor uitvoering van projecten later opgestart worden. In 2021 worden deze dialogen vervolgd.

Waterkwaliteit

De Kaderrichtlijn Water is een Europese richtlijn die voorschrijft dat de waterkwaliteit van de Europese wateren vanaf 2027 aan bepaalde minimale eisen moet voldoen. Blijvende inspanning is nodig om de doelen van de Kaderrichtlijn Water (KRW) te realiseren. De EU, het Rijk en de gezamenlijke provincies geven aan dat zij de ambities voor de KRW voor 2027 willen vasthouden.

In afstemming met onze waterpartners in Rijn Oost is het ontwerp maatregelenprogramma 2022-2027 van de Kaderrichtlijn Water vastgesteld door het Dagelijks Bestuur. Dit maatregelenprogramma wordt opgenomen in het waterbeheerprogramma dat in 2021 ter vaststelling wordt aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Naast de maatregelen voor het meer natuurvriendelijke inrichten van de waterlopen is in 2020 besloten om de komende jaren fors te investeren in het verbeteren van 13 rioolwaterzuiveringsinstallaties en de samenwerking met de landbouw en Duitsland om de waterkwaliteit te verbeteren. In de samenwerking met Duitsland zijn de probleemstoffen, die vooral een Duitse bron kennen, vorig jaar in beeld gebracht als basis voor de planvorming voor ook de Duitse maatregelen vanuit de KRW.

Luchtfoto van de rwzi Vissedijk in Almelo, die in 2020 is gerenoveerd

Omdat een goede waterkwaliteit begint bij een aanpak bij de bron (wat er niet in komt, hoeft er ook niet uit) is in 2020 gewerkt aan een beleidslijn voor bronaanpak waterkwaliteit. Ook deze wordt, na vaststelling, in 2021 opgenomen in het waterbeheerprogramma. In dat kader zijn vanuit het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) weer veel maatregelen genomen door agrariërs om het verlies van meststoffen en gewasbeschermingsmiddelen te beperken. Het waterschap ondersteunt dit financieel en in 2020 is de mijlpaal van 100 goedgekeurde aanvragen bereikt. Maatregelen rond medicijnresten zijn vooral vanuit het Rijk en landelijke koepels van zorgaanbieders genomen.

Duurzaamheid

Eind 2020 is het project de Energiefabriek Hengelo afgerond. Een significant project voor Vechtstromen om de kosten voor slibeindverwerking te beperken en om een bijdrage te leveren aan de energietransitie. Naast de Energiefabriek zijn er vorig jaar meerdere zonnepanelenvelden geplaatst op zuiveringen. Hiermee wordt voor een

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

6

Paraaf:

belangrijk deel invulling gegeven aan een bestuursakkoord met de provincie Overijssel, maar bovendien wordt een bijdrage geleverd aan de ambitie om in 2030 energieneutraal te werken. In de MJV 2021-2030 is de doelstelling voor energieneutraliteit verbreed naar 49% CO₂-reductie in 2030. In het verslagjaar is een eerste inventarisatie uitgevoerd naar bronnen die bijdrage aan onze CO₂-voetafdruk.

Zonnepanelen op rioolwaterzuivering Haaksbergen

In het klimaatakkoord is ook afgesproken om via Regionale Energie Strategieën (RES) duurzame elektriciteit op land op te wekken en de warmtevraag van de gebouwde omgeving te verduurzamen. Vechtstromen is partner in de RES-regio's in ons beheergebied. In 2020 is zijn de concept-RESen vastgesteld en voorbereidingen getroffen voor het opstellen van de RES 1.0. Deze moet voor 1 juli 2021 worden vastgesteld. Onderdeel van de RESen zijn de mogelijkheden om de warmtevraag van de gebouwde omgeving te verduurzamen door het winnen van warmte uit oppervlakte- en afvalwater. In 2019 is de potentie van de opwek van energie uit water inzichtelijk gemaakt en in 2020 zijn de eerste haalbaarheidsonderzoeken ingebracht in het proces om te komen tot een RES. Met meerdere gemeenten worden nu initiatieven verkend voor de realisatie van projecten voor winning van warmte uit afvalwater.

Als waterschap willen we werken aan toename van biodiversiteit. De basis van onze bijdrage aan het biodiversiteitsherstel zit in onze maatregelen vanuit de Kaderrichtlijn Water en een goede functiebediening van waardevolle natte natuurgebieden. De vele maatregelen die we daarvoor nemen in diverse projecten en gebiedsprocessen (o.a. Natura2000) maken reeds onderdeel uit van onze kerntaken. Deze maatregelen worden o.a. beschreven in het maatregelenprogramma van de KRW. Daarnaast verrichten we ook extra maatregelen zoals het aanleggen van natuurvriendelijke oevers, voeren op verschillende locaties een meer ecologisch maaibeeld uit, zaaien waar mogelijk overhoeken in en verstrekken vergoedingen voor blauwe diensten.

Binnen de blauwgroene koers willen we echter meer bereiken. Hiervoor is eind 2020 een vergroeningsstrategie vastgesteld. Hierop volgend zal er een uitvoeringsagenda komen. Onze ambitie is biodiversiteit nog sterker beleidsmatig in te bedden in ons werk. We hebben daarom al ingezet om maatregelen op te schalen, die een bewezen positief effect hebben, zoals bouwen met natuur en blauwe diensten. Inzet daarbij is om werk met werk te maken en mee te liften met initiatieven van partners. We doen wat redelijkerwijs binnen onze mogelijkheden ligt. We kiezen bij voorkeur voor maatregelen die zoveel mogelijk biodiversiteitswinst opleveren tegen relatief lage kosten.

Samenwerking, communicatie en organisatie

In de eerste jaren na de fusie kwam naar voren dat er een achterstand is in het beheer en onderhoud van onze assets. In 2018 is daarom een programma afgerond om deze achterstanden goed in beeld te krijgen en te vertalen in een uitvoeringsprogramma. In 2019 is gestart met de uitvoering en deze uitvoering via het principe van assetmanagement loopt nog een aantal jaren door. Vorig jaar is bijvoorbeeld gewerkt aan een plan voor het uniformiseren van de elektro- en procesautomatisering (E&PA)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

7

Paraaf:

van zuiveringen. Ook is besloten de zuiveringen en gemalen centraal via een regiekamer aan te sturen. De doorvertaling wordt via het programma sturing Waterketen en Procesautomatisering (PRAUT) in 2021 en verder in aanpassingsprojecten opgepakt via de principes van assetmanagement.

Als organisatie hebben we te maken met veranderingen in wet- en regelgeving waar we ons continue op moeten aanpassen. De invoering van de Omgevingswet is daarin wel de grootste verandering, die tevens impact heeft op hoe we ons werk organiseren. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is gepland op 1 januari 2022, maar deze invoeringsdatum staat na overleg in het voorjaar van 2021 tussen de Koepels en de minister onder druk. Het idee achter de Omgevingswet is simpel: één wet die alle wetten voor de leefomgeving bundelt en moderniseert. Vorig jaar zijn we gestart met een verkenning naar de consequenties van de koppeling met de Wet open overheid.

Om de implementatie van de wet soepel te laten verlopen zijn de werkzaamheden in 2020 geïntensiveerd met als doel om op tijd klaar te zijn om te werken met de instrumenten van de Omgevingswet. Dit heeft geleid dat de Watervisie en de Waterschapsverordening vorig jaar in ontwerp, respectievelijk definitief zijn vastgesteld. In 2020 is opdracht verleend om een nieuwe Waterbeheerprogramma op te stellen dat eind 2021 vastgesteld moet worden.

Naast het werken aan de instrumenten van de wet bestond de intensivering ook uit het samen met onze ketenpartners ontdekken hoe we gaan samenwerken onder de Omgevingswet. Hiervoor zijn in 2019 het Omgevingsplatform Drenthe en het Omgevingsplatform Twente in het leven geroepen. Vechtstromen deed ook mee in diverse pilots waarin we onder andere ervaren hoe we samen met gemeenten en provincies in 8 weken (in plaats van 26 weken) een omgevingsvergunning kunnen afhandelen.

Kennis en innovatie

Er is een kennis en innovatie agenda vastgesteld en een innovatiefonds ingesteld, waarin jaarlijks € 1 miljoen wordt gestort. Met de kennis en innovatieagenda investeren we samen met andere overheden, kennisinstellingen en bedrijven in nieuwe kennis en technieken, andere werkwijzen en innovatieve oplossingen die bijdragen aan onze opgaven op gebied van klimaat, waterkwaliteit en duurzaamheid. De eerste projecten zijn al beoordeeld en voorzien van financiering voor uitvoering.

Huisvesting en digitale transformatie

Wat betreft de huisvesting is in 2017 een adaptieve huisvestigingsstrategie gepresenteerd. In 2019 heeft het algemeen bestuur een definitieve invulling voor de huisvestigingsstrategie vastgesteld. Mede door de afwezigheid van de medewerkers op kantoor Almelo kon vorige jaar voortvarend gewerkt worden aan de drie verdiepingen van het kantoor. De uitvoering van de plannen zal tot medio 2022 lopen en omvat de afronding van de aanpassingen rond kantoor Almelo, voorlichtingslocatie Emmen en de samenvoeging van de werklocaties Vriezenveen en Hardenberg.

Verbouwd kantoor Almelo

Om invulling te geven aan de ambities op het gebied van Digitale Transformatie is in 2020 verder ingezet op het zogenaamde 'digitale fundament'. Dit heeft zich geuit in meer vaardigheid van alle medewerkers in het werken op afstand en een verbetering in de informatiebeveiliging. Tevens is een eerste versie van de informatie-strategie opgeleverd. Digitalisering neemt zo'n vlucht, dat dit voortdurend aandacht vraagt van de organisatie over te treffen maatregelen op het gebied van continuïteit en informatiebeveiliging.

De bestuurlijke ambities, autonome ontwikkelingen en de veranderopgaven van het waterschap vragen naast de reguliere beheertaken veel inzet en continue flexibiliteit van onze medewerkers. In 2020 is een extra uitdaging gegeven door de Corona pandemie. Om de uitdagingen het hoofd te bieden is in 2020 verder ingezet op het verder ontwikkelen van de managementfuncties, is de interne sturing en de projectaanpak verder aangescherpt en is ingezet op het vergroten van ons strategisch vermogen. In 2020 is invulling gegeven aan sturing door concrete organisatiedoelen te benoemen via de zogenaamde A3 methodiek waaraan het gehele management meewerkt door de organisatiedoelen te vertalen naar specifieke doelen voor alle teams.

Duurzaam financieel beleid

Exploitatie

Het jaarresultaat over 2020 bedraagt bijna € 4 miljoen positief en wijkt daarmee 2,7% van de begrote lasten af. Het resultaat is vooral ontstaan door incidentele afwijkingen. Ook zijn er structurele componenten in de afwijkingen, die zowel tot onderschrijdingen als overschrijdingen hebben geleid. In deze jaarrekening worden die bij de verschillende programma's toegelicht.

Voor een aantal taken zijn de kosten nog niet in 2020 gemaakt en is het gewenst de budgetten beschikbaar te houden in 2021. Daarom wordt voorgesteld conform het bestaande beleid om:

- € 458.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve innovatie ("Innovatiefonds");
- € 370.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve overlopende verplichtingen;
- € 3.136.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie.

De inzichten in deze jaarrekening zijn benut bij de voorbereidingen van de taakstelling die in 2022 en 2023 moet worden gerealiseerd, en waarvoor bij de MJV in 2021 keuzes moeten worden gemaakt.

Opbrengsten

De belastingopbrengsten wijken ten opzichte van de BVR in totaliteit nauwelijks af. Wel zijn afwijkingen doordat de opbrengsten watersysteemheffing hoger uitvallen en de opbrengsten zuiveringsheffing lager. Ook bij de bijstelling tijdens de BVR was deze ontwikkeling al zichtbaar en is een bijstelling doorgevoerd. De lagere opbrengsten zuiveringsheffing hebben deels te maken met effecten door Corona, en daarnaast is het een gevolg van voortgaande procesoptimalisatie bij bedrijven, wat leidt tot een daling van de vuillast.

Exploitatierkening naar kosten en opbrengsten

Kosten 2019 en 2020 (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	B 2020 na wijzigingen	JR 2020
Kapitaallasten	38,3	40,5	41,8	41,8
Personeelslasten	43,7	45,5	45,8	45,1
Goederen en diensten van derden	42,5	46,1	46,2	45,3
Bijdragen aan derden	11,0	9,9	9,7	9,8
Overige kosten	2,2	1,7	2,7	1,4
Totaal kosten (excl. toevoegingen aan reserves)	137,7	143,7	146,2	143,4
Toevoegingen aan reserves	4,0	3,7	10,3	10,3
Totaal kosten (incl. toevoegingen aan reserves)	141,7	147,4	156,5	153,7

Opbrengsten 2019 en 2020 (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	B 2020 na wijzigingen	JR 2020
Financiële baten	3,0	3,0	7,5	7,6
Personeelsbaten	0,7	0,4	0,4	0,8
Goederen en diensten aan derden	2,5	2,3	2,3	2,9
Bijdragen van derden	0,8	0,6	0,6	1,0
Waterschapsbelasting	124,1	126,7	125,7	125,7
Onttrekkingen aan voorzieningen	0,9	0,0	0,6	0,9
Geactiveerde lasten	6,5	7,6	7,7	7,1
Totaal opbrengsten 2019 en 2020 (excl. toevoeging aan reserves)	138,5	140,6	144,8	146,0
Toevoegingen aan reserves	6,5	6,8	11,7	11,7
Totaal opbrengsten 2019 en 2020 (incl. toevoeging aan reserves)	145,0	147,4	156,5	157,7

Resultaat	3,3	0,0	0,0	4,0
------------------	------------	------------	------------	------------

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

10

Paraaf:

Investerings

In de oorspronkelijke begroting 2020 bedroeg de raming voor de netto-investeringen € 59,1 miljoen en in de BVR 2020 is de raming bijgesteld naar € 56,5 miljoen. Uiteindelijk zijn de netto-investeringen in 2020 uitgekomen op € 57,0 miljoen. Er is geïnvesteerd in onder meer renovatie en vervanging van zuiveringsinstallaties, persleidingen, kunstwerken, beschoeiingen en het baggeren van beken en vijvers. Daarnaast heeft het waterschap geïnvesteerd, in samenwerking met partners in de Kaderrichtlijn water, klimaatadaptatie, het Zoetwaterprogramma Oost Nederland (ZON), Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW), Natura 2000/PAS, stedelijk water en versnelling van de energietransitie.

Netto investeringen

Netto investeringen (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	BVR 2020	JR 2020
<i>Netto investeringen vóór subsidies</i>	48,0	66,9	62,5	60,8
<i>-/- subsidies</i>	-2,7	-7,8	-6,0	-3,8
Netto investeringen	45,3	59,1	56,5	57,0

Reserves

In onderstaand overzicht is het verloop van de algemene reserves, de overige bestemmingsreserves en de bestemmingsreserves tariefsegalisatie opgenomen. De algemene reserve blijft stabiel. De mutaties in de overige reserves zijn conform de genomen AB besluiten. Dankzij het positieve rekeningresultaat ad € 4,0 miljoen is er sprake van een betere vermogenspositie dan ultimo 2019 en ten opzichte van de begroting na wijzigingen.

Verloop van de reserves (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	B 2020 na wijzigingen	JR 2020
Algemene reserves	8,1	8,1	8,1	8,1
Overige bestemmingsreserves	11,0	10,2	12,5	12,5
Tariefsegalisatiereserve systeem	4,2	4,0	6,0	6,0
Tariefsegalisatiereserve zuiveren	10,9	8,8	9,5	9,5
Nog te bestemmen resultaat	3,3	0,0	0,0	4,0
Totaal reserves	37,5	31,1	36,1	40,1

Inleiding

In samenspraak met een bestuurlijke werkgroep zijn per programma een aantal inhoudelijke- en financiële indicatoren ontwikkeld. Deze indicatoren geven inzicht in:

- de stand van zaken van onze koers;
- de realisatie van de ambities uit het bestuursakkoord;
- de ontwikkeling van belangrijke trends
- de realisatie van de doelen uit de programmabegrotingen.

Deze indicatoren zijn voor het eerst opgenomen in de programmabegroting 2021-2024 (PB) en maakten nog geen onderdeel uit van de PB 2020-2023 waaraan in dit jaarverslag wordt gespiegeld. Wij presenteren deze indicatoren in dit jaarverslag 2020 ook om daarmee vanaf de laatste programmabegroting 2021-2024 een doorgaande lijn te hebben in de presentatie. Al zijn de inzichten ten opzichte van de begroting die in november 2020 is vastgesteld soms niet groot.

3.1 Indicatoren programma's

In deze paragraaf wordt in één oogopslag een overzicht gegeven van de indicatoren per programma. Een uitgebreide toelichting op de realisatie van de programma-indicatoren is opgenomen in hoofdstuk 4. Tevens zijn de financiële indicatoren uit de PB 2021-2024 opgenomen. Deze worden toegelicht in de paragrafen van hoofdstuk 5.

Voortgang implementatie omgevingswet

	Waterbeheer programma	Overige producten Omgevingswet	Digitaal Stelsel Omgevingswet	Gebruik en beheer omgevingswet
2020	Watervisie	Waterschapsverordening	Aansluiting op het DSO	Veranderopgave anders werken
	Waterbeheer-programma	Projectbesluit		
		Vergunning Eigen Dienst		
2021	Watervisie		Aansluiting op het DSO	Veranderopgave anders werken
	Waterbeheer-programma			
2022				Beheer van producten

Legenda: gepland (geel), onderhanden (oranje), gereed (groen)

Voortgang implementatie huisvestingstrategie

	Planvorming	Verbouwen	Facility en Terreinen	Verkoop, verhuizing en beveiliging	ICT Voorzieningen
2020 / 2019	Huisvestingstrategie	Verbouwing Emmen	Vervanging AV middelen	Verkoop Coevorden	Vervangen WIFI
	Verbindend Werken Fase 1	Verbouwing Sleen	Vervangen meubilair	Verkoop Vriezenveen	Implementatie thuiswerkplekken
	Eindopdracht Huisvesting	Verbouwing Almelo verdiepingen			BYOD/CYOD regeling 2020
			Voorbereiding Inr. Parkeerpark		Samenwerkings-omgeving
2021		Verbouwing Hardenberg	Inrichting Parkeerpark	Toegangs-beveiliging	Doorontwikkeling Samenwerkings-omgeving
		Verbouwing Almelo BG	Verbouwing voorlichtings-ruimtes	Verhuizing Vriezenveen – Hardenberg	BYOD/CYOD regeling 2021
2022			Aanplanting Parkeerpark		

Legenda: gepland (geel), onderhanden (oranje), gereed (groen)

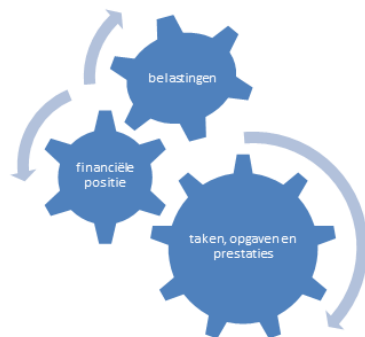
Voortgang implementatie assetmanagement

	Planvorming								
2020		Pilot Klein Vechtstromen	Ontwikkelplan Asset-management	Bestuurs-opdracht	Doorontwikkelplan Assetmanagement in uitvoering				
2021	Implementeren werkpakketten (WP)	WP Strategisch Asset-management Plan	WP integraal risico management	WP lange termijn Asset Planning	WP Assetmanagement plannen en Dienstverlenings-overeenkomsten	WP Informatie-voorziening	WP Dashboard	WP Grip op Projecten	WP Proces Landkaart
		WP Strategisch Asset-management Plan	WP integraal risico management	WP lange termijn Asset Planning	WP Assetmanagement plannen en Dienstverlenings-overeenkomsten	WP Informatie-voorziening	WP Dashboard	WP Grip op Projecten	WP Proces Landkaart

Legenda: gepland (geel), onderhanden (oranje), gereed (groen)

3.2 Indicatoren Duurzaam Financieel beleid

Het financieel beleid is geen geïsoleerd beleid, maar dient in samenhang gezien te worden met de taken en opgaven van het waterschap. De financiën van een waterschap staan niet op zichzelf, maar zijn een afgeleide van de taken. De doelstellingen van het waterschap, wat het wil bereiken en wat het daarvoor doet, heeft invloed op hoe het er financieel voor staat en wat het betekent op de belastingontwikkeling in het gebied. In onderstaande raderwerk wordt dit verbeeld

Hierna geven wij de indicatoren weer die voortkomen uit het kader van duurzaam financieel beleid. Deze zijn gebaseerd op het uitgangspunt dat wij de (wettelijke) taken en opgaven verrichten:

1. binnen een structureel sluitende exploitatiebegroting;
2. met een bestendig investeringsvolume;
3. met een aanvaardbare schuldpositie;
4. tegen een maatschappelijk aanvaardbare lastendruk voor huishoudens en bedrijven;
5. en voldoende reserves in relatie tot het risicoprofiel;
6. waarbij dit wordt beschouwd over een periode van tien jaar.

Indicator: Absolute en relatieve netto schuld

Netto schuld (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020 (primitief)	BVR 2020	JR 2020
Netto schuld	445,4	480,4	470,2	462,2
Waterschapsbelastingen (incl. kwijtscheldingen)	124,1	126,7	125,7	125,7
Relatieve nettoschuld	359%	379%	374%	368%

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

15

Paraaf:

Indicator: Netto investeringen

Netto investeringen (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	BVR 2020	JR 2020
Netto investeringen vóór subsidies	48,0	66,9	62,5	60,8
-/- subsidies	-2,7	-7,8	-6,0	-3,8
Netto investeringen	45,3	59,1	56,5	57,0

Indicator: Absolute en relatieve omvang kapitaallasten

Kapitaallasten (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020 (primitief)	BVR 2020	JR 2020
Kapitaallasten	38,3	40,5	39,6	41,8
Totale lasten (excl. toevoeging aan reserves)	137,8	143,7	144,0	143,4
Kapitaallasten relatief	27,8%	28,2%	27,5%	29,1%

Indicator: Gemiddelde jaarlijkse lastendrukontwikkeling huishoudens en bedrijven

Lastendrukontwikkeling huishoudens en bedrijven (in percentages)	Mutatie 2020-2019	Mutatie 2021-2020	Mutatie 2022-2021	Mutatie 2023-2022	Mutatie 2024-2023
Gewogen gemiddelde lastendrukontwikkeling	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%	3,4%

Indicator: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	JR 2019	B 2020 (primitief)	BVR 2020	JR 2020
Weerstandsvermogen (ratio)	1,2	1,1	1,1	1,2

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

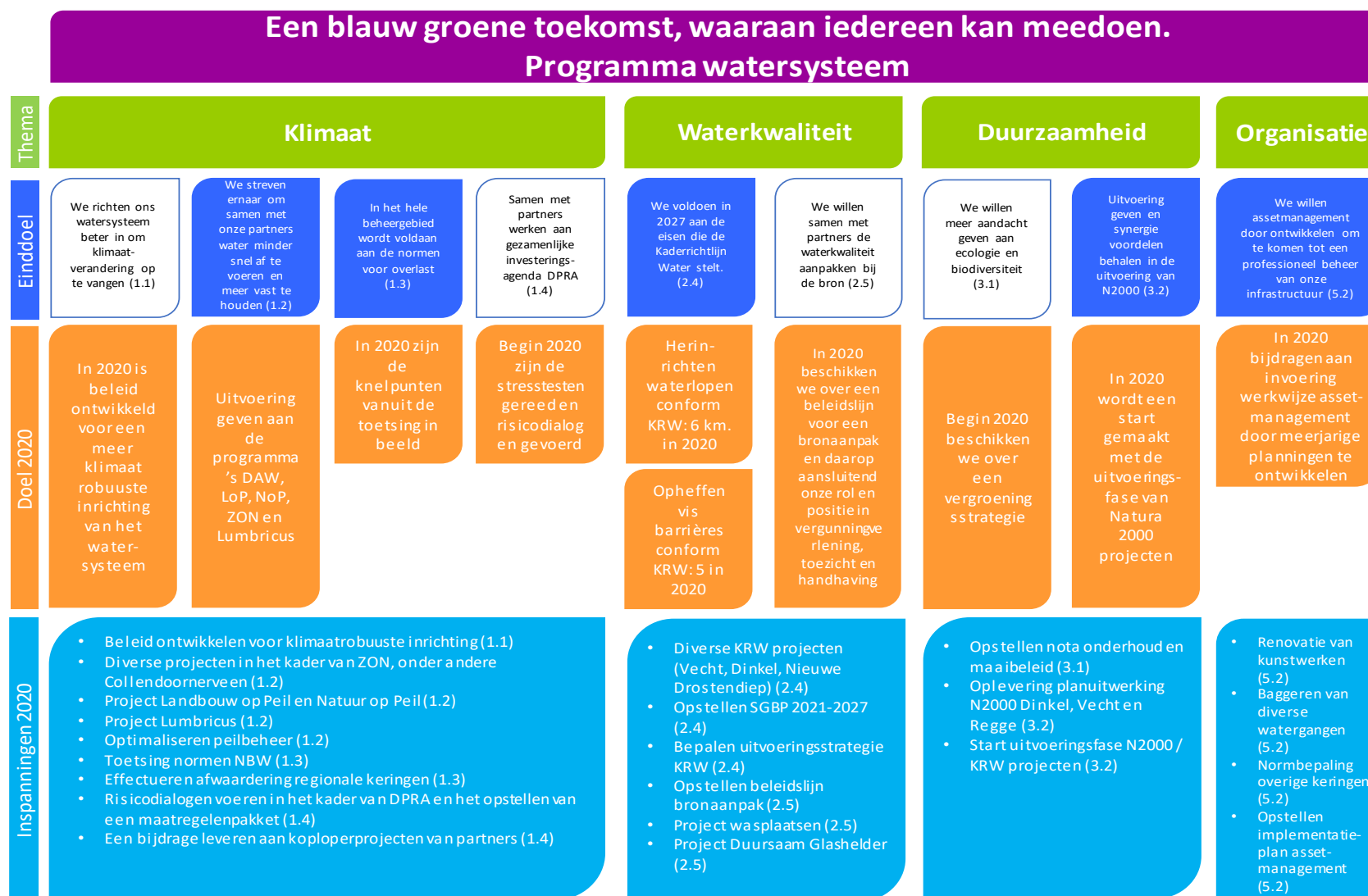
16

Paraaf:

Dit hoofdstuk gaat per programma in op de doelbereik van 2020 van de belangrijkste onderwerpen. Daarnaast wordt per programma op hoofdlijnen inzicht gegeven in de besteding van de financiële middelen.

Terugkijkend naar 2020 is in algemene zin de conclusie dat de lopende projecten behoorlijk in staat zijn gebleken om de voortgang er in te houden. Voor projecten in de opstart- of voorbereidingsfase is in enkele gevallen vertraging opgetreden als gevolg van het niet kunnen organiseren van fysieke bijeenkomsten met bijvoorbeeld de omgeving of projectpartners. Uiteraard heeft de coronacrisis ook impact gehad op de financiën van de projecten, maar dit is grotendeels opgevangen in de projecten zelf. Kanttekening hierbij is dat de ruimte op onvoorzien binnen de projecten daardoor is afgenomen en het risico bestaat dat projecten op een later stadium alsnog te maken krijgen met deze negatieve impact van de coronacrisis op het project. Daar waar de coronacrisis nu al leidt tot een verwachte overschrijding van het projectkrediet, wordt binnen de kaders van het door het algemeen bestuur vastgestelde investeringskader een voorstel aan het dagelijks bestuur voorgelegd.

4.1 Programma Watersysteem: wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Bovenstaande doelenboom is opgenomen in de begroting van 2020. De wit gekleurde einddoelen vergen nog nadere uitwerking de komende jaren. Hieronder wordt nader beschreven hoe het programma watersysteem in 2020 heeft gepresteerd.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

18

Paraaf:

Inleiding

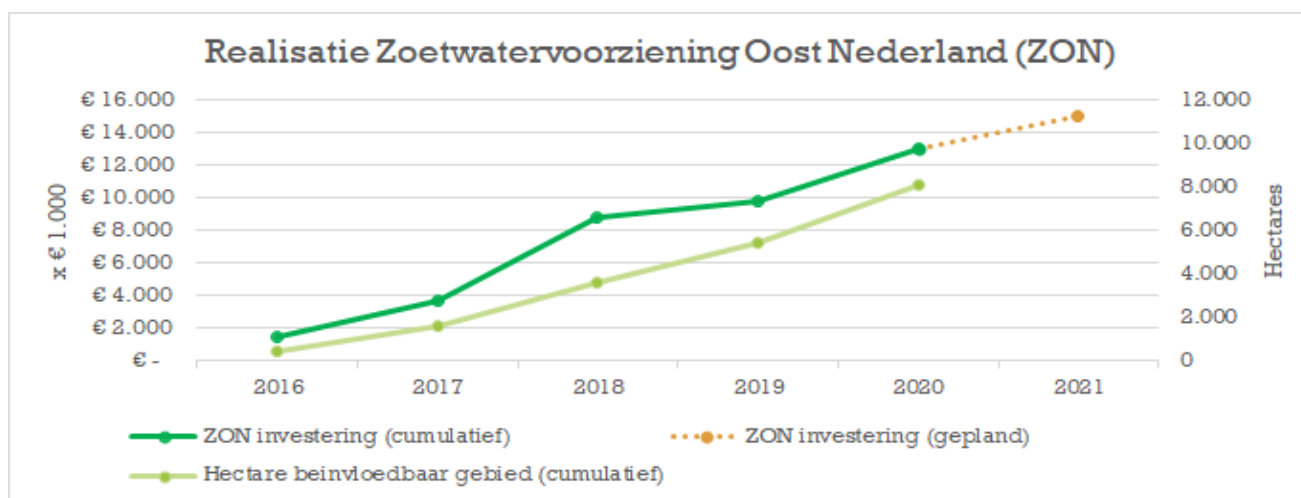
De COVID-19 pandemie kenmerkt het jaar 2020, maar daarnaast is het ook het derde jaar op rij met een enorm neerslag tekort. Dit heeft wederom geleid tot droogte in het voorjaar en zomer in grote delen van ons beheergebied. Mede door onze ervaringen en extra inspanningen van onze organisatie heeft dit niet voor grote problemen gezorgd. Ondanks de strenge corona-maatregelen waar we vanaf maart 2020 mee te maken kregen, hebben we met het programma watersysteem goed gescoord. Hieronder gaan we daar per thema wat dieper op in.

Klimaat

In het voorjaar en zomer van 2020 hadden we wederom te maken met een groot neerslag tekort. Om water langer vast te houden in de haarvaten van het systeem is in 30% van de watergangen op de hoge zandgronden minder gemaaid. Daarnaast is er door flexibel peilbeheer vertraagd water afgevoerd en zijn er tijdelijke stuwen aangelegd voor waterconservering.

Mede op basis van een eerder uitgevoerde evaluatie is er gewerkt aan beleid voor een meer klimaatrobuuste inrichting van ons watersysteem. De verwachting is dat dit beleid in het najaar van 2021 wordt opgeleverd. Ook is er uitvoering gegeven aan het uitplaatsen van grondwaterbronnen in de beschermingszone van kwetsbare grondwaterafhankelijke natuurgebieden. Meer dan 80% van de gemelde grondwateronttrekkingen in deze zones is op vrijwillige basis en in goed overleg met de eigenaren verplaatst of gedempt. In het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) worden diverse maatregelen genomen zoals het aanleggen van peil gestuurde drainage of 'boerenstuwen' om het water langer vast te kunnen houden.

In de periode 2016-2021 werken we in het kader van de Zoetwatervoorziening Oost-Nederland ook aan maatregelen om water langer vast te houden en droogte tegen te gaan. In 2020 zijn er een aantal projecten opgeleverd die daar een bijdrage aan leveren, zoals het Collendoornerveen en de renovatie en aanpassing van diverse kunstwerken. Daarmee vergroten we de zoetwaterbeschikbaarheid voor ruim 2.600 hectare. Ten aanzien van het hele werkprogramma liggen we goed op koers om de afgesproken maatregelen te realiseren voor eind 2021.

In overleg met partners is afgelopen jaar een nieuw ZON-werkprogramma opgesteld voor de periode 2022-2027 dat in 2021 bestuurlijk zal worden vastgesteld.

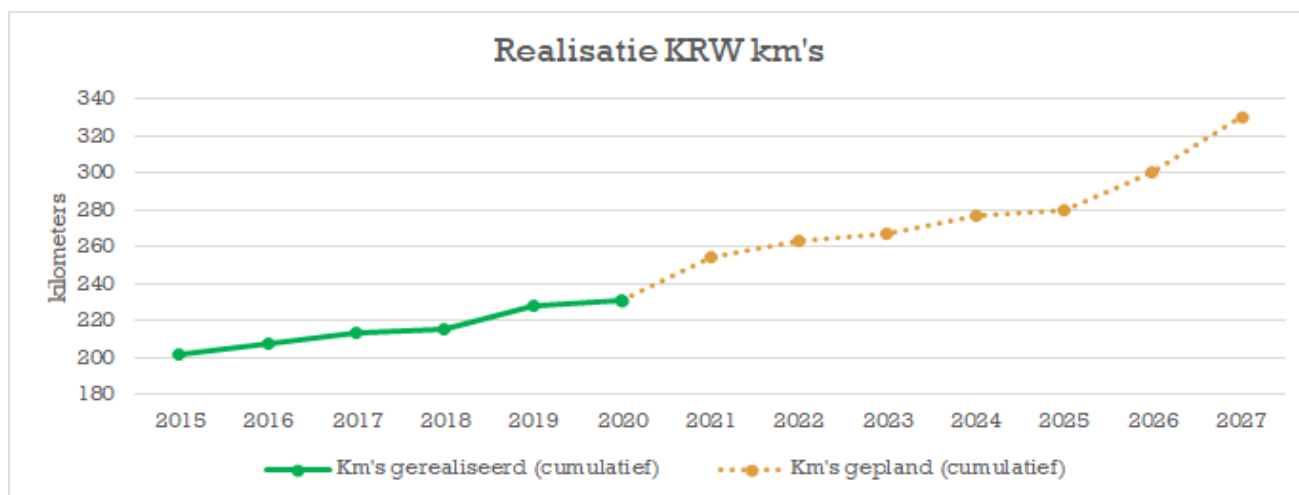
De toetsing van de NBW-normen wordt in de eerste maanden van 2021 opgeleverd. Op basis daarvan zal een uitvoeringsprogramma worden opgesteld om de knelpunten aan te pakken.

Ten aanzien van DPRA zijn de risicodialogen door de corona-maatregelen vertraagd. Het bleek niet mogelijk om fysieke bijeenkomsten te organiseren om de stresstesten te bespreken. De gesprekken worden opgepakt zodra de situatie dat weer toelaat.

Het project Lumbricus is nagenoeg afgerond. In het voorjaar van 2021 vindt het eindsymposium plaats. Het project heeft veel nieuwe inzichten opgeleverd over hoe we met onze bodem moeten omgaan in relatie tot klimaatverandering.

Waterkwaliteit

In de factsheets van het Stroomgebieds beheerplan is per waterlichaam vastgelegd welke maatregelen we gaan treffen om te voldoen aan de waterkwaliteitseisen van het watersysteem. Eén van de belangrijkste maatregelen is het herinrichten van watergangen conform de principes van de Kaderrichtlijn Water. Ook in 2020 is er volop gewerkt aan de KRW opgave in het watersysteem. Diverse projecten zijn in voorbereiding (bijvoorbeeld diverse Dinkelprojecten of het Nieuwe Drostendiep) of in uitvoering (zoals Vecht Karshoek-Stegeren, Vecht Rheezermaten en de Glanerbeek). Het afgelopen jaar is het project Elsbeek Losser opgeleverd. Hiermee is 3,1 kilometer waterlichaam KRW-proof ingericht. Bij de begroting werd rekening gehouden met 6 kilometer realisatie in 2020. De projecten Regge Pelmolen en Vechtpark Baalderuiterwaard zijn echter vertraagd door zowel de stikstofproblematiek als corona.

Eind 2020 zijn we tot voordracht voor de peildag over de beleidslijn bronaanpak gekomen die in 2021 door het algemeen bestuur zal worden vastgesteld.

Het project wasplaatsen is in 2020 afgerond. Er zijn ongeveer 45 wasplaatsen voor spuitmachines gerealiseerd binnen het Vechtstromen gebied. De bewustwording voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door de sector is enorm toegenomen. Uit monsternamen is gebleken dat de "norm" overschrijdingen vanaf het erf zijn afgenomen van 70% naar minder dan 20%.

Bij DuurSaam Glashelder is in 2020 meer ingezet op opsporing van (diffuse) lozingen, door o.a. (continue) metingen vanuit toezicht en inzet innovatieve meetmethode als eDNA.

Duurzaamheid

Binnen het thema duurzaamheid is in 2020 een start gemaakt met de nota maabeleid, waarin wordt bekeken welke maatregelen die we nu al treffen, kunnen worden versterkt voor een meer ecologisch maabeleid. Het gaat dan bijvoorbeeld om minder of gefaseerd maaien of om een specifieke wijze van maaien. Hierbij valt te denken aan het bloksgewijs maaien, waarbij afwisselend het talud wel of niet wordt gemaaid ten behoeve van de aanwezige flora. Dit wordt nu al toegepast en middels de nieuwe nota onderzocht of dit uitgebreid kan worden.

Afgelopen jaar is de vergroeningsstrategie opgesteld. Deze wordt begin 2021 vertaald naar een uitvoeringsagenda.

De planuitwerkingen van de Natura 2000 gebieden Dinkel, Regge en Vecht zijn opgeleverd. Begin 2021 start de uitvoering, waarbij voor de gebieden Dinkel en Regge ook de KRW-opgave wordt meegenomen.

Organisatie

Naast de reguliere beheer en onderhoudstaak zoals het maaien is er in 2020 ook hard gewerkt aan exotenbestrijding. Het blijkt lastig om de hardnekkige exoten te weren uit onze watergangen. Dit blijft ook in de toekomst de nodige inspanning vragen. Om schades aan onze waterstaatskunstwerken, zoals dijken en kades, te voorkomen, wordt de populatie muskus- en beverratten zo laag mogelijk gehouden. In ons beheergebied zijn de vangsten in 2020 voor de muskusratten circa 9% gedaald (ca 2.200 stuks) en voor de beverratten met circa 55% gestegen (235 stuks) ten opzichte van 2019.

Het afgelopen jaar zijn er diverse kunstwerken (stuwen en gemalen) gerenoveerd, al dan niet in bouwteam verband. Onder ander de Drentse stuw is compleet gerenoveerd en een aantal bruggen zijn aangepakt, waaronder de Heirbrug in Emmen.

In het kader van het opgestelde baggerplan en de uitgevoerde inspecties zijn in 2020 diverse watergangen en vijvers gebaggerd, zoals enkele vijvers in Almelo, de Twickelervaart, Almelse Aa en de gracht in Saasveld. Met deze werkzaamheden zijn de watergangen en vijvers weer op diepte gebracht.

Op basis van het beschoeiingsprogramma is verder gewerkt aan de oeverinrichting van de Lutterhoofdwijk en is de beschoeiing nabij gemaal de Mars in Coevorden vervangen.

De normbepaling van de overige keringen heeft wat vertraging opgelopen en wordt medio 2021 opgeleverd. Op basis daarvan kan een toetsing worden uitgevoerd om te bepalen of er aanvullende maatregelen nodig zijn.

Netto lasten van het programma

De netto lasten voor het programma Watersysteem bedragen bij het jaarverslag 2020 € 55,8 miljoen. Ten opzichte van het bestuurlijk voortgangsrapport (BVR) 2020 vallen de netto lasten daarmee op een begroting van € 56,7 miljoen uiteindelijk € 0,89 (1,6%) lager uit. Hieronder zijn de voor- en nadelen weergegeven:

Voordelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 1,59 miljoen)

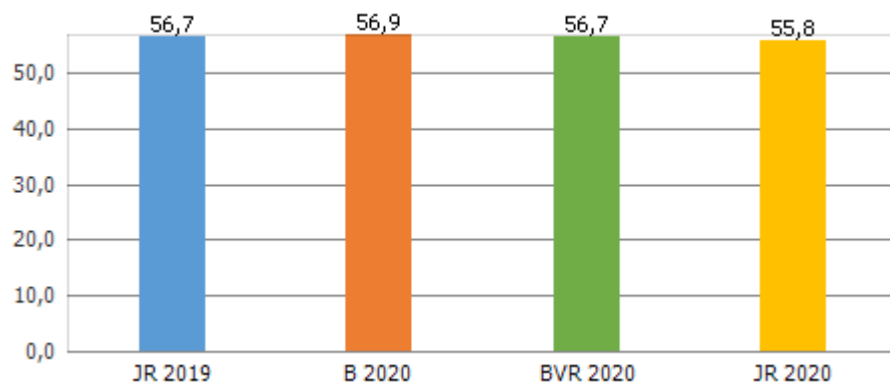
- Incidenteel door verkoop van regiokantoor locatie Vriezenveen (€ 363.805);
- Incidenteel op vergunningen en meldingen, bestuursrechtelijke handhaving door minder doorbelaste uren en een opbrengst last onder dwangsom (€ 189.000);
- Incidenteel door aanbestedingsvoordeel, uit opdracht genomen objecten en doorschuif objecten in het werkplan Groot Onderhoud Kunstwerken (GOK) (€ 79.000);
- Incidenteel op monitoring waterkwantiteit door een transitorische post; een afrekening van Aqualysis (€ 65.000);
- Incidenteel voordelen lager dan € 50.000 per geval op verschillende activiteiten als: plannen van derden, onderhoud materieel, recreatief medegebruik (€ 402.195);
- Incidenteel door het niet inzetten van de post Onvoorzien (€ 496.000).

Nadelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 0,7 miljoen)

- Incidenteel op kosten monitoring waterkwantiteit door externe capaciteit voor LBW en NBW, kosten visstand monitoring, kosten Aqualysis (€ -218.000);
- Incidenteel door € -498.000 kosten van i. bijdrage onderzoek bodemdaling gemeente Emmen, ii. verplaatsing van grondwaterbronnen, iii. bijdrage Rijkswaterstaat aan tijdelijke pomp installatie die niet volledig door bijsturing binnen andere budgetten konden worden opgevangen (€ -89.000);
- Incidenteel meerdere kleine nadelen lager dan € - 50.000 op onder andere de activiteiten: Waterbeheersplan, peilbeheer, bediening kunstwerken (€ -150.000);
- Structureel door op kosten verwijderen van exoten beheergebied breed in verband met verdere/hardnekkige verspreiding (€ -197.000);
- Structureel door meer toezichtkosten bij de sluizen in de Vecht door gelijkstelling openingstijden aan WDOD (€ -51.000).

Netto lasten programma Watersysteem

(bedragen in miljoenen €)

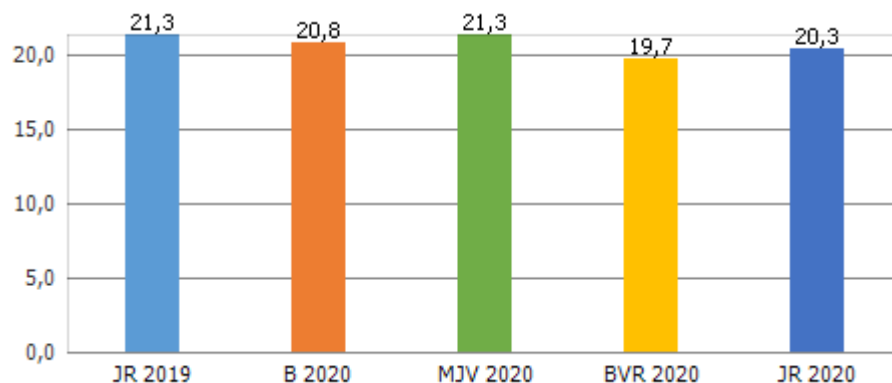
Investerings programma Watersysteem

Het programma watersysteem heeft in 2020 totaal € 20,3 miljoen geïnvesteerd. Dat is licht hoger dan de prognose bij de BVR, en iets onder het niveau van de begroting 2020. De meeste investeringsprojecten hebben goed doorgang kunnen vinden ondanks de corona-maatregelen. Echter bij enkele projecten in de opstart- en voorbereidingsfase zien we een lichte vertraging optreden, bijvoorbeeld rondom de Dinkel. Dit heeft met name te maken met het niet kunnen organiseren van fysieke bijeenkomsten rondom participatie. Daarnaast hebben enkele projecten wat vertraging opgelopen in verband met de stikstofproblematiek. Een aantal daarvan kunnen worden aangemerkt als beheer- en onderhoudsprojecten en zijn daarom alsnog vrijgesteld van de vergunningplicht.

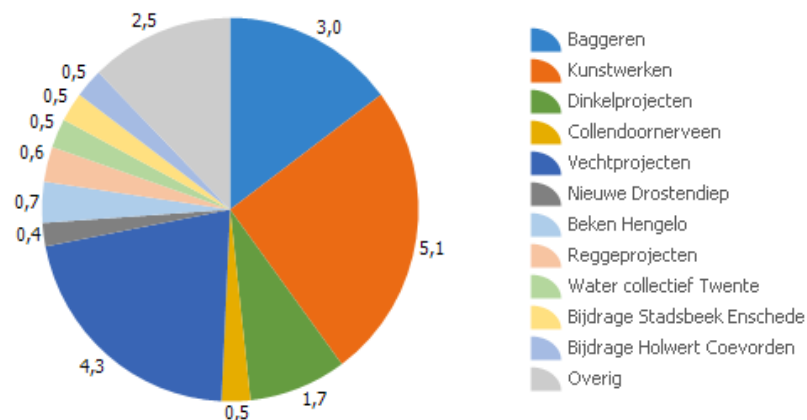
Investerings Watersysteem	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
<i>(bedragen in miljoenen €)</i>					
Netto investeringen vóór subsidie	23,8	27,8	28,6	25,1	23,8
-/- subsidies	-2,5	-7,0	-7,3	-5,4	-3,5
Netto investeringen	21,3	20,8	21,3	19,7	20,3

Netto investeringen Watersysteem

(bedragen in miljoenen €)

Investeringsprojecten 2020 Watersysteem
(bedragen in miljoenen €)

Toelichting

In bovenstaande taartdiagram en onderstaande tabel zijn de grootste investeringen in 2020 binnen het programma watersysteem weergegeven. Ten opzichte van de begroting zijn er een aantal afwijkingen. Zo is er in de Vechtprojecten netto ca. € 1,6 miljoen meer gerealiseerd dan vooraf begroot. Dat is te verklaren doordat de verwachte subsidie inkomsten op een aantal deelprojecten een jaar zijn doorgeschoven in verband met een langere doorlooptijd van de subsidiedeclaraties. Bij het Nieuwe Drostendiep is vertraging opgetreden door een langere voorbereidingstijd in verband met de corona maatregelen. Hierdoor konden in 2020 geen bijeenkomsten worden georganiseerd met partners en omwonenden.

Netto investeringen projecten (bedragen in miljoenen €)	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
Baggeren	3,1	2,7	3,8	3,6	3,0
Kunstwerken	8,2	5	4,9	4,5	5,1
Dinkelprojecten	1,2	2,3	2,9	2,2	1,7
Collendoornerveen	0,5	0,4	0,6	0,6	0,5

Netto investeringen projecten <i>(bedragen in miljoenen €)</i>	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
Vechtprojecten	1,9	2,7	3,6	4,6	4,3
Nieuwe Drostendiep	2	1,2	0,4	0,2	0,4
Beken Hengelo	0,5	1	0,6	0,6	0,7
Reggeprojecten	1,6	1	-0,2	-0,3	0,6
Water collectief Twente	0,1	0,2	0,6	0,4	0,5
Bijdrage Stadsbeek Enschede	0	0,5	0,5	0,5	0,5
Bijdrage Holwert Coevorden	0	0,5	0,5	0,5	0,5
Overig	2,2	3,3	3,1	2	2,5
Netto investeringen	21,3	20,8	21,3	19,7	20,3

4.2 Programma Waterketen: wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

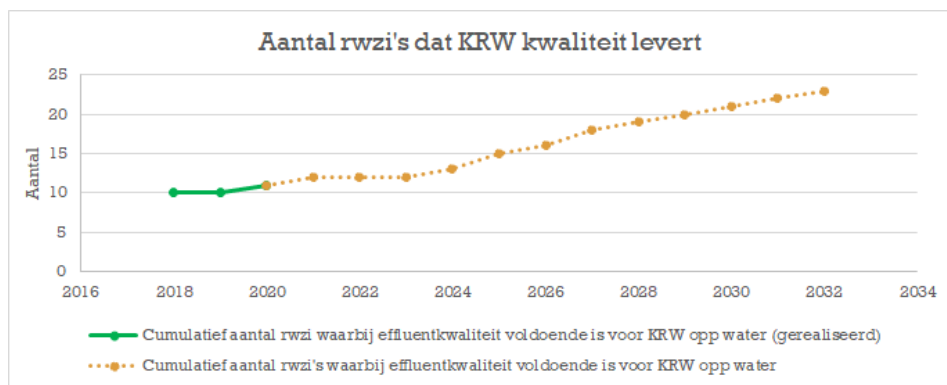
Een blauw groene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen. Programma waterketen							
Thema	Waterkwaliteit				Duurzaamheid		Organisatie
Einddoel	In 2027 is het maatregelenpakket KRW op RWZI's uitgevoerd (2.1)	We nemen geen maatwerkbesluiten meer, zeker als het effluent in kwetsbare beeksystemen uitkomt (2.2)	We werken samen om meer kennis te ontwikkelen over verwijderen microverontreiniging (2.3)	We brengen en houden de installaties in veiliger, effectievere en efficiëntere toestand (5.2)	We werken aan een lagere CO2 footprint door o.a. 100% duurzaam opgewekte energie in 2025 (3.3)	We werken binnen circulaire economie aan meer grondstoffen terugwinning (3.5)	De informatie over het functioneren van de installaties is in 2023 op orde om assetmanagement te implementeren (5.2)
Doel 2020	In 2020 is het maatregelenpakket KRW op RWZI's vastgesteld	Aantal RWZI's dat gebruikt maakt van een verruimd activiteitenbesluit in 2020 neemt af van 9 tot 8 Tot de nieuwe indicator gereed is: Gebiedsrendement verwijdering stikstof > 85 % fosfaat > 83%	In 2020 wordt besloten hoe we meer kennis over verwijdering micro verontreiniging opbouwen	In 2020 wordt een nader af te spreken deel van het technisch noodzakelijke werkprogramma gerealiseerd	In 2020 is een plan gereed hoe 100% energie neutraliteit in 2025 te bereiken	In 2020 wordt de inzet van korrelslib voor de winning Kaamera bepaald In 2020 acties stimuleren SNB terugwinning van fosfaat uit het influent uitvoeren	In 2020 bijdragen aan invoering werkwijze assetmanagement door basis informatie te verbeteren In 2020 is implementatie-plan en besluit over aansturing zuiveringen (PA) gereed
Inspanningen 2020	<ul style="list-style-type: none"> Plan van aanpak prioritering KRW maatregelenpakket opstellen (2.1) Maatregelenpakket opstellen om aan activiteitenbesluit te voldoen (2.2) Plan van aanpak opstellen om micro's te verwijderen (2.3) Opstellen afvalwaterakkoorden o.a. Ommen en Tubbergen Vernieuwen rwzi Vriezenveen (2.2) Ontwerpen vernieuwing rwzi Tubbergen (2.2 en 2.1) Ontwerpen vernieuwing rwzi Ootmarsum (2.2 en 2.1) Inventariseren aanpassing rwzi Emmen (2.2) Inventariseren renovatie rwzi Coevorden (5.2) Opstellen strategie lozers bedrijfsafvalwater i.r.t. capaciteit assets (5.2) 				<ul style="list-style-type: none"> Studie kansen warmte afvalwater (3.3) Onderzoek windturbines (3.3) Business case leveren korrelslib (3.5) Beleidsnota inzet effluent tegen droogte (1.1) P-terugwinning via SNB aanjagen (3.5) Afronden Energiefabriek Hengelo (3.3) Uitvoeren van het Energie Efficiency Plan (3.3) Realiseren zonnepanelen 9 rwzi's (3.3) 		<ul style="list-style-type: none"> Plan voor op orde houden gegevens opstellen (5.2) Business case PA afronden/implementatieplan (5.2) Implementatie zuiveringsdashboard en (5.2) Uitvoeren assetmanagement, transitiefase 1 (5.2)

Inleiding

Het programma waterketen draagt vooral bij aan het bereiken van een goede waterkwaliteit door de zuiveringen, gemalen en persleidingen in goede toestand te houden. Het zuiveren van afvalwater kost veel energie, maar in de waterketen zijn er ook veel mogelijkheden om energie op te wekken. Daarom wordt binnen dit programma waterketen specifiek stilgestaan bij de energiecomponent van het duurzaamheidsdoel. Voorts is in het hele zuiveringsproces een goede organisatie van vele soorten informatie van bijzonder belang. Daarom wordt als onderdeel van het uitvoeren van assetmanagement daar extra op gestuurd.

Waterkwaliteit

Opgave Plan van Aanpak voor RWZI's inzake vereisten chemische waterkwaliteit KRW

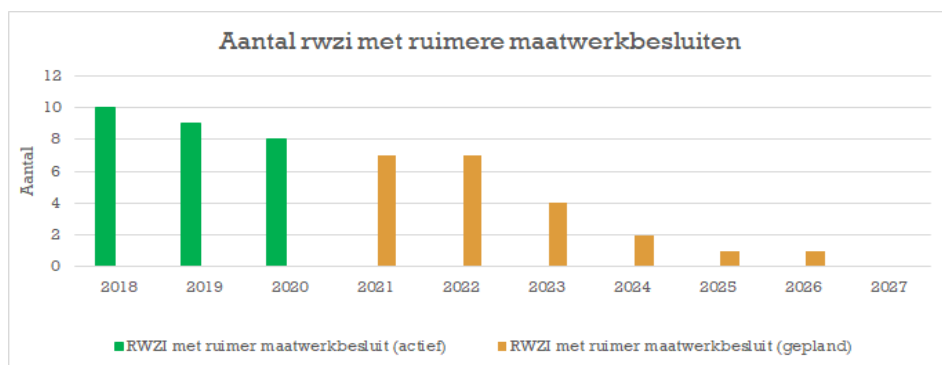

Het plan van aanpak voor de RWZI's om in de toekomst te voldoen aan de voor de KRW gewenste effluentkwaliteit heeft de basis gevormd voor de MJV 2021-2030 die in september is vastgesteld. Daarmee is op hoofdlijn uitgestippeld wanneer welke RWZI kan voldoen.

Het renoveren van de RWZI Almelo-Sumpel en verbeteren van de besturing de afgelopen jaren zorgt er voor dat deze sinds begin 2020 voldoet aan de gewenste effluentkwaliteit. In 2020 is de totale vernieuwing van de RWZI Almelo-Vissedijk gereed gekomen, wat naar verwachting in 2021 ook zal leiden tot het bereiken van de gewenste KRW effluentkwaliteit.

In 2020 is gewerkt aan de voorbereiding van de aanpassing van de RWZI Ootmarsum en is een start gemaakt met de variantenstudie voor de vernieuwing van de RWZI Tubbergen.

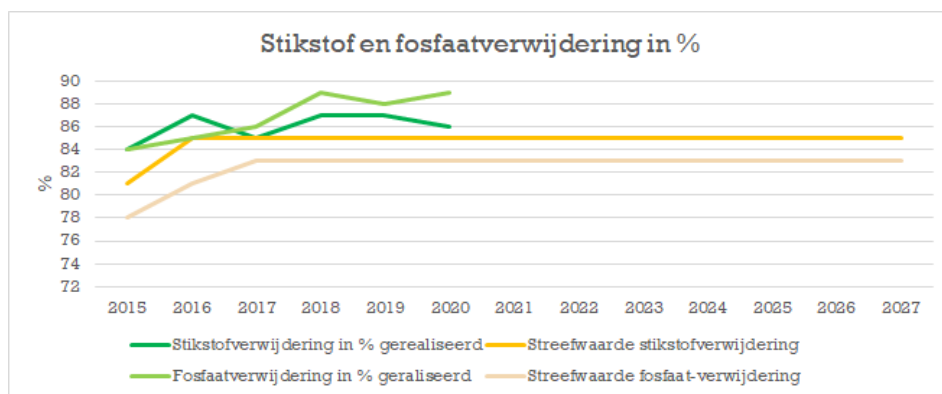
Opgave Streven geen maatwerkbesluiten meer voor effluent RWZI's

Door aanpassingen in de besturing van de RWZI Den Ham kon het maatwerkbesluit worden beëindigd. De vernieuwing van de RWZI Almelo-Vissedijk die in 2020 is afgerond leidt tot een effluentkwaliteit waarbij het maatwerkbesluit niet hoeft te worden verlengd. De nieuwbouw van de RWZI Vriezenveen is in 2020 aanbesteed en in uitvoering gekomen. Dit leidt op termijn ook tot het intrekken van het maatwerkbesluit. Daarbij moet overigens een RWZI eerst gedurende een heel jaar de benodigde prestaties hebben geleverd. Bij de MJV 2021-2030 is de doelstelling vastgelegd en financiële ruimte gereserveerd om te streven in 2027 geen maatwerkbesluiten meer nodig te hebben.

Voor de RWZI Emmen is in 2020 onderzoek gedaan welke aanpassingen in de waterlijn nodig zijn om ook zonder maatwerkbesluit te kunnen lozen. De resultaten van het onderzoek wijzen in de richting dat een hogere (toekomstige) investering nodig lijkt dan de voorlopig gereserveerde ruimte. Nader onderzoek wordt in de eerste helft van 2021 verricht, waaruit moet blijken met welk bedrag we voor de waterlijn moeten rekenen.

Gebiedsrendement stikstof en fosfaat

Naast eisen per RWZI die aanleiding kunnen geven tot renovaties of vernieuwingen, wordt ook gestuurd op het gewogen gemiddelde van alle RWZI's. Dat leidt tot het zogenaamde gebiedsrendement. De bestuurlijke focus ligt logischerwijs vaak op de grootschalige vernieuwingen, maar voor het bereiken van een goed gebiedsrendement is inzet van alle operators en onderhoudstechnici met hun ondersteuning van cruciaal belang. Ook in 2020 heeft die inzet weer geleid tot een prima resultaat. De gebiedsindeling en bezetting is heringedeeld om, met het ouder wordende personeel, ook buiten normale werkuren adequaat te kunnen reageren op onregelmatigheden. Zo kan ook de komende jaren het beheer 24/7 goed worden gevoerd.

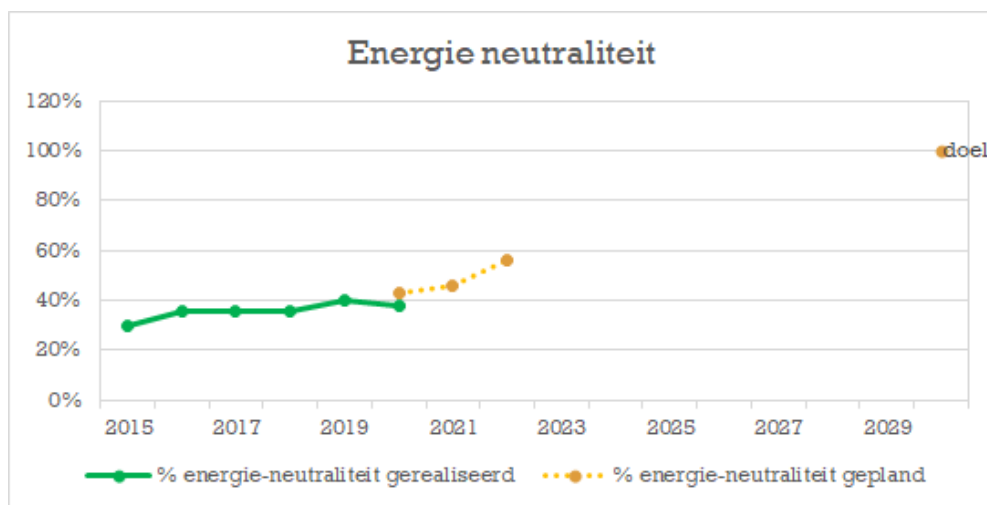
Een aantal van onze RWZI's zijn vol belast door een groot aanbod van bedrijfsafvalwater. De strategie hoe met aanvragen voor extra aanvoer van afvalwater om te gaan is in 2020 vastgesteld.

Opgave Samenwerken om meer kennis te ontwikkelen over het verwijderen van microverontreiniging

In 2020 is het project BODAC (biologische actieve koelfiltratie met extra zuurstofdosering) in de steigers gezet om op de puurwaterfabriek in Emmen verder onderzoek te doen naar de processen waarmee nu al succesvol microverontreinigingen en medicijnresten worden verwijderd. Daarnaast zijn in het Water Experiment Center Twente (WECT Glanerbrug) technieken in ontwikkeling die binnenkort worden opgeschaald naar pilotinstallaties. Kansrijk is daarbij filtratie met UV nabehandeling.

Duurzaamheid

Opgave We werken aan een lagere CO2 footprint door meer duurzaam opgewekte energie

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

29

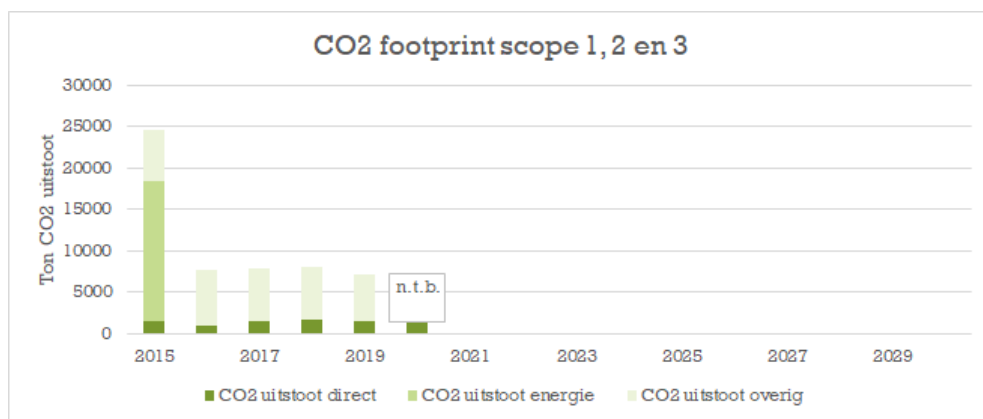
Paraaf:

Onze de oorspronkelijke opgave om al in 2025 energieneutraal te zijn, is verbreed tot CO2 reductie om niet alleen op opwekking en reductie te focussen. Energieneutraliteit is daarbij doorgeschoven naar 2030. CO2 neutraliteit is het doel voor 2050.

In 2020 is er een kleine terugval te zien in de mate van energieneutraliteit. Dit heeft te maken met de realisatie van de Energiefabriek, die in 2020 vertraagd heeft plaatsgevonden. Daardoor is meer biogas ingezet voor warmte productie en niet voor stroomproductie in WKK's. Ook het verhuizen van WKK's leidde tot een langere periode dat deze niet konden worden ingezet en biogas moest worden afgefakkeld.

In 2020 is gewerkt aan de realisatie van negen zonnenvelden, die vrijwel gereed zijn. Het aansluiten van de zonnenvelden heeft mede als gevolg van corona meer tijd gekost dan voorzien, zodat het tekort aan opgewekte energie vanuit de Energiefabriek onvoldoende kon worden gecompenseerd.

Opgave CO2 reductie

Over deze indicator wordt conform de klimaatmonitor gerapporteerd. De uitkomsten worden eerst landelijk gevalideerd zodat nu nog geen waarde kan worden gegeven. Verder is het blikveld van de klimaatmonitor nu nog beperkt tot scope 1 (directe uitstoot), scope 2 (energie) en scope 3 (overig), waarbij b.v. schadelijke emissies van methaan en lachgas nog niet worden meegenomen. De indicator is nu qua tussendoel van 49% in 2030 en einddoel 100% in 2050 gepositioneerd.

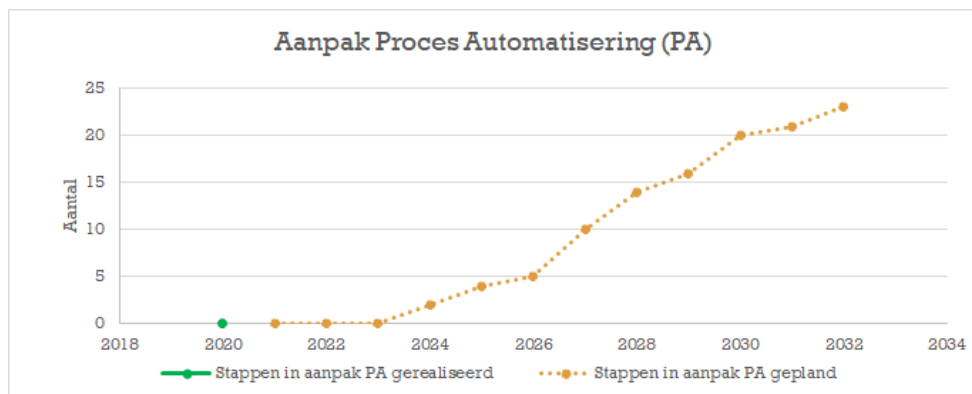
Opgave Terugwinning van grondstoffen

Vanuit onze koploper positie wordt meegewerkt aan het winnen van Kaumera uit korrelslib van de Nereda zuiveringsinstallaties. Kaumera is een bind- en lijm middel en werkt brandvertragend. Dit zorgt ervoor dat de toepassingsmogelijkheden veelzijdig zijn. We werken met andere waterschappen samen aan businesscases om Kaumera te vermarkten. Met Kaumera reduceren we de kosten van slibafvoer naar SNB en ontstaat er een verdienmodel.

Onze eindverwerker voor slib (SNB) wordt blijvend gestimuleerd te komen tot daadwerkelijke terugwinning van fosfaat. Na een stagnatie van enkele jaren zijn door SNB afspraken gemaakt met bedrijven die fosfaat kunnen terugwinnen uit de verbrandingsassen van het zuiveringsslib.

Organisatie

Opgave Uitvoeren Assetmanagement

Het doorontwikkelen van assetmanagement wordt in programma 3 toegelicht. In het programma waterketen is de aanpak van de procesautomatisering illustratief voor de gestructureerde aanpak van opgaven zoals deze nodig is om het beheer op orde te krijgen.

Voor de ontwikkeling van nieuwe PA, die up to date informatieverstrekking mogelijk maakt, is een programmaplan opgesteld. Het maken van een programma van eisen voor de nieuwe PA is daarbij gestart. Onderdeel van het programmaplan is het op tijd vervangen van verouderde elektrische installaties, in het kader van beheer op orde. Daarvoor wordt als eerste stap een nadere inventarisatie uitgevoerd om de scope van de vervanging scherp in beeld te brengen.

Het Milieuzorgsysteem is doorontwikkeld voor een betere informatievoorziening. Door audits, rondgangen en het vastleggen en volgen van de daaruit komende acties zijn we beter in staat om aan te tonen hoe we aan onze wettelijke verplichtingen voldoen.

Netto lasten van het programma

In het jaarverslag 2020 komen de netto lasten uit op € 45,3 miljoen. Ten opzichte van het bestuurlijk voortgangsrapport (BVR) 2020 vallen de netto lasten daarmee op een begroting van € 45,5 miljoen uiteindelijk € 232.000 (0,5%) lager uit. Hieronder zijn de voor- en nadelen weergegeven:

Voordelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 1,1 miljoen)

Structureel

- Lagere gaskosten (€ 50.000) door structureel teruggelopen aardgasverbruik.

Incidenteel

- Vrijval van onvoorzien programma waterketen (€ 160.000).
- Lagere onderhoudskosten (€ 97.000) voor beheers- en planmatig onderhoud.
- Lagere anti-afhaaksubsidie (€ 99.000) wegens definitieve beschikkingen over oude jaren.
- Hogere opbrengsten uit grensoverschrijdend afvalwater (€ 96.000) als gevolg van een hoger aantal geheven vervuilingseenheden bij de buurwaterschappen en afrekeningen over 2019.
- Lagere aan programma waterketen toegerekende personeelslasten en overhead (€ 584.000) met name als gevolg van (nog) niet ingevulde vacatures, hogere detacheringsofbrengsten en lagere laboratoriumkosten.

Nadelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 0,9 miljoen)

Structureel

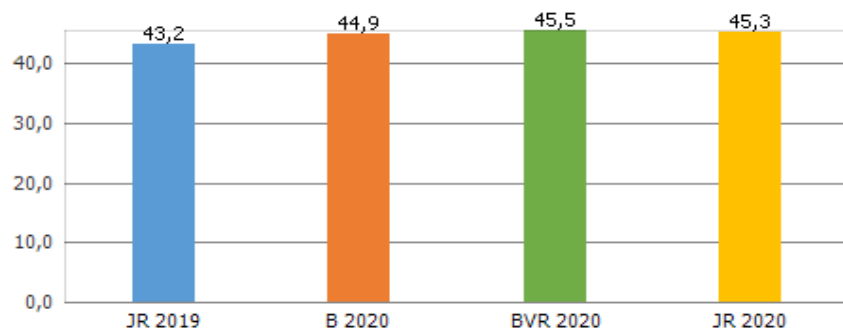
- Hogere kosten voor afvalverwerking (€ 50.000) als gevolg van meer afval bij influentgemalen.
- Hogere kosten voor industriële reiniging van installaties (€ 175.000) met name als gevolg van industriële reiniging voorafgaand aan het starten en/of opleveren van projecten.

Incidenteel

- Hogere slibverwerkingskosten (€ 123.000) met name als gevolg van meer geproduceerd slib door aandeelhoudende en niet-aandeelhoudende waterschappen wat heeft geleid tot hogere opslagkosten.
- Kosten voor het verhelpen van calamiteiten (€ 78.000) aan rioolwaterzuiveringsinstallatie Ootmarsum en persleiding Gramsbergen.
- Hogere kosten voor chemicaliën (€ 132.000) als gevolg van meer geproduceerd slib en het (blijven) voldoen aan fosfaat- en ammoniumverwijderingsrendementen inclusief bijbehorende vergunningseisen.
- Hogere elektriciteitskosten en energiebelasting (€ 120.000) en lagere SDE-subsidie (€ 98.000) met name als gevolg van een vertraagde inbedrijfstelling van de energiefabriek Hengelo en latere inbedrijfstelling van een aantal zonnevelden.
- Hogere huurkosten (€ 20.000) als gevolg van tijdelijke huisvesting op locatie Hengelo t/m 2022.
- Hogere bijdragen aan samenwerkingsverbanden (€ 66.000) wegens een incidenteel verhoogde bijdrage in 2020.

Netto lasten programma Waterketen

(Bedragen in miljoenen €)

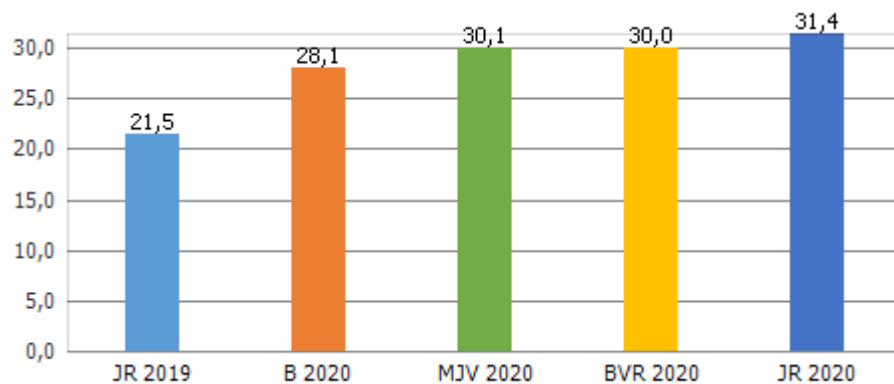

Investerings programma Waterketen

Investerings Waterketen Bedragen in miljoenen (€)	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
Netto investeringen vóór subsidie	21,6	28,9	30,9	30,5	31,6
-/- subsidies	-0,1	-0,8	-0,8	-0,5	-0,2
Netto investeringen	21,5	28,1	30,1	30,0	31,4

Netto investeringen Waterketen

(Bedragen in miljoenen €)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

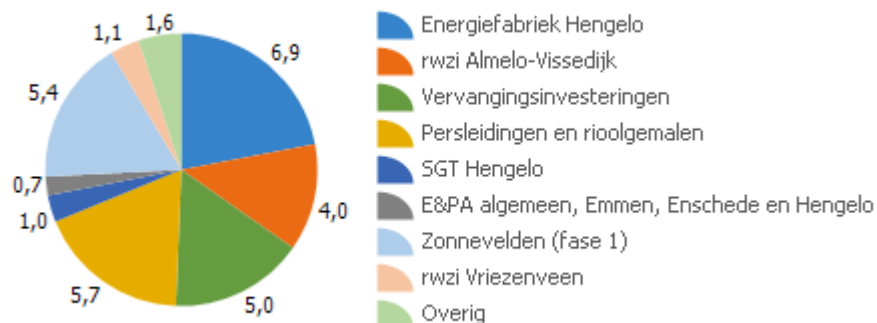
Jaarverslag 2020

33

Paraaf:

Investeringsprojecten 2020 Waterketen

(Bedragen in miljoenen €)

Toelichting

Op basis van bovenstaande grafiek en onderstaande investeringsoverzicht van de grootste projecten valt op te merken dat de uitvoering van de Energiefabriek een groter beslag op de investeringsmiddelen heeft gelegd dan bij de Begroting 2020 voorzien. Dat heeft enerzijds te maken met een vertraging waardoor kosten uit 2019 naar 2020 zijn verschoven en anderzijds met de kostenstijging van €750.000 waar het algemeen bestuur toestemming voor heeft verleend. In 2021 optimaliseren we de werking van de Energiefabriek. Ook worden voordoende (kleine) onvolkomenheden opgelost.

Voor de vervangingsinvesteringen geldt dat bij de prognose voor de Begroting 2020 alvast rekening is gehouden met meer bestede middelen in 2019, waardoor de jaarschijf 2020 moest worden verlaagd. Ook was gerekend op het daadwerkelijk ontvangen van een subsidie van € 900.000 in relatie met werk aan de zonnevelden en de Energiefabriek. Met de extra investeringsmiddelen die beschikbaar kwamen bij het vaststellen van de MJV werd het mogelijk toch het gewenste pakket aan vervangingsinvesteringen, inclusief die aan de slibverwerking op de RWZI Hengelo in uitvoering te nemen. Uiteindelijk is het totale pakket aan vervangingsinvesteringen duurder uitgevallen en is de geplande subsidie niet in 2020 ontvangen, maar zal deze in 2021 tot uitbetaling komen. De krapte op de markt voor technische projecten met een groot aandeel werktuigbouw, elektrotechniek, PA en ICT leidt tot een hoger kostenniveau voor zowel arbeid als materiaal.

Voor de persleidingen en rioolgemalen heeft de aanpak van de persleiding Emmen geleid tot een groter beslag op investeringsmiddelen die bij de MJV 2021-2030 zijn geprogrammeerd. Door o.a. de vondst van archeologische waarden moest het tracé gewijzigd worden waardoor extra kosten gemaakt moesten worden voor kruisingen met de rondweg Emmen en het Bargermeerkanaal.

Als laatste grotere afwijking valt de vertraagde uitvoering van de RWZI Vriezenveen op. Doordat de voorbereiding vanwege capaciteit en Corona langer duurde liepen de uitgaven vertraging op. Inmiddels is de uitvoering in volle gang.

Binnen E&PA vindt nader onderzoek en afbakening plaats van de end of life (EOL) projecten, waarbij een groot deel van de elektrische installatie wordt vervangen. De locaties Nijverdal en Goor komen medio 2021 als eerste in beeld. Hier kan een substantieel effect van uitgaan.

Netto investeringen projecten <i>(bedragen in miljoenen €)</i>	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
Energiefabriek Hengelo	6,6	5,2	6,4	6,5	6,9
rwzi Almelo-Vissedijk	5,2	3,5	3,7	3,7	4,0
Vervangingsinvesteringen	4,5	2,5	2,9	3,2	5,0
Persleidingen en rioolgemalen	1,1	4,2	5,5	5,4	5,7
SGT Hengelo	1,2	0,8	0,9	1	1,0
E&PA algemeen, Emmen, Enschede en Hengelo	0,7	0,3	0,8	0,9	0,7
Zonnevelden (fase 1)	0,6	5,3	5,2	5,2	5,4
rwzi Vriezenveen	0,3	3,8	1,7	1,5	1,1
Overig	1,3	2,5	3	2,6	1,6
Netto investeringen	21,5	28,1	30,1	30,0	31,4

4.3 Programma Besturen en Organiseren: wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?

Een blauwgroene toekomst, waaraan iedereen kan meedoen						
Thema	Duurzaamheid	Samenwerking en communicatie		Organisatie	Financieel beleid	
Einddoel	Vechtstromen is een duurzame organisatie en levert een bijdrage aan een duurzame regio	Vechtstromen heeft de uitvoering van het bestuurlijk ontwikkelprogramma gereed, het educatieaanbod vergroot conform plan en de communicatievisie herijkt en uitgevoerd. Tevens een agenda internationale samenwerking opgezet en invulling gegeven aan de Blue Deal		Vechtstromen heeft een toekomstbestendig personeelsbestand, moderne werkomgeving, werkt volgens de Omgevingswet en heeft de werkwijze assetmanagement geïmplementeerd. We versterken ons strategisch vermogen en vergroten onze realisatiekracht.	Vechtstromen heeft een duurzaam financieel beleid door beleidskaders te implementeren. Op concernniveau een taakstelling van € 4,8 miljoen gerealiseerd.	
Tussendoelen	Duurzaamheidskansen huisvesting en ICT benutten	Bestuurlijk ontwikkelprogramma gereed	Aanbod MBO uitbreiden	We voldoen aan de wettelijke verpl. Omgevingswet	Modernisering huisv. en ICT fase2 gereed	Vanaf 2025 is de tariefstijging max 3% (t/m 2024 3,4%)
	Kennis en innovatieagenda uitgevoerd	Communicatie visie uitvoeren	Nieuwe agenda internationale samenwerking gereed 2020	Invoeren werkwijze assetmanagement	Strat HR agenda uitgevoerd	Vaststellen kaders voor duurzaam financieel beleid
	Concretiseren CO2 neutraliteit	Doelbereik door grensoverschrijdende samenwerking		Realiseren participatiebanen	Vergroten strat. vermogen	
	Concretiseren opgave vergroening				Vergroten dig. leiderschap	Vaststellen mJV 2021
	Toepassen duurzaam GWW in proj.					
Inspanningen t/m 2024	<ul style="list-style-type: none"> We doen onderzoek naar mogelijkheden energieneutraliteit bij alle vestigingen (3.3) Verkenning van onze rol en positie mbt circulaire economie (3.5) We geven input aan de kennis en innovatieagenda (3.6) Op ICT gebied continueren we de proeftuin voor snelle ICT oplossingen (3.6) 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen doorlopend bestuurlijk ontwikkelprogramma (4.1) Uitvoeren jaarplannen communicatievisie (4.2) Aanbod educatie uitbreiden voor MBO vanaf 2021 (4.3) Continueren grens overschrijdende samenwerking (4.4) Opstellen nieuwe agenda internationale samenwerking inclusief Blue Deal (4.5) 		<ul style="list-style-type: none"> Opstellen watervisie in de stijl van de nieuwe Omgevingswet (5.1) Aansluiten op landelijke DSO (5.1) Invoeren werkwijze assetmanagement 2023 (5.2) Afronden project modernisering huisvesting en ICT (5.3) Realiseren participatiebanen vanaf 2021 (5.4) Opstellen organisatievisie incl. diversiteit en SPP (5.4) Inventariseren assets huisvesting en ICT (5.2) Implementeren werkwijze assetmanagement binnen P3 (5.2) Opstellen plan dig transformatie (5.3) 	<ul style="list-style-type: none"> Opstellen meerjarenverkenning 2021 (6.1) Opstellen beleid kostentoerekening en meerjarige lastendruk ontwikkeling (6.1) Opstellen activa- en dividend beleid (6.1) Opstellen beleid m.b.t. schulddispositie (6.1) Opstellen plan taakstelling 2021 e.v. (6.1) 	

Toelichting: In 2020 is meer duidelijkheid gegeven aan het doelbereik op het gebied van duurzaamheid en ook zijn bij de MJV behandeling in 2020 concrete financiële afspraken gemaakt. Om die reden zijn de einddoelen voor die thema's nu ingekleurd terwijl dat bij de begroting 2020 nog niet het geval was.

Voor de inkleuring van de witte blokken die er nu nog staan, zijn we nog afhankelijk van keuzes in de MJV en de nadere concretisering van de duurzaamheidsambities zal vorm krijgen in de programmabegroting 2022.

Inleiding

Programma besturen en organiseren ligt qua uitvoering voor veel maatregelen op schema. Hierna volgt een overzicht van de jaarresultaten 2020 en afwijkingen ten opzichte van de bestuurlijke voortgangsrapportage 2020.

Duurzaamheid

Er is besloten dat het waterschap zich gaat richten CO2 neutraliteit in plaats van energieneutraliteit. Bij actuele vervangingen op korte termijn wordt ook al gelet op duurzaamheidsaspecten.

Bij vergroening is gekozen voor het zilver scenario: dit wordt geconcretiseerd in een uitvoeringsplan. Afgelopen jaren werkten we al aan bescherming en het in standhouden en herstellen van plant- en diersoorten in ons beheergebied. Waar het kan werken we samen met ander gebiedspartijen zoals provincies, gemeenten, agrariërs, natuurorganisaties en zeker ook inwoners.

Met betrekking tot de circulaire economie is in 2020 een themabijeenkomst georganiseerd over de groene cirkels. Er is voorgesteld om voor de strategie aan te sluiten op het proces van de Unie van Waterschappen (2e kwartaal 2021).

Voor de uitvoering van de Kennis en Innovatieagenda zijn in 2020 zes voorstellen opgesteld waarvan inmiddels vier zijn goedgekeurd door het dagelijks bestuur. Via het innovatiefonds zijn middelen beschikbaar gesteld om deze voorstellen te realiseren in 2021.

Vanuit de proeftuin ICT is in 2020 onder andere onderzoek gedaan naar sensortechnologie voor vergunningverlening.

In 2020 heeft het team projecten last gehad van Corona, waardoor bij sommige projecten vertraging is opgetreden. Het aantal projecten dat volgens het instrumentarium GWW (duurzame uitvoering) uitgevoerd zou worden is daarom niet gehaald. Wel is het streven om met de opgedane ervaring in 2021 en verder nieuwe projecten met het instrumentarium uit te voeren.

Samenwerking en communicatie

In 2020 is de bestuurlijke werkwijze geëvalueerd door het algemeen bestuur. Er zijn aanvullende afspraken gemaakt en de werkwijze is enigszins aangepast; tevens zal de werkwijze jaarlijks door het bestuur wordt geëvalueerd.

In 2020 is ondanks de Corona-crisis gewerkt aan de uitvoering van de communicatievisie via de zes thema's van die visie. Het publiekspunt bij de Dinkel (Singraven) is geopend en in 2020 zijn de eerste webpagina's gemaakt van de online publiekspunten. In 2020 is de educatievisie vastgesteld en uitbreiding van het aanbod is afhankelijk van definitief te nemen besluit tijdens meerjarenverkenning in 2021. In 2020 zijn onze bestuursthema's vertaald in onze communicatiemiddelen zoals de bijsluiter en de website. In het kader van de Watervisie zijn gesprekken geweest met stakeholders over bestuurlijke opgaven en dilemma's. De waterbaascampagne is landelijk door de Unie en regionaal door alle waterschappen in 2020 voor het eerst ingezet. Communicatie is specifiek op publieksgroepen gericht via o.a. de agrarische nieuwsbrief, agrarische cafés, servicepagina's op de website en projecten als landbouw en natuur op Peil. In 2020 is een verbeterplan opgesteld voor de interne communicatie en is met het management gewerkt om de blauwgroene koers van het bestuur ook in de interne organisatie te laten landen. De veranderopgaven digitale transformatie, huisvesting en assetmanagement zijn communicatief ondersteund en daarbij is o.a. meer aandacht gevraagd voor gedragsverandering.

De grensoverschrijdende samenwerking kende in 2020 grote uitdagingen als gevolg van de coronacrisis in combinatie met een groot personeelsverloop in het D-NL GPRW-samenwerkingsverband.

De nieuwe concept agenda internationale samenwerking en het bijbehorende bestuursvoorstel opgeleverd aan het dagelijks bestuur.

Organisatie

In 2020 is gewerkt aan het opstellen van de watervisie in de stijl van de nieuwe Omgevingswet. Een aantal producten die vallen onder de Omgevingswet is opgeleverd in 2020. Voor het overhevelen van het beheer van deze producten naar lijn worden geen grote investeringen verwacht.

Als gevolg van het uitstel van de invoering van de omgevingswet naar 2022, is er in 2020 meer tijd genomen voor afstemming met stakeholders over de watervisie. De vaststelling van de visie door het algemeen bestuur is nu gepland in april 2021. De planning voor de vaststelling van het Waterbeheerplan is december 2021. Met betrekking tot het Digitale Stelsel van de Omgevingswet (DSO) is in 2020 vertraging opgelopen bij de aanlevering van componenten die landelijk beschikbaar zouden komen. Daarom schuift een deel van de implementatie naar 2021. Vooralsnog is de planning om per 1 januari 2022 conform de Omgevingswet te gaan werken afhankelijk van de besluitvorming in Den Haag.

Voortgang implementatie omgevingswet

	Waterbeheer programma	Overige producten Omgevingswet	Digitaal Stelsel Omgevingswet	Gebruik en beheer omgevingswet
2020	Watervisie	Waterschapsverordening	Aansluiting op het DSO	Veranderopgave anders werken
	Waterbeheerprogramma	Projectbesluit		
		Vergunning Eigen Dienst		
2021	Watervisie		Aansluiting op het DSO	Veranderopgave anders werken
	Waterbeheerprogramma			
2022				Beheer van producten

Legenda

gepland

onderhanden

gereed

De invoering van eenzelfde werkwijze voor assetmanagement in de gehele organisatie ligt op schema. Met het management heeft afstemming plaatsgevonden over de aanpak van alle werkpakketten, de planning en de bemensing. Op basis van een doorontwikkelplan zijn thema's benoemd die als onderdeel van de veranderstrategie worden uitgewerkt: sturen/bijsturen, voorbeelden/oefenen, leiderschap en communicatie/ontwikkeling. In 2020 zijn 9 werkpakketten opgestart. Dit heeft geresulteerd in afronding van een eindconcept van het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP). In afstemming met het management is de uitvoeringsorganisatie ingericht. Het communicatieplan is opgesteld en er wordt een communicatiestrategie gehanteerd.

Voortgang implementatie assetmanagement

Planvorming	2020	Pilot Klein Vechtstromen	Ontwikkelplan Assetmanagement	Bestuursopdracht	Doorontwikkelplan Assetmanagement in uitvoering				
	2021	WP Strategisch Assetmanagement Plan	WP integraal risico management	WP lange termijn Asset Planning	WP Assetmanagement plannen en Dienstverleningsovereenkomsten	WP Informatievoorziening	WP Dashboard	WP Grip op Projecten	WP Proces Landkaart
Implementeren werkpakketten (WP)	2022	WP Strategisch Assetmanagement Plan	WP integraal risico management	WP lange termijn Asset Planning	WP Assetmanagement plannen en Dienstverleningsovereenkomsten	WP Informatievoorziening	WP Dashboard	WP Grip op Projecten	WP Proces Landkaart

Legenda	gepland	onderhanden	gereed
---------	---------	-------------	--------

De planning voor het project modernisering huisvesting in 2020 was qua planning te optimistisch en daardoor is een aantal activiteiten doorgeschoven naar 2021. In 2020 zijn de plannen voor de begane grond in Almelo opgesteld. De oplevering van de drie verdiepingen is wel gerealiseerd, inclusief enkele aanpassingen in het ontwerp waarbij is ingespeeld op de recente ontwikkelingen in het kader van corona.

Ook zijn voorbereidingen getroffen voor de parkeeromgeving bij het kantoor zodat de uitvoering in 2021 kan starten. In 2020 is de verbouwing van de locaties Emmen, Sleen en Hengelo afgerond. De geplande toegangsbeveiliging slaat op alle locaties van het waterschap.

Het uitleveren van alle geplande ICT hulpmiddelen in 2020 is conform planning verlopen. Voor verstrekking van de middelen is een regeling opgesteld en deze krijgt nog een klein vervolg in 2021 voor nieuwe medewerkers. Om het thuiswerken beter te faciliteren moest het project versneld overgaan tot de organisatie brede uitrol van Microsoft Teams.

Voortgang implementatie huisvestingstrategie

	Planvorming	Verbouwen	Facility en Terreinen	Verkoop, verhuizing en beveiliging	ICT Voorzieningen
2020 / 2019	Huisvestingstrategie	Verbouwing Emmen	Vervanging AV middelen	Verkoop Coevorden	Vervangen WiFi
	Verbindend Werken Fase 1	Verbouwing Sleen	Vervangen meubilair	Verkoop Vriezenveen	Implementatie thuiswerkplekken
	Eindopdracht Huisvesting	Verbouwing Almelo verdiepingen			BYOD/CYOD regeling 2020
			Voorbereiding Inr. Parkeerpark		Samenwerkings-omgeving
2021		Verbouwing Hardenberg	Inrichting Parkeerpark	Toegangs-beveiliging	Doorontwikkeling Samenwerkings-omgeving
		Verbouwing Almelo BG	Verbouwing voorlichtings-ruimtes	Verhuizing Vriezenveen – Hardenberg	BYOD/CYOD regeling 2021
2022			Aanplanting Parkeerpark		

Legenda

gepland

onderhanden

gereed

De concern visie op de strategische personeels planning (SPP) is in 2020 in het CMT behandeld. Besluitvorming over het realiseren van extra participatiebanen is uitgesteld na de MJV behandeling in 2021.

Met betrekking tot de Digitale Transformatie is in 2020 veel vooruitgang geboekt mede door Corona. Door het gedwongen thuiswerken zijn medewerkers in 2020 digitaal vaardiger geworden. Daarnaast hebben we in 2020 een stap gemaakt in het ontwikkelen van digitaal leiderschap (bij teamleiders) en het verstevigen van het digitale fundament en is een concept versie van de informatie strategie opgeleverd.

In het kader van continuïteit van de bedrijfsvoering is in 2020 het datacenter vernieuwd, de noodstroomvoorziening aangepast en de ICT backup voorziening vervangen. Het datacenter moest vernieuwd worden om onder andere de procesautomatisering voor de komende jaren te kunnen ondersteunen. Er is een plan van aanpak opgesteld om als organisatie conform de landelijke BIO (Baseline Informatiebeveiliging Overheid) norm te werken.

Financieel beleid

Bij de MJV behandeling in 2020 is ingezet op duurzaam financieel beleid door onder andere een besparingsopgave op te nemen die oploopt tot € 4,8 miljoen in 2023. Er is inmiddels een eerste versie van het plan voor de taakstelling voor de komende jaren opgeleverd.

Het bestuur heeft daarnaast besloten dat vanaf 2025 de tariefstijging maximaal 3% mag bedragen. Voor de jaren 2020-2024 is de lastendrukstijging gefixeerd op 3,4%. Om dit te bereiken is in 2020 al veel beleidsmatig voorwerk gedaan. Vanwege de werkdruk en de beperkte beschikbaarheid van medewerkers is deze activiteit naar 2021 verschoven. Het benodigde beleid zal nog steeds binnen deze bestuursperiode worden opgesteld en vastgesteld.

Netto lasten van het programma

De netto lasten voor het programma Besturen en Organiseren bedragen bij het jaarverslag 2020 € 24,4 miljoen. Ten opzichte van het bestuurlijk voortgangsrapport (BVR) 2020 vallen de netto lasten daarmee op een begroting van € 26,6 miljoen uiteindelijk € 2,2 miljoen (8,3%) lager uit. Hieronder zijn de voor- en nadelen weergegeven:

Voordelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 3,4 miljoen)

Structureel

- Lagere kosten voor dienstverlening GBLT (€ 840.000) en voor de rijksbijdrage voor de WOZ (€ 114.000) registratie. Er wordt nog nader onderzocht hoe groot de structurele component van GBLT is. Vooralsnog lijkt de begroting minimaal € 250.000 te zijn op basis van de meerjarenraming van GBLT.

Incidenteel

- Voordeel op personeelsbeleid (€ 265.000) als gevolg van vrijval voorziening PBB. Deze vrijval maakt onderdeel uit van het voorstel tot resultaatbestemming.
- Lagere kosten arbobeleid (€ 125.000) als gevolg van corona zijn diverse opleidingen en trainingen niet doorgegaan en is het PMO (Periodiek Medisch Onderzoek) uitgesteld.
- Lagere besteding op het innovatiefonds (€ 473.000); het fonds is in 2020 opgestart. Een 4-tal voorstellen zijn inmiddels door het DB goedgekeurd. De kosten hiervoor worden vanaf 2021 pas gemaakt. De financiële ruimte wordt conform de vastgestelde Kennis en Innovatie agenda via de resultaatbestemming toegevoegd aan de bestemmingsreserve innovatie.
- Hogere subsidieopbrengsten (€ 123.000) en lagere lasten (€57.000) voor internationale activiteiten als gevolg van o.a. de einddeclaratie van een 2-tal subsidietrajecten en minder activiteiten als gevolg van corona ontwikkelingen.
- Lagere kosten voor bestuur doordat met name de toevoeging aan de pensioenvoorziening die voordeliger uitvalt (€ 211.000), alsmede een voordeel ten opzicht van de raming sociale lasten (€ 111.000.) tot slot lagere besteding (€ 150.000) kosten derden (o.a. advies en onderzoek).
- Lagere kosten (€ 102.000) voor ondersteuning bij grondtransacties.
- Lagere besteding (€ 131.000) op uitvoering communicatie onder andere als gevolg van de coronacrisis.
- Het niet aanwenden van de post onvoorzien leidt tot een voordeel van (€ 486.000).
- Voordeel (€ 386.000) op de overige incidentele plussen en minnen (< € 50.000), alsmede de overige doorbelaste personeel- en overheadkosten.

Nadelen ten opzichte van de BVR 2020 (€ 1,2 miljoen)

Structureel

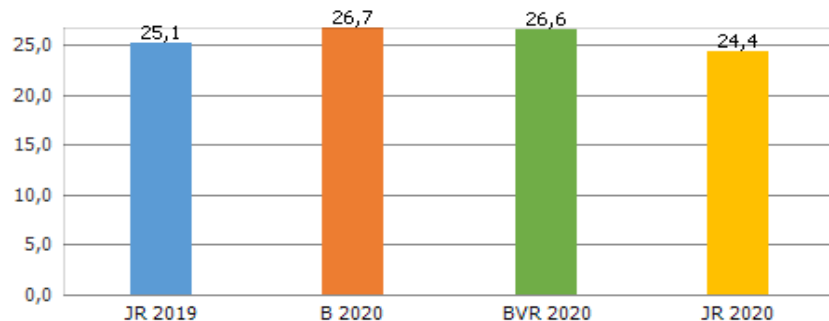
- Nadeel op inkoop en aanbesteding (-€ 242.000), als gevolg van noodzakelijke meerkosten bij het inhuren van specialistische aanbestedingskennis. De aanleiding/aard van deze kosten heeft een structurele component.

Incidenteel

- Per saldo een nadeel op centraal management als gevolg van het ophogen van personeelsvoorzieningen (-€ 499.000) en de kosten van projectleiding assetmanagement (-€ 253.000). Hier staat een positieve budgetruimte tegenover op het centrale inhuurbudget (€ 83.000) en het budget diversiteit (€69.000)
- Nadeel (-€ 473.000) op informatiebeleid en automatisering door met name hoge inhuurkosten voor dit organisatieonderdeel.
- Nadeel (-€ 83.000) op Omgevingswet in verband met de noodzakelijke implementatie kosten van deze wetgeving. Voor de Omgevingswet is vanaf 2021 structureel budget opgenomen in de begroting.

Netto lasten programma Besturen en Organiseren

(Bedragen in miljoenen €)

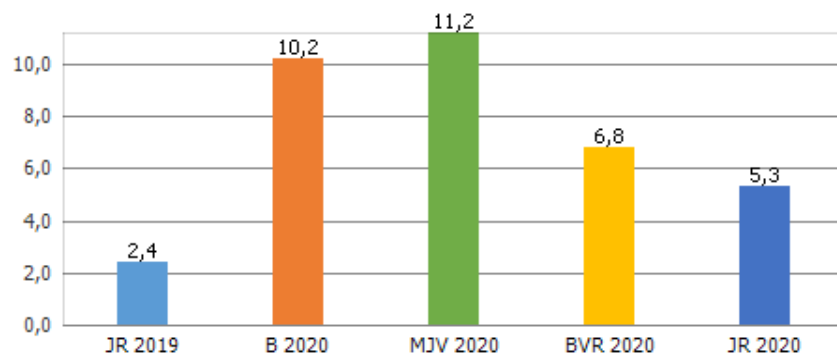

Investeringsen programma Besturen en organiseren

Investeringsen Besturen en Organiseren <i>Bedragen in miljoenen (€)</i>	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
Netto investeringen vóór subsidie	2,4	10,2	11,2	6,8	5,3
-/- subsidies	-	-	0,0	0,0	0,0
Netto investeringen	2,4	10,2	11,2	6,8	5,3

Netto investeringen Besturen en Organiseren

(Bedragen in miljoenen €)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

43

Paraaf:

Ten opzichte van de Begroting 2020 (€ 10,2 miljoen) is bij de meerjarenverkenning 2021-2030 een verhoging te zien van de investeringen naar € 11,2 miljoen. Dat werd veroorzaakt door een doorschuif van het project modernisering huisvesting en ICT uit 2019 en de noodzaak om het datacenter te verhuizen binnen het gebouw Almelo en de noodzakelijke vervanging van de noodstroomvoorziening.

De BVR liet een bijstelling zien van de investeringsbegroting naar € 6,8 miljoen. Dit werd veroorzaakt door een grote doorschuif van een tweetal investeringen naar 2021: het project modernisering huisvesting en de digitalisering interne processen. Daarentegen was voor investeringen in iVeiligheid en continuïteit evenals voor Digikompas meer nodig in 2020.

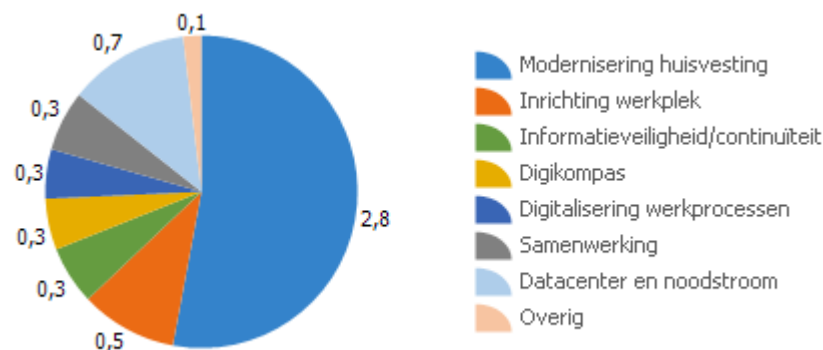
Het jaarresultaat laat een realisatie zien van € 5,3 miljoen. De bijgestelde BVR begroting was te optimistisch.

Bij project modernisering huisvesting is een aantal zaken toch niet tot uitvoering gekomen terwijl dat wel in de planning voor 2020 was opgenomen. Dat betreft de volgende deelprojecten: de begane grond in Almelo, de aanpassing van de locatie Hardenberg, de toegangsbeveiliging in Almelo en de aanpassing van de voorlichtingsruimte in Emmen (tezamen € 1,4 miljoen).

De realisatie van andere onderdelen komt grotendeels overeen met de bijgestelde BVR begroting. Kleine afwijkingen in de plus en min vallen weg tegen elkaar.

Investeringsprojecten 2020 Besturen en Organiseren

(Bedragen in miljoenen €)

Toelichting

Mede door de lockdown is voortvarend gewerkt binnen het project Modernisering huisvesting aan de verbouwing van de drie verdiepingen in Almelo: deze zijn in 2020 alle opgeleverd (€ 2,8 miljoen). Vanuit het project Modernisering ICT is de uitrol van het videovergaderen als gevolg van de coronacrisis versneld opgepakt.

Het ICT datacenter is verhuurd naar een andere verdieping en is gebouwd volgens de meest actuele richtlijnen zodat de voorziening de komende jaren zijn functie goed kan vervullen. Tegelijk met dit project is de noodstroomvoorziening vervangen (tezamen € 700.000). Ook is in het kader van de inrichting van de werkplek een grote stap gezet om de medewerkers te voorzien van de nodige ICT hulpmiddelen om zijn of haar werk tijd- en plaats onafhankelijk te kunnen doen (€ 500.000).

Netto investeringen projecten	JR 2019	B 2020	MJV 2020	BVR 2020	JR 2020
<i>(bedragen in miljoenen €)</i>					
Modernisering huisvesting	1,0	8,0	8,4	4,2	2,8
Inrichting werkplek	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5
Informatieveiligheid/continuïteit	0,0	0,2	0,2	0,3	0,3
Digikompas	0,0	0,2	0,4	0,4	0,3
Digitalisering werkprocessen	0,3	0,5	0,6	0,4	0,3
Samenwerking	0,3	0,2	0,4	0,3	0,3
Datacenter en noodstroom	0,4	0,4	0,7	0,6	0,7
Overig	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Netto investeringen	2,4	10,2	11,3	6,8	5,3

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

45

Paraaf:

Dit hoofdstuk betreft de wettelijk verplichte paragrafen bedrijfsvoering. Deze gaan onder meer in op de ontwikkelingen in de waterschapsbelastingen, het weerstandsvermogen, de financiering, de verbonden partijen en de omvang van de schuld.

5.1 Ontwikkelingen sinds het vorige begrotingsjaar

Hoofdstuk 2 van dit jaarverslag gaat specifiek over de belangrijke ontwikkelingen in 2020.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

47

Paraaf:

5.2 Incidentele baten en lasten

In deze paragraaf wordt gerapporteerd over de incidentele baten en lasten 2020 zoals die zijn opgenomen in de Programmabegroting 2020, alsmede over de incidentele claims en toevoegingen die zijn toegekend vanuit de post onvoorzien en vanuit de bestemmingsreserves (zoals deze bij de 1e en 2e begrotingswijziging 2020 door het bestuur zijn vastgesteld).

Incidentele baten en lasten (bedragen in duizenden €)	B 2020 (na wijziging)	JR 2020
Hogere afdracht HoogWaterBescherminProgramma (HWBP)-bijdrage – Hogere bijdrage door deelname aan meer projecten.	500	500
Hogere energiebelasting kunstwerken en sluizen - Vanwege de natte winter en droge zomer was het energieverbruik in 2020 hoger dan geraamd. Hierdoor valt de prijsstijging voor de energiebelasting hoger uit.	32	38
Advieskosten Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) - Door Corona heeft beperkt afstemming met partners kunnen plaatsvinden. De niet aangewende middelen van € 110.000 zullen via de resultaatsbestemming naar de bestemmingsreserve overlopende verplichtingen worden meegenomen naar het boekjaar 2021.	250	140
Schadevergoeding Volthe - Er zijn afspraken gemaakt over het vergoeden van vernattingssschade in 2019. De daadwerkelijke uitbetaling hiervan heeft plaatsgevonden in 2020.	168	163
Subtotaal programma Watersysteem	950	841
SDE-subsidie Energiefabriek Hengelo - Als gevolg van de vertraagde inbedrijfstelling van de energiefabriek Hengelo viel de SDE-subsidie in 2020 nog iets ongunstiger uit.	100	168
Hogere opbrengst grensoverschrijdend afvalwater - Aan buurwaterschappen zijn in 2020 meer vervuilingseenheden in rekening gebracht dan verondersteld in de BVR 2020.	-87	-145
Hogere energiebelasting rwzi's en rioolgemalen - Als gevolg van de vertraagde inbedrijfstelling van de energiefabriek Hengelo en een aantal zonnevelden is in 2020 minder elektriciteit opgewekt. Hierdoor nam de inkoop van elektriciteit toe en daarmee ook de geheven energiebelasting.	376	394
Subtotaal programma Waterketen	389	417
Hogere bijdrage Het Waterschapshuis - Bijdrage in 2020 is conform bijgestelde raming BVR.	220	220
Lagere bijdrage GBLT - De bijdrage aan GBLT is € 850.000 lager uitgevallen dan de opgave die bij de BVR is afgegeven. Met name als gevolg van hogere invorderingsbaten dan geraamd en lagere inhuurlasten.	-110	-960
Innovatiebudget - Er is op vier innovatievoorstellen positief besloten door het DB, na advies van de (externe) innovatieraad. De kosten hiervoor zullen vanaf 2021 gemaakt worden. Het overschot 2020 wordt hiertoe op basis van de resultaatbestemming teruggestort in de innovatiereserve.	500	42
Subtotaal programma Besturen en Organiseren	610	-698
Totaal	1.949	560

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

48

Paraaf:

5.3 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen

Deze paragraaf gaat in op het beroep dat in 2020 op de overige bestemmingsreserves is gedaan, alsmede op de bedragen die rechtstreeks uit de voorzieningen zijn onttrokken.

5.3.1 Overige bestemmingsreserves

Naast de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie (zie hierna § 5.4) en de algemene reserves (zie hierna § 5.5) is er een aantal overige bestemmingsreserves. Onder deze bestemmingsreserves worden verstaan: reserves waaraan het algemeen bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven. In het algemeen houdt het instellen en opbouwen van een bestemmingsreserve verband met een gewenste ontwikkeling waarvoor het waterschap gedurende een aantal jaren geld opzij wil leggen.

In zijn totaliteit stijgen de overige bestemmingsreserves t/m BVR 2020 met per saldo € 1.079.000. Hierover zijn reeds AB-besluiten genomen (Begroting 2020 en 1e en 2e begrotingswijziging 2020 en ab-besluit 16-12-2020). Voor de 'overige bestemmingsreserves' geldt als voorstel resultaatsbestemming bij deze jaarrekening 2020:

- een toevoeging van € 370.000 aan de bestemmingsreserve 'overlopende verplichtingen':
 - (i) € 110.000 voor nog niet bestede gelden voor advieskosten in het kader van het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA);
 - (ii) € 260.000 in verband met de in 2021 nieuw af te sluiten CAO en de daarin verwachte regeling met betrekking tot opleidingsbudgetten.
- een toevoeging van € 458.000 aan de bestemmingsreserve 'Innovatie'. In de beleidsnota 'Kennis Innovatie Agenda' is afgesproken dat niet bestede middelen weer terugvloeiën naar de reserve 'Innovatie'.

Het waterschap kent de volgende bestemmingsreserves:

Brede heroverweging

- De bestemmingsreserve 'brede heroverweging' is voor watersysteembeheer ingesteld om tot en met 2020 de olopende kapitaallasten op te vangen als gevolg van de investeringen (t/m 2015) in het Hoogwaterbeschermings-programma (HWBP). Hieruit is in 2020 voor het laatst € 2.044.000 onttrokken.
- De bestemmingsreserve 'brede heroverweging' is voor zuiveringsbeheer ingesteld voor de opstartkosten van mogelijke vormen van samenwerking en opschaling. Hieruit is in 2020 € 2.200.000 onttrokken (conform ab-besluit 16-12-2020 (Definitief beëindigen slibverwerking in de slibverwerkingsinstallatie op de rwzi Goor).

Overlopende verplichtingen

De bestemmingsreserve 'overlopende verplichtingen' is ingesteld om exploitatiebudgetten die overlopen naar een volgend jaar aan deze bestemmingsreserve toe te voegen. Hieruit is in 2020 € 418.000 onttrokken.

Dividuitkering NieuWater

De bestemmingsreserve 'dividuitkering NieuWater' wordt aangewend ten behoeve van de matiging van de lastendruk. Hiervoor is in 2020 € 440.000 onttrokken. Het ontvangen dividend over 2019 van € 400.000 is in 2020 aan deze bestemmingsreserve toegevoegd. Per saldo muteert deze reserve in 2020 dus met € 40.000.

Dividuitkering NWB

De bestemmingsreserve 'dividuitkering NWB' wordt aangewend ten behoeve van een jaarlijkse beleidsimpuls voor innovatie, alsmede voor demping van de lastendruk zoals dit in het bestuursakkoord is afgesproken. Het nog te ontvangen dividend over 2019 van € 7.060.000 is in 2020 aan deze bestemmingsreserve toegevoegd. Hieruit is in 2020 € 1.280.000 onttrokken, te weten: (i) € 1.000.000 voor innovatie en eenmalige dekking vergroeningsstrategie en (ii) € 280.000¹ voor demping van de lastendruk zoals dit in het bestuursakkoord is afgesproken

Innovatie

Via de bestemmingsreserve 'innovatie' nodigt het waterschap de samenleving actief uit om bij te dragen aan het realiseren van alle opgaven en ambities uit het bestuursakkoord. Hieraan is in 2020 € 500.000 toegevoegd en € 500.000 onttrokken (conform ab-besluit 1-7-2020: Kennis en Innovatie Agenda).

Totaaloverzicht: overige bestemmingsreserves

In onderstaande tabel volgt een totaaloverzicht van het verloop van de overige bestemmingsreserves gedurende het boekjaar 2020. Van belang hierbij is dat de beginstand per 1-1-2020 van de reserves inclusief de resultaatsbestemming is van de vorige jaarrekening 2019.

Overige bestemmingsreserves (bedragen in duizenden €)	Beginstand 1-1-2020	Toevoeging t/m BVR 2020	Onttrekkingen t/m BVR 2020	Resultaats- bestemming 2020	Stand 1-1-2021
Brede heroverweging	6.732		-4.244		2.488
Overlopende verplichtingen	418		-418	370	370
Dividend Nieuwater	1.711	401	-440		1.672
Dividend NWB	2.562	7.060	-1.280		8.342
Innovatie	0	500	-500	458	458
Totaal	11.423	7.961	-6.882	828	13.330

1 Het bedrag voor demping van de lastendruk (dat wordt onttrokken aan deze bestemmingsreserve) loopt in 2024 op naar uiteindelijk jaarlijks € 2.254.000.

5.3.2 Voorzieningen

Naast de reserves kent het waterschap een aantal voorzieningen. Voorzieningen zijn bedragen op de balans die worden gevormd om:

- verplichtingen, verliezen en risico's op te kunnen vangen, waarvan de omvang per balansdatum onzeker is, maar wel redelijkerwijs in te schatten;
- bepaalde jaaroverstijgende uitgaven gelijkmatig te kunnen verdelen over verschillende begrotingsjaren.

In zijn totaliteit dalen de voorzieningen in de jaarrekening 2020 met per saldo € 1.075.000. Dit is € 113.000 minder dan in de begroting 2020 (na wijziging) was geraamd en heeft te maken met enerzijds de ontwikkelingen die extra middelen vergen binnen twee voorzieningen, te weten: (i) Doorontwikkeling organisatie (ii) Dinkeldal-regeling. Terwijl er anderzijds ontwikkelingen zijn die minder middelen vergen binnen drie voorzieningen, te weten: (a) Pensioen/wachtgeld bestuursleden, (b) Persoonsgebonden Opleidingsbudget en (c) Oninbaar.

Het waterschap kent de volgende voorzieningen:

Pensioen/wachtgeld bestuursleden

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van wachtgeld- en pensioenverplichtingen voor voormalige en huidige dagelijks bestuursleden (DB), inclusief de voorzitter.

Arbeidsongeschiktheids- en WW-uitkeringen

Deze voorziening is gevormd vanwege het recht van medewerkers op een tijdelijke uitkering van het waterschap voor Arbeidsongeschiktheids- en WW-uitkeringen.

Reorganisatie/sociaal flankerend beleid

Deze voorziening is bedoeld om aan de verplichtingen (wachtgeld/afkoopsommen) te kunnen voldoen van de lasten voor inactief personeel, zoals in 2013 overeengekomen bij de fusie tussen de voormalige waterschappen Regge & Dinkel en Velt & Vecht.

Doorontwikkeling organisatie

Deze voorziening is bedoeld om aan de personele verplichtingen te kunnen voldoen die voortvloeien uit de doorontwikkeling van het waterschap.

Opleidingskosten: Persoonsgebonden Basis Budget (PBB)

Deze voorziening is (voor de periode 2016-2020) gevormd om de aanspraken op de cao-afspraken omtrent het persoonlijke ontwikkel budget per medewerker (€ 5.000 voor vijf jaar) af te dekken. Hieruit is in 2020 voor het laatst onttrokken, waarmee deze voorziening per 31 december 2020 is opgeheven.

Nabetaling Bestuursverklaring Dinkeldal 2000

Deze voorziening is gevormd om de grondeigenaren in het Dinkeldal financiële compensatie te bieden voor de overstromingen in het Dinkeldal, zoals die zich hebben voorgedaan in de periode 2010-2015. Aangezien voor de periode 2015-2020 nieuwe verplichtingen bestaan die in aanmerking komen voor financiële is in deze jaarrekening 2020 een nieuwe toevoeging gedaan voor deze periode.

Oninbare vorderingen

Deze voorziening is gevormd voor de belastingaanslagen die uiteindelijk oninbaar zijn. In de Jaarrapportage 2020 van GBLT is hierover het volgende gerapporteerd: "Op basis van de percentages die gelden voor het controleprotocol met betrekking tot de verwachte oninbaarheid adviseert GBLT voor 2020 voor de aan hen overgedragen heffingen een percentage oninbaarheid te hanteren van 0,36%. Dit ligt lager dan was voorgesteld bij de BVR 2020. Vanwege het lagere percentage voor oninbaarheid en vanwege een aanbesteding in 2019 voor de externe deurwaarderswerkzaamheden ligt de benodigde toevoeging voor oninbaarheid in deze jaarrekening 2020 van € 4.000 is aanzienlijk lager dan het geraamde bedrag van € 645.000.

In onderstaande tabel volgt een totaaloverzicht van het verloop van de voorzieningen gedurende het boekjaar 2020.

Voorzieningen (bedragen in duizenden €)	Beginstand 1-1-2020	Toevoeging 2020	Onttrekkingen 2020	Vrijval 2020	Stand 31-12-2020
Pensioen/wachtgeld bestuurders	5.049	145	-211	0	4.982
Arbeidsongeschiktheids- en WW-uitkeringen	228	93	-97	0	223
Reorganisatie/sociaal flankerend beleid	1.139	19	-290		868
Doorontwikkeling organisatie	1.299	912	-407	0	1.804
Persoonsgebonden opleidingsbudget	1.000		-135	-865	0
Nabetaling Dinkeldal 2000	240	200	-218	-22	200
Subtotaal	8.954	1.368	-1.358	-887	8.077
Oninbare vorderingen	1.110	4	-202	0	912
Totaal jaarrekening 2020	10.065	1.373	-1.561	-887	8.990
Totaal B 2020 (na wijziging)	10.065	1.523	-2.111	-600	8.877
Verschil	0	-150	551	-287	113

5.4 Waterschapsbelastingen

Analyse totaalopbrengst waterschapsbelastingen

De wateropgaven en taken van het waterschap worden voornamelijk bekostigd door het heffen van belastingen. Deze belastingen bestaan uit de watersysteemheffing en de zuiveringsheffing. De heffing en inning van de waterschapsbelastingen wordt verzorgd door het Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn (GBLT). Het totaal van de waterschapsbelastingen is per saldo € 15.000 hoger uitgevallen t.o.v. de laatste raming BVR 2020 (afwijking: 0,0%). Hiervan werkt een structureel voordelig bedrag van per saldo € 56.000 door naar 2021. Dit heeft voor € 112.000 (voordelig) betrekking op de 'watersysteemheffing' en € 56.000 (nadelig) op de 'zuiveringsheffing'.

Watersysteemheffing

De watersysteemheffing is per saldo € 231.000 hoger uitgevallen dan de prognose bij de BVR 2020 (afwijking: + 0,3%). Dit betreft met name:

- een structureel hogere opbrengst ingezetenenheffing van € 38.000, vanwege een voortgaande gestage groei van het aantal huishoudens;
- een structureel lagere opbrengst ongebouwd van € 36.000, vanwege de laatste effecten van het Wegenarrest (verschuiving oppervlak wegen naar ongebouwd), in combinatie met een verschuiving van hectares ongebouwd naar meegetaxeerde oppervlakte (extra WOZ-opbrengsten);
- grotendeels structureel lagere kwijtscheldingslasten ingezetenenheffing over 2020 van € 157.000 (zie hierna onder kwijtscheldingsbeleid);
- een incidenteel hogere opbrengst van € 45.000 over voorgaande jaren dan bij de BVR 2020 is ingeschat.

Zuiveringsheffing

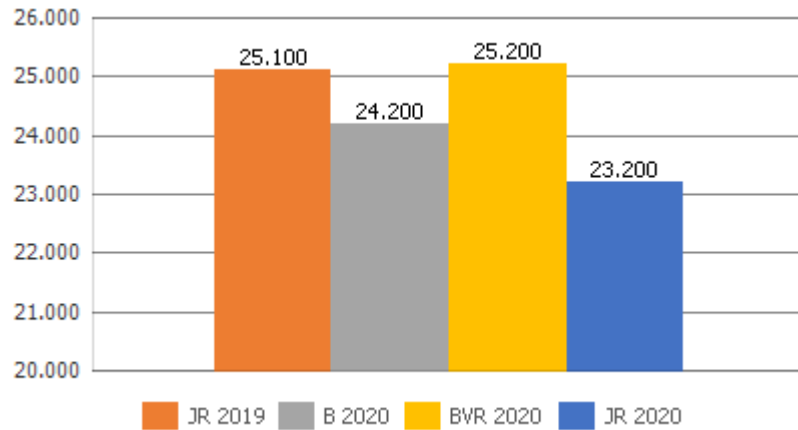
De zuiveringsheffing is per saldo € 216.000 lager uitgevallen dan de prognose bij de BVR 2020 (afwijking: -/- 0,4%). Dit betreft:

- een structureel hogere vervuilingseenheid (ve)-opbrengst van € 170.000 bij de huishoudens vanwege de gestage groei van het aantal ingezetenen;
- een lagere vervuilingseenheid (ve)-opbrengst van € 1.067.000 bij de bedrijven:
 - (i) bij de meetbedrijven valt dit € 526.000 lager uit (dit is voor 2/3e deel structureel). Dit betreffen niet zozeer corona gerelateerde risico's, maar dit vloeit voort uit bedrijfsvoeringsrisico's en is een gevolg van minder toevoer van vervuilingseenheden van meetbedrijven naar onze waterzuivering. Dit is het gevolg van voortgaande procesoptimalisaties hetgeen leidt tot een daling van de vuillast;
 - (ii) bij de overige bedrijven valt dit € 541.000 lager uit. Hierbij is gerekend met een corona-effect, waarbij is uitgegaan van een lockdown die per saldo 4,5 maand heeft geduurd in 2020. Dit effect werd bij de BVR 2020 nog ingeschat op circa 10%. In deze jaarrekening 2020 is dit uiteindelijk opgelopen naar 15%. Ook voor 2021 wordt ditzelfde incidentele extra effect van 5% verwacht aan minder ve-opbrengsten. In zijn totaliteit is het corona-effect op de ve-opbrengsten overige bedrijven in 2020 een nadeel van € 1.200.000 (t.o.v. de raming oorspronkelijke begroting 2020).
- grotendeels structureel lagere kwijtscheldingslasten zuiveringsheffing over 2020 van € 191.000 (zie hierna onder kwijtscheldingsbeleid);
- een incidenteel hogere ve-opbrengst van € 490.000 bij met name de bedrijven uit voorgaande jaren. Zowel bij de meetbedrijven als de overige bedrijven wordt een meeropbrengst gerealiseerd, vanwege actuele inzichten en meetgegevens, uitgevoerde leegstandscontroles en het prognoseprotocol dat wordt gehanteerd.

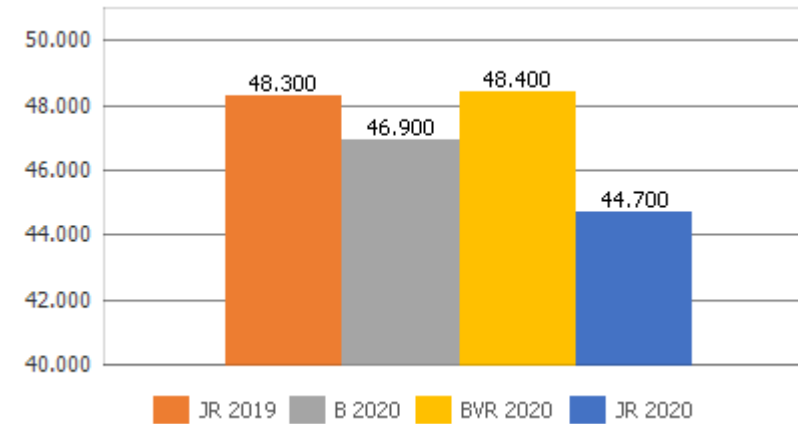
Kwijtscheldingsbeleid

In het kwijtscheldingsbeleid van het waterschap is vastgelegd dat alleen natuurlijke personen voor 100% kwijtschelding in aanmerking kunnen komen voor: (i) de verontreinigingsheffing, (ii) de zuiveringsheffing en (iii) de ingezetenenheffing. Voor de bepaling van de kosten wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm. De realisatie (inclusief prognose) van de kwijtschelding valt in totaal € 349.000 lager uit dan de prognose BVR 2020. Dit is grotendeels structureel. Deze daling komt omdat in 2020 minder kwijtscheldingsverzoeken zijn toegewezen. In 2020 zijn veel meer aanvragen via het Inlichtingenbureau getoetst. Door middel van deze toetsing beschikt GBLT over meer informatie dan bij aanvragen die niet via het Inlichtingenbureau worden getoetst. In totaal is over 2020 € 4.154.000 kwijtgescholden.

Aantal kwijtscheldingen: ingezetenen

Aantal kwijtscheldingen: vervuilingseenheden

Belastinggrondslagen watersysteemheffing	B 2020	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Verschil
Aantal vervuilingseenheden directe lozers	6.400	6.800	7.150	350
Aantal ingezetenen (= huishoudens)	341.500	341.800	342.300	500
WOZ-waarde 'woningen' (in miljoenen euro's)	74.564	75.793	75.619	-174
WOZ-waarde 'niet woningen' (in miljoenen euro's)	17.559	18.175	18.363	188
Aantal hectare ongebouwd binnendijks	134.100	134.300	133.900	-400
Aantal hectare ongebouwd buitendijks	800	800	800	0
Aantal hectare ongebouwd wegen	7.000	6.600	6.500	-100
Aantal hectare ongebouwd waterberging	600	700	500	-200
Aantal hectare ongebouwd natuur	37.400	37.500	37.600	100
Aantal hectare meegetaxeerde oppervlakte	46.100	46.100	46.700	600

Belastinggrondslagen zuiveringsheffing	B 2020	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Verschil
Aantal ve's woonruimten: eenpersoonshuishoudens (á 1 ve)	110.400	110.400	110.700	300
Aantal ve's woonruimten: meerpersoonshuishoudens (á 3 ve's)	689.500	691.100	694.000	2.900
Aantal ve's meetbedrijven	172.600	155.500	145.400	-10.100
Aantal ve's tabelbedrijven	160.000	141.800	131.400	-10.400
Totaal aantal vervuilingseenheden (ve's)	1.132.500	1.098.800	1.081.500	-17.300

Belastingopbrengsten (bedragen in duizenden €)	B 2020	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Verschil	I/S
Watersysteemheffing 2020	71.968	72.684	72.713	29	I/S
Kwijtschelding ingezetenenheffing 2020	-1.901	-1.978	-1.821	157	I/S
Watersysteemheffing voorgaande jaren	0	131	176	45	I
Subtotaal watersysteemheffing	70.067	70.837	71.068	231	I/S
Zuiveringsheffing 2020	59.060	57.302	56.405	-897	I/S
Kwijtschelding zuiveringsheffing 2020	-2.445	-2.524	-2.333	191	I/S
Zuiveringsheffing voorgaande jaren	0	96	586	490	I
Subtotaal zuiveringsheffing	56.615	54.874	54.658	-216	I/S
Totaal waterschapsbelastingen	126.682	125.711	125.726	15	

De belastingopbrengsten 2020 ('Watersysteemheffing 2020' en 'Zuiveringsheffing 2020' uit de vorige tabel) kunnen als volgt worden uitgesplitst naar de verschillende belastingcategorieën.

Belastingopbrengsten (bedragen in duizenden €)	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Verschil	Incidenteel/ Structureel
Verontreinigingsheffing	354	373	19	I
Ingezetenenheffing	26.835	26.873	38	S
Heffing gebouwd (WOZ): woningen	29.095	29.031	-64	I
Heffing gebouwd (WOZ): niet-woningen	6.977	7.049	72	I
Heffing ongebouwd	9.257	9.220	-37	S
Heffing natuur	166	167	1	S
Subtotaal bruto watersysteemheffing	72.684	72.713	29	
Zuiveringsheffing eenpersoonshuishoudens	5.757	5.773	16	S
Zuiveringsheffing meerpersoonshuishoudens	36.041	36.195	154	S
Zuiveringsheffing meetbedrijven	8.109	7.583	-526	I/S
Zuiveringsheffing tabelbedrijven	7.395	6.854	-541	I
Subtotaal bruto zuiveringsheffing	57.302	56.405	-897	
Totaal bruto heffingen	129.986	129.118	-868	

Bestemmingsreserves tariefseglisatie

Onder bestemmingsreserves voor tariefseglisatie wordt verstaan: reserves die dienen om ongewenste fluctuaties in de belastingtarieven tussen de verschillende jaren tot een minimum te beperken. In zijn totaliteit dalen deze bestemmingsreserves in 2020 met per saldo € 2.465.000. Over deze mutaties zijn reeds ab-besluiten genomen (Begroting 2020 en 1e en 2e begrotingswijziging 2020).

Het voorstel resultaatsbestemming bij deze jaarrekening 2020 is:

- een toevoeging van € 2.022.000 aan de bestemmingsreserve tariefseglisatie watersysteembeheer;
- een toevoeging van € 1.114.000 aan de bestemmingsreserve tariefseglisatie zuiveringsbeheer.

Bestemmingsreserves tariefseglisatie (bedragen in duizenden €)	Beginstand 1-1-2020	Toevoeging t/m BVR 2020	Onttrekkingen t/m BVR 2020	Resultaats- bestemming 2020	Stand 1-1-2021
Watersysteembeheer	5.137	1.380	-495	2.022	8.044
Zuiveringsbeheer	12.871	916	-4.266	1.114	10.635
Totaal	18.008	2.296	-4.761	3.136	18.679

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

57

Paraaf:

5.5 Weerstandsvermogen

Inventarisatie risico's

In het eerste kwartaal 2021 zijn met de teams binnen het waterschap gesprekken gevoerd over risico's en kansen binnen de werkprocessen en bedrijfsvoering. Daarbij zijn ook de risico's vanuit crisisbeheersing meegenomen om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen. Deze risico's zijn deels gekwantificeerd en financieel meegewogen. Ook bij de ontwikkeling van assetmanagement is risicomanagement een vast onderdeel in de verdere ontwikkeling. De samenhang met risicomanagement wordt meegenomen bij de verdere uitwerking van assetmanagement.

In het beleid rondom reserves en weerstandsvermogen is vastgelegd dat twee keer per bestuursperiode een risico-inventarisatie wordt uitgevoerd. In de praktijk gebeurt dit twee keer per jaar op basis van gesprekken in de organisatie. Zowel bij de Begroting als bij het Jaarverslag wordt dit geactualiseerd. In de hierna volgende tabel zijn de voornaamste risico's voor waterschap Vechtstromen met de grootste financiële impact weergegeven (onderverdeeld naar de programma's Watersysteem, Waterketen en Besturen en Organiseren).

Het totaal van € 7,4 miljoen aan geïnventariseerde kansen en risico's is in dit jaarverslag 2020 per saldo gelijk gebleven aan de vorige risico-inventarisatie uit de Begroting 2021. Binnen programma Watersysteem zijn de risico's gedaald, terwijl deze binnen programma Waterketen en Besturen en Organiseren licht zijn gestegen.

Coronacrisis

2020 is door de coronacrisis een bijzonder jaar. Ook in 2021 zijn de gevolgen ervan nog zichtbaar en merkbaar. We besteden daarom, net als in de Begroting 2021 voor een algemene toelichting op dit risico. De crisis heeft veel gevolgen die niet allemaal financieel kunnen worden vertaald. Vanaf maart 2020 hebben wij de impact van de crisis op alle aspecten van de bedrijfsvoering bijgehouden en maatregelen genomen, waarbij de gezondheid van de medewerkers en continuïteit van de taken van het waterschap centraal staan. In het bestuur en het kernteam, bij interne overleggen en in de reguliere P&C-cyclus houden wij blijvend aandacht voor de ontwikkeling van de risico's en de maatregelen. De financiële risico's kunnen naar voren komen bij bijstellingen of vertragingen van projecten en nieuw te starten projecten, met name met betrekking tot participatie, ter inzageleggingen en subsidietrajecten. Daarnaast zijn er door vertragingen of minder aanwezigheid op kantoor ook voordelen in de exploitatie. De risico's voor de investeringen en exploitatie zijn benoemd, maar zijn niet op geld gezet.

Het financiële effect is ook zichtbaar binnen de belastingopbrengsten en daarvoor zijn de verwachte effecten in 2020 wel berekend. Door GBLT is een inschatting gemaakt die ook in paragraaf § 4.6 Waterschapsbelastingen is aangegeven. Er is € 1.170.000 minder aan belastingopbrengst zuiveringsheffing bij de bedrijven ontvangen als gevolg van de eerste "lockdown" in het tweede kwartaal en de tweede "lockdown" in het vierde kwartaal in 2020. Hierdoor hebben tal van bedrijven nagenoeg stil gelegen en hierdoor is de hoeveelheid van het ingenomen water afgenomen. Ten aanzien van de oninbaarheid verwacht GBLT, vooral op de langere termijn, een toename van de oninbaarheid, met name door een toename in faillissementen. Het effect van faillissementen is in 2020 beperkt gebleven. Met een economische krimp en de maatregelen die in 2021 ook nog van kracht zijn, is het aannemelijk dat de oninbaarheid in 2021 toeneemt. Vanaf 2021 wordt tevens een toename van de kwijtschelding verwacht.

Weerstandscapaciteit

De 'weerstandscapaciteit' omvat alle middelen en mogelijkheden waarover het waterschap beschikt om substantiële financiële nadelen af te dekken, zodra risico's werkelijkheid worden. Concreet betreft de weerstandscapaciteit van waterschap Vechtstromen de optelsom van de algemene reserve en de post onvoorzien. In dit jaarverslag is de weerstandscapaciteit bepaald op € 8,9 miljoen, bestaande uit:

- Algemene reserve € 8,1 miljoen.
- Onvoorzien € 0,8 miljoen.

Weerstandsvermogen

Het 'weerstandsvermogen' is het vermogen van het waterschap om (financiële) nadelen op te vangen zonder dat de continuïteit van het waterschap in gevaar komt. De paragraaf weerstandsvermogen in de begroting en het jaarverslag bevat een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, de eerder geïnventariseerde risico's, alsmede het beleid van het waterschap omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's. Het weerstandsvermogen is vanwege de in totaal gelijk gebleven geïnventariseerde risico's gelijk gebleven op 1,20. Dit past binnen het bestuurlijk vastgestelde beleid van tussen de 1,0 en 1,4.

De 3 grootste geïnventariseerde risico's per programma (Bedragen in duizenden €)	Korte toelichting risico's	B 2021	JR 2020	Vershil
Programma Watersysteem		2.547	2.303	-244
1. Onjuist peilbeheer	Schade(vergoedingen) of herstelkosten als gevolg van vernatting/overstroming of juist verdroging van het beheergebied	250	250	0
2. Vertraging in uitvoering van projecten	Stagnatie in grondverwerving, bezwaarprocedures of door omstandigheden (in 2020 stikstof, Covid19) met als gevolg schade(vergoeding), hogere investeringskosten en meer kapitaallasten	350	160	-190
3. Ontoereikende bestrijding exoten en muskusratten	Ontoereikende bestrijding van exoten (o.a. Japanse duizendknoop) en muskusratten waardoor veiligheid in geding en mogelijke (schade)vergoeding	0	220	220
Overig		1.947	1.673	-274

De 3 grootste geïnventariseerde risico's per programma (Bedragen in duizenden €)	Korte toelichting risico's	B 2021	JR 2020	Vershil
Programma Waterketen		2.393	2.548	153
1. Uitval van procesautomatisering	De processturing van assets is niet optimaal wat een hoger risico op storingen en/of uitval van assets met zich meebrengt.	425	425	0
2. Onvoldoende inzicht in (technische) levensduur en staat van onderhoud van assets	Door onvoldoende inzicht in staat van onderhoud neemt het risico op storingen en/of uitval van assets toe. Als gevolg daarvan kan onnodig onderhoud aan en/of onnodige vervanging van assets plaatsvinden met onnodige kosten tot gevolg.	350	350	0
3. Niet (volledig) geslaagde innovatieve projecten	Innovatieve projecten, die niet (volledig) geslaagd zijn, verdienen zichzelf niet (volledig) terug.	200	200	0
Overig		1.420	1.573	153
Programma Besturen en Organiseren		2.475	2.542	67
1. I-veiligheid, hacken en datalekken	Diverse risico's op het gebied van Informatie-veiligheid, hacks en datalekken	800	800	0
2. Onjuist inflatiepercentage	Financiële risico's door onjuist inflatiepercentage	200	200	0
3. Verbonden partijen (garantstelling en bijdragen)	Door samenwerking tussen meerdere partijen vermindert de directe invloed op een verbonden partij. Afgegeven garantstellingen kunnen worden ingeroep-en.	300	300	0
Overig		1.175	1.242	67
Totaal		7.415	7.393	-24

Inleiding

Het treasurybeleid van waterschap Vechtstromen is vastgelegd in de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie en het treasurystatuut. Beide beogen het financieringsbeleid transparant te maken waarbij de risico's zo goed mogelijk worden beheerst binnen de vastgestelde kaders. Daarbij sturen we op:

- de *kasgeldlimiet* voor het beperken van het renterisico op de kortlopende financiering.
- de *renterisiconorm* voor het beheersen van fluctuaties in de rentelasten op de langere termijn.

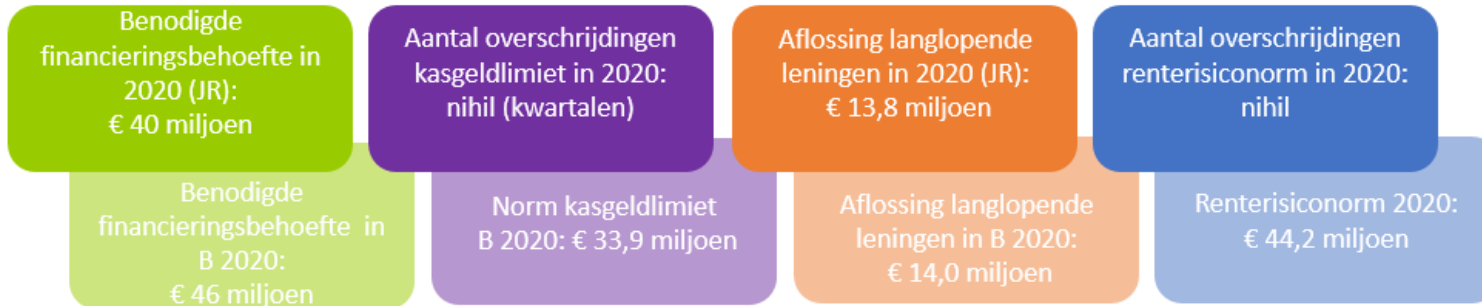
Kasgeldlimiet en renterisiconorm

De *kasgeldlimiet* en de *renterisiconorm* hebben allebei als doel de leningportefeuille van decentrale overheden te behoeden voor een onverantwoord grote gevoeligheid voor rentefluctuaties. Ze stellen dus een grens aan de structuur van de leningen, niet aan de hoogte. De kasgeldlimiet richt zich hierbij op leningen met een looptijd van maximaal een jaar (ook wel korte leningen, of kort geld genoemd). De renterisiconorm betreft leningen met een looptijd van één jaar of langer (lange leningen, lang geld).

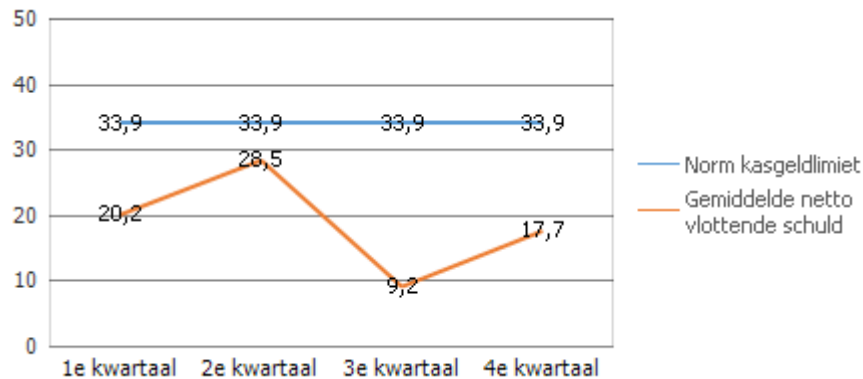
De *kasgeldlimiet* stelt dat de gemiddelde netto-vlottende schuld van een decentrale overheid (ofwel openbaar lichaam) in een bepaald kwartaal niet hoger mag zijn dan een wettelijk bepaald percentage (voor waterschappen 23%) van het begrotingstotaal. Voor waterschap Vechtstromen bedroeg de kasgeldlimiet in 2020 € 33,9 miljoen.

De *renterisiconorm* is opgesteld met als doel de rentegevoeligheid van de portefeuille van leningen met een looptijd van een jaar of langer te beperken. Dit komt er op neer dat het renterisico - dat voortvloeit uit een renteherziening en/of de herfinanciering van lopende langlopende geldleningen of gedeeltelijke aflossing daarvan - in een bepaald jaar niet meer mag bedragen dan een wettelijk bepaald percentage (voor waterschappen 30%) van het begrotingstotaal. Voor waterschap Vechtstromen bedroeg de renterisiconorm in 2020 € 44,2 miljoen. Aangezien de aflossingen in 2020 slechts € 13,8 miljoen bedroegen en er geen renteherzieningen van toepassing waren, is waterschap Vechtstromen ruimschoots binnen de renterisiconorm gebleven. Zie ook de 2e grafiek op de volgende pagina.

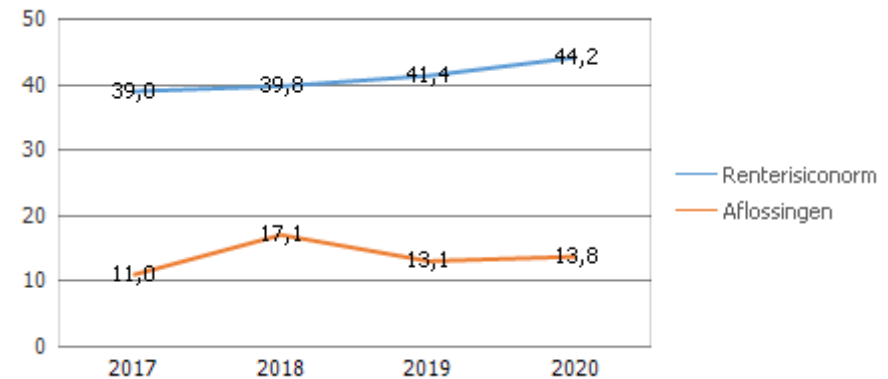
Vanwege een gering achterblijvend investeringsniveau (ten opzichte van de primitieve begroting) en een positief rekeningresultaat is er minder geld aangetrokken (€ 40 miljoen) dan verwacht (€ 46 miljoen). Vanwege de zeer gunstige rentetarieven van zowel langlopende leningen als van kasgeldleningen (bij deze laatste categorie is sprake van renteopbrengsten in plaats van -kosten) is een deel van het jaar in de financieringsbehoefte voorzien door middel van kasgeld. De kasgeldlimiet is hierbij in 2020 in geen enkel kwartaal overschreden (zie 1e grafiek op volgende pagina). Dit past binnen de bepalingen van de Wet Financiering decentrale overheden en het Treasurystatuut van het waterschap (overschrijding is in maximaal twee aaneengesloten kwartalen toegestaan). Mede hierdoor is in 2020 een rentevoordeel behaald van € 0,5 miljoen (ten opzichte van de primitieve begroting 2020).

Ontwikkeling vlottende schuld 2020
(bedragen in miljoenen €)

Ontwikkeling aflossingen 2017-2020
(bedragen in miljoenen €)

5.7 Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de bestuurlijke participaties van waterschap Vechtstromen. Verbonden partijen zijn externe organisaties waarin we een bestuurlijk en financieel belang hebben. We werken samen met andere partijen voor het gezamenlijk uitvoeren van soortgelijke taken om maatschappelijke kosten en kwetsbaarheid te verminderen en de klantgerichtheid te bevorderen. We werken ook samen ter versterking van gezamenlijke beleidsvorming, kennisuitwisseling en belangenbehartiging. Via deze paragraaf wordt een overzicht gegeven van de verschillende verbonden partijen.

GBLT, Zwolle

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (gemeenschappelijk openbaar lichaam)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	GBTL zorgt voor een efficiënte en effectieve heffing en invordering van belastingen van de deelnemers, de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken voor de gemeentelijke deelnemers en eventueel de inrichting en/of het beheer van andere basisregistraties.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen € 4,1 miljoen (jaarrekening 2020) Vreemd vermogen € 4,9 miljoen (jaarrekening 2020) Resultaat 2019 € 4,1 miljoen (positief) (jaarrekening 2020) Begroting 2021 € 24,9 miljoen Begroting 2022 € 25,6 miljoen
Financieel belang Vechtstromen	Bij de verdeling van de generieke kosten bedraagt het aandeel van Vechtstromen 22,2% Begroting 2021: € 3,2 miljoen Begroting 2022: € 3,3 miljoen
Risico's	Het waterschap is voor de uitvoering van haar taken afhankelijk van de belastingopbrengsten die GBLT genereert om deze uitvoering te bekostigen. De deelnemers zijn in zijn algemeenheid verplicht de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om haar taken te kunnen uitvoeren.

Het Waterschapshuis, Amersfoort

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling (gemeenschappelijk openbaar lichaam)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	Het Waterschapshuis is het expertinstituut en serviceorganisatie van de waterschappen op het gebied van kennis over opzet, regie- en uitvoeringsorganisatie met als doel het realiseren van renderende samenwerking op het gebied van informatie- en bedrijfsprocessen tussen de waterschappen en de andere overheden die actief zijn in de watersector.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen: € 0 (jaarrekening 2020) Vreemd vermogen: € 12,2 miljoen (jaarrekening 2020)

Het Waterschapshuis, Amersfoort

	Resultaat verbonden partij: € 5,5 (jaarrekening 2020) Begroting 2021 € 28,2 miljoen
Financieel belang Vechtstromen	Bijdrage Vechtstromen begroting 2021 € 1,0 miljoen Het aandeel van Vechtstromen bedraagt 3,5%
Risico's	De deelnemers zijn in zijn algemeenheid verplicht de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om haar taken te kunnen uitvoeren. Vechtstromen loopt alleen (financiële) risico's in de programma's en projecten waarin het deelneemt. Door een 'loden deur' tussen elke opdracht te plaatsen liggen kosten, opbrengsten en risico's alleen bij de opdrachtgevers van die opdrachten.

Aqualysis, Zwolle

Rechtsvorm	Gemeenschappelijke Regeling (Bedrijfsvoeringsorganisatie)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	De gemeenschappelijke uitvoering van laboratoriumactiviteiten voor de deelnemende waterschappen. Aqualysis kan, binnen zijn taken, fungeren als aankoopcentrale voor de waterschappen.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen: € 0 (jaarrekening 2019) Vreemd vermogen: € 8,0 miljoen (jaarrekening 2019) Resultaat: € 0 (jaarrekening 2019) Begroting 2020: € 6,8 miljoen Begroting 2021: € 7,0 miljoen
Financieel belang Vechtstromen	Bijdrage Vechtstromen in begroting 2020 AQL € 1,89 miljoen (27,7%) Bijdrage Vechtstromen begroting 2021 AQL € 1,95 miljoen (27,7%)
Risico's	De individuele deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling kunnen hun onderzoeksvraag aan Aqualysis op enig moment reduceren. Dit heeft gevolgen voor de kostenverdeling tussen het totaal van de deelnemers. Dit risico wordt ondervangen door de verplichting bepaalde onderzoeken bij Aqualysis af te nemen en deze niet uit te besteden aan de markt en een dempingsregeling die mede de verdeling van de kosten tussen de deelnemers bepaalt. De deelnemers zijn in zijn algemeenheid verplicht de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om haar taken te kunnen uitvoeren. Vechtstromen staat, samen met de andere deelnemende waterschappen, garant voor de financiële verplichtingen die Aqualysis met de NWB aangaat. Voor Vechtstromen bedraagt het percentage van de garantstelling 32,1%. Aandachtspunt hierbij is dat de garantstelling uit gaat van meerjarige vaste percentages, terwijl de feitelijke bijdragen van de deelnemende waterschappen aan Aqualysis per begrotingsjaar kunnen verschillen.

EUREGIO, Gronau (D)

Rechtsvorm	Grensoverschrijdende gemeenschappelijke regeling (op basis van het Verdrag van Anholt) (Duits-Nederlands openbaar lichaam)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	De EUREGIO heeft als taak de regionale grensoverschrijdende samenwerking van haar leden te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen: € 2,1 miljoen (begroting 2020) Vreemd vermogen: € 31,6 miljoen (begroting 2020) resultaat verbonden partij: € 184.000 (begroting 2020) Begroting 2020 € 4,5 miljoen Begroting 2021 wordt pas begin 2021 bekend (tijdens AB EUREGIO in januari)
Financieel belang Vechtstromen	Bijdrage Vechtstromen begroting 2020 € 9.000 (betreft een vaste jaarlijkse bijdrage) Het aandeel van Vechtstromen bedraagt 0,2% Zie financiële situatie verbonden partij
Risico's	In het geval van ontbinding van de EUREGIO, zou Vechtstromen een belangrijke ingang tot Duitse partnerorganisaties kunnen verliezen. De nodige contacten zijn weliswaar in de account Duitsland en op bestuurlijk niveau geborgd, maar is er een verlies aan efficiëntie wanneer de EUREGIO-gremia ophouden te bestaan. De deelnemers zijn in zijn algemeenheid verplicht de gemeenschappelijke regeling van (financiële) middelen te voorzien om haar taken te kunnen uitvoeren. In het Verdrag van Anholt worden de waterschappen niet expliciet als verdragspartijen genoemd. Dit zou volgens juristen van BZK op gespannen voet staan met het huidige EUREGIO-lidmaatschap van Vechtstromen (en Rijn en IJssel). Op moment loopt een procedure om waterschappen alsnog onder het Verdrag van Anholt te laten vallen.

De Nederlandse Waterschapsbank (NWB), Den Haag

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (N.V.)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	Het uitoefenen van het bankbedrijf ten behoeve van de publieke sector.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen: € 1.779 miljoen (bron halfjaarbericht 2020 stand 30-06-2020) Vreemd vermogen: € 113.316 miljoen (bron halfjaarbericht 2020 stand 30-06-2020)
Financieel belang Vechtstromen	Het belang van Vechtstromen in de NWB Bank is gewaardeerd op € 1,7 miljoen. Vechtstromen is voor 12,85% gerechtigd in het aandelenkapitaal en de reserves van NWB Bank en heeft binnen de vergadering van aandeelhouders een stemrecht van 10,47%.
Risico's	Ontwikkelingen op financiële markten worden in hoge mate beïnvloed als gevolg van mondiale economische gebeurtenissen. Dit kan negatieve gevolgen hebben voor de reële economie in Europa en hierdoor ook op de toegang tot de financiële markten en de

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

65

Paraaf:

De Nederlandse Waterschapsbank (NWB), Den Haag

beschikbaarheid van financieringsmiddelen. In de begroting van Vechtstromen wordt structureel rekening gehouden met een jaarlijkse dividenduitkering. Aangezien de dividendbaten afhankelijk zijn van het resultaat van de bank kunnen deze van jaar tot jaar fluctueren. Vechtstromen loopt het risico op een exploitatietekort wanneer het dividend lager uitvalt. Gelet hierop is het van belang om deze baten in de begroting terughoudend in te zetten. De terughoudende inzet van de dividendopbrengsten wordt bereikt doordat deze eerst worden gespaard in een specifieke bestemmingsreserve en pas daarna in latere begrotingsjaren geleidelijk worden aangewend.

Slibverwerking Noord Brabant (SNB), Moerdijk

Rechtsvorm	Naamloze vennootschap (N.V.)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	Het tot stand brengen van en het in stand houden van de duurzame exploitatie van een slibverwerkingsinstallatie voor de verwerking van zuiveringsslib dat in beginsel afkomstig is van waterschappen.
Financiële situatie verbonden partij (o.b.v. concept jaarverslag 2020)	Eigen vermogen: € 19,8 miljoen Vreemd vermogen: € 30,3 miljoen Prognose 2020 (netto-kosten voor aandeelhouders): € 21,7 miljoen Geprognosticeerde resultaat 2020: € -1,2 miljoen Begroting 2021 (netto-kosten voor aandeelhouders): € 20,0 miljoen
Financieel belang Vechtstromen (o.b.v. concept jaarverslag 2020)	Aandeel Vechtstromen in eigen vermogen SNB: € 2,7 miljoen (13,59%). Aandeel Vechtstromen in prognose 2020 SNB (netto-kosten voor aandeelhouders): € 3,6 miljoen (o.b.v. huidige kostenverdelingssystematiek) Aandeel Vechtstromen in geprognosticeerde resultaat 2020 SNB: € +43.610 (o.b.v. huidige kostenverdelingssystematiek) Aandeel Vechtstromen in begroting 2021 SNB (netto-kosten voor aandeelhouders): € 3,8 miljoen (o.b.v. nieuwe kostenverdelingssystematiek excl. garantieregeling)
Risico's	Als SNB (om welke reden dan ook) het zuiveringsslib niet kan ontvangen dan zijn er onvoldoende alternatieven voor slibeindverwerking, waar Vechtstromen een beroep op kan doen. Dit kan grote financiële consequenties hebben voor Vechtstromen.

NieuWater, Nieuw-Amsterdam (gemeente Emmen)

Rechtsvorm	Besloten Vennootschap (B.V.)
Doel verbonden partij (openbaar belang)	NieuWater heeft volgens haar statuten als doel het verrichten van activiteiten met enige relatie tot de waterketen in de brede zins des woords. In de praktijk richt het zich alleen op de exploitatie van de Puurwaterfabriek. Deze Puurwaterfabriek maakt van effluent uit de rioolwaterzuiveringsinstallatie Emmen ultra-puur water. Dit Puurwater wordt geleverd aan de NAM die het omzet in stoom om daarmee olie onder Schoonebeek op te kunnen pompen.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen: € 0,373 miljoen (voorlopige jaarrekening 2020) Vreemd vermogen: € 27,8 miljoen (voorlopige jaarrekening 2020) Resultaat: € 1,14 miljoen (voorlopige jaarrekening 2020) Verwacht resultaat 2021 (lasten) € 1,53 miljoen (financieel plan 2021-2035) Verwacht resultaat 2022 (lasten) € 1,5 miljoen (financieel plan 2021-2035)
Financieel belang Vechtstromen	Aandeel Vechtstromen in eigen vermogen NieuWater: € 9.000 (50%). Garantstelling Vechtstromen voor langlopende geldlening: € 12,7 miljoen (per 31 december 2020)
Risico's	NieuWater is volledig gefinancierd met twee langlopende geldleningen van in totaal €43,8 miljoen. HWMD en Vechtstromen staan garant voor deze twee leningen. De jaarlijkse aflossing van deze geldleningen bedraagt ongeveer M€ 0,9 en de leningen lopen tot 2034. Op 31 december 2020 bedroeg de resterende schuld in totaal nog €23,7 miljoen. Vechtstromen staat op 31 december 2020 nog garant voor een bedrag van €11,8 miljoen. Het risico dat NieuWater haar verplichtingen niet kan nakomen is echter zeer gering. Met de NAM is namelijk een langjarige overeenkomst afgesloten waarin sprake is van een vaste jaarlijkse vergoeding. Het risico dat NieuWater in gebreke blijft en geen Puurwater kan leveren is ondervangen door de fabriek in te richten met meerdere straten, een dagvoorraad, een back-up van de WMD en in het uiterste geval het gebruik van oppervlaktewater. Een ander risico is de relatie met de afvalwaterinjecties van de NAM in noordoost Twente. Hoewel NieuWater daar formeel niets mee van doen heeft is er een risico dat NieuWater en dus Vechtstromen door de publieke opinie in relatie worden gebracht met de afvalwaterinjecties in Twente.

Stichting Bodembeheer Schoonebeek, Emmen

Rechtsvorm	Stichting
Doel verbonden partij (openbaar belang)	De Stichting heeft als doel: -Het versterken van de milieu hygiënische kwaliteit in het gebied (Schoonebeek) in relatie met de landinrichting, door het uitvoeren van het Bodembeheerplan en Saneringsplannen; -Het beheer van de fondsen die hiertoe zijn gevormd.

Stichting Bodembeheer Schoonebeek, Emmen

Financiële situatie verbonden partij
Eigen vermogen is € 0 miljoen (jaarrekening 2019)
Vreemd vermogen is € 2,0 miljoen (jaarrekening 2019)
Begroting 2020 € 117.000

Financieel belang Vechtstromen Eenmalige storting € 38.750

Risico's
In het herinrichtingsgebied Schoonebeek is sprake van vele historische dempingen in voormalige vaarten (wijken). In diverse gevallen is hierbij bodemverontreiniging ontstaan. Als eigenaar in het gebied is Vechtstromen mede verantwoordelijk voor de sanering. Er is geen directe verplichting voor het waterschap tot het aanvullen van het vermogen van de Stichting wanneer dit ontoereikend zou zijn voor het uitvoeren van de doelen van de Stichting en het Convenant. Wel zou een moreel bestuurlijk appel kunnen worden gedaan om bij te springen bij eventuele tekorten. Het al dan niet voldoen aan een dergelijk verzoek kan dan plaatsvinden op basis van een eigen bestuurlijke afweging, zonder juridische verplichting.

Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA), Amersfoort

Rechtsvorm Stichting

Doel verbonden partij (openbaar belang)
STOWA is het kenniscentrum van de regionale waterbeheerders in Nederland. STOWA ontwikkelt, vergaart, verspreidt en implementeert toegepaste kennis die de waterbeheerders nodig hebben om de opgaven waar zij in hun werk voor staan, goed uit te voeren. Deze kennis kan liggen op toegepast technisch, natuurwetenschappelijk, bestuurlijk-juridisch of sociaalwetenschappelijk gebied.

Financiële situatie verbonden partij
Eigen vermogen is € 8,7 miljoen (jaarrekening 2019)
Vreemd vermogen is € 3,9 miljoen (jaarrekening 2019)
resultaat verbonden partij: € 2,8 miljoen (jaarrekening 2019)
Begroting 2020 € 24,1 miljoen

Financieel belang Vechtstromen
Verwachte bijdrage 2021 afgerond € 448.500 (op basis van de definitieve bijdrage 2020 € 431.186 en rekening houdend met de in 2020 gehanteerde ambitiepercentage van 1% en 3% inflatiecorrectie).
De deelname van Vechtstromen betreft 5%

Risico's
De kosten worden jaarlijks gedekt uit de bijdragen van de deelnemende partijen en van derden, er wordt niet geïnvesteerd en er is dus nauwelijks sprake van een financieel risico.

Unie van Waterschappen (UvW), Den Haag

Rechtsvorm	Vereniging
Doel verbonden partij (openbaar belang)	De vereniging behartigt op nationaal en internationaal niveau de belangen van de waterschappen. De Unie ontwikkelt gezamenlijke visies, bepaalt gezamenlijke standpunten van haar leden en stimuleert kennisuitwisseling en samenwerking.
Financiële situatie verbonden partij	Eigen vermogen is € 1,8 miljoen (jaarrekening 2019) Vreemd vermogen is € 13,2 miljoen (jaarrekening 2019) Resultaat € 852.842 (jaarrekening 2019) Begroting 2021 € 11 miljoen Begroting 2022 € 11,1 miljoen
Financieel belang Vechtstromen	Begroting 2021: Contributie 2021: € 469.073 Compensatie financieringstekort: € 6.696 Bijdrage SIKB: € 5.000 Bijdrage Het Waterschap: € 6.190 Bijdrage Bever- en Muskusratten: € 94.552 Totale bijdrage 2021: € 581.511 Bijdrage t.o.v. totaal: 4,7%
Risico's	Waterschappers zijn op ambtelijk en bestuurlijk niveau vaak betrokken bij beleidsthema's die de vereniging oppakt. Toch kunnen in verenigingsverband gemaakte afspraken afwijken van eigen beleid en/of extra druk op de organisatie leggen. Vechtstromen staat (naar rato van het aandeel van waterschap Vechtstromen in de totale contributiebetaling aan de vereniging) garant voor een lening van de Nederlandse Waterschapsbank aan de vereniging voor een bedrag van € 5,8 miljoen. Deze lening loopt tot en met 2 mei 2042.

Vereniging Werken voor de Waterschappen (VWvW), Den Haag

Rechtsvorm	Vereniging
Doel verbonden partij (openbaar belang)	De VWvW behartigt het werkgeversbelang van de gemeenschappelijke sociale en sociaaleconomische belangen van de leden van de vereniging die activiteiten verrichten binnen de sector waterschappen.
Financiële situatie verbonden partij	De leden van de vereniging zijn per verenigingsjaar een contributie verschuldigd. De vereniging is in 2019 opgericht. In de begroting van 2021 is een post onvoorzien en opbouw weerstandsvermogen van de vereniging opgenomen. Door de bijdragen in 2020 is nu een weerstandsvermogen van 15% van de begroting opgebouwd. In de volgende jaren zal de

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

69

Paraaf:

Vereniging Werken voor de Waterschappen (VWvW), Den Haag

post onvoorzien 5% bedragen.
De omvang van de begroting voor 2021 bedraagt € 499.000

Financieel belang Vechtstromen

Begroting 2021: € 19.350
deelname 3,9%

Risico's

De vereniging onderhandelt namens de leden met de vakbonden over de arbeidsvoorwaarden. Er is een risico dat de onderhandelingen voor een nieuwe cao niet op tijd klaar zijn voordat de huidige cao af loopt. Als dat het geval is zal de huidige cao nog verder door lopen. Een ander risico is dat de vereniging een cao sluit die ons als waterschap niet past. We zijn als werkgever gebonden aan de besluiten die de vereniging als werkgeversvereniging neemt.

5.8 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering omvat het geheel van interne organisatieonderdelen die ondersteunend zijn aan de primaire activiteiten (kerntaken) van het waterschap. Hiervoor is het dagelijks bestuur beleidsvormend. De stand van de organisatie en de ontwikkelingen daarin zijn opgenomen in programma 3 (Besturen en organiseren) in paragraaf 4.3 van dit jaarverslag.

Personeels- en overheadkosten

In de paragraaf bedrijfsvoering wordt inzichtelijk gemaakt hoe de personeelskosten en toegerekende overheadkosten zich hebben ontwikkeld ten opzichte van begroting. Daarnaast wordt aangegeven wat het effect van deze ontwikkelingen op programmaniveau is geweest. Onder toegerekende overheadkosten verstaan we de verzameling van algemene kosten die het waterschap maakt om het werk te faciliteren (bijvoorbeeld ICT voorzieningen, interne faciliteiten, huisvestingskosten en personeelsbeleid). De in deze paragraaf opgenomen overzichten maken integraal onderdeel uit van de netto-kosten per programma (zie ook "De programma's" hoofdstuk 4).

Doorbelaste kosten per programma

In onderstaande tabellen wordt op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt uit welke kostencomponenten de aan programma's toegerekende overhead- en personeelskosten bestaan. In totaal gaat het hier om zo'n 1/3 deel van de gehele exploitatiebegroting.

Realisatie personeelskosten en overhead (bedragen in €)	B 2020	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Vershil
Personeelsbudgetten teams/eenheden	40.927	42.841	42.090	751
Geactiveerde kosten	-7.646	-7.687	-7.122	-565
Toegerekende overhead	12.847	11.845	11.622	223
Totaal aan programma's toegerekende kosten	46.128	46.999	46.590	409

Realisatie personeelskosten en overhead per programma (bedragen in €)	B 2020	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Vershil
Programma 1	17.577	17.614	17.410	204
Programma 2	11.349	11.741	11.253	488
Programma 3	17.202	17.644	17.927	-283
Totaal	46.128	46.999	46.590	409

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

71

Paraaf:

Toelichting

Personeelsbudgetten teams en eenheden (voordeel € 751.000)

Het voordeel op dit onderdeel wordt met name veroorzaakt doordat in 2020 minder kilometers zijn gereden en minder activiteiten voor het personeel zijn georganiseerd. Hierdoor ontstaat een positief verschil tussen de geraamde (overige) personeelskosten en de werkelijke uitgaven hierop. Daarnaast zien we een voordeel ontstaan op de salariskosten door vacatures en detacheringsoptbrengsten, tegelijkertijd is een nadeel van ongeveer dezelfde omvang ontstaan als gevolg van benodigde vervangende inhuur.

Geactiveerde kosten (nadeel € 565.000)

Geactiveerde kosten zijn personeelskosten die worden toegerekend aan investeringen. Ten opzichte van de BVR ontstaat hier een negatief resultaat. Uit de jaarrekening blijkt dat er minder aan uren investeringsprojecten zijn toegerekend dan in de ramingen was ingeschat.

Toegerekende overhead (voordeel € 223.000)

Het voordeel op toegekende overhead wordt met name veroorzaakt door hogere lasten op het gebied van huisvesting en ICT dan bij de BVR was verwacht (in totaal ongeveer - € 395.000). De kosten voor interne faciliteiten, geo-informatie, personeelsbeleid en directievoering zijn lager uitgevallen (€ 618.000).

Privacy persoonsgegevens

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Waterschap Vechtstromen is wettelijk verplicht te voldoen aan de Europese privacyregels op de grond van de AVG. Burgers, agrariërs, ondernemers en medewerkers kunnen vertrouwen op voldoende bescherming van hun privacy wanneer zij gegevens verstrekken aan Waterschap Vechtstromen. Daarmee zijn we een betrouwbare partner en voorkomen we schade (reputatie- en financiële schade), bijvoorbeeld als gevolg van datalekken.

Ook in 2020 zijn verdere stappen gezet in de uitvoering en borging van de AVG-vereisten, naar verwachting nu op het volwassenheidsniveau 2, waarbij minder informeel en meer beheersmatig processen worden herhaald. In september 2021 is een audit vanuit de sector gepland, en wij zullen daarover het bestuur actief informeren. Binnen Vechtstromen is een meldpunt ingericht waar medewerkers terecht kunnen met vragen over (het beschermen van) persoonsgegevens. Deze vraagbaak, de Privacydesk AVG, is samengesteld uit medewerkers van teams die het meest te maken hebben met het gebruik van persoonsgegevens. Daarnaast vervult de Functionaris Gegevensbescherming (FG) een actieve rol om het bewust omgaan met persoonsgegevens op een adaptieve wijze binnen de denkwijzen en processen van Vechtstromen te integreren.

In het afgelopen jaar is gebleken dat binnen onze organisatie het zorgvuldig omgaan met privacy meer vaste voet aan de grond krijgt. Dat is zichtbaar aan een toename in going concern AVG-vraagstukken ten opzichte van voorgaande jaren. Daarnaast zijn risico-inventarisaties en bijbehorende mitigerende maatregelen uitgevoerd. Voor het verder ontwikkelen van bewustzijn bij medewerkers is gewerkt aan het opzetten van een e-learningprogramma. Ook zijn verwerkersovereenkomsten opgesteld en privacy-procedures ingericht en gemonitord. In 2020 hebben 8 datalekken plaatsgevonden. Deze datalekken zijn geregistreerd in het datalekkenregister en er zijn acties genomen om herhaling te voorkomen. De aard of omvang van de datalekken heeft niet geleid tot een boete, nadelige consequenties voor betrokkenen of een melding aan de Autoriteit Persoonsgegevens.

Medio 2020 is op basis van een interne evaluatie een stappenplan in gang gezet voor het vervolg van de implementatie van de AVG. De sectorafspraken, die binnen het Waterschapshuis zijn gemaakt op het gebied van privacy, zijn in het stappenplan verwerkt.

Informatieveiligheid

Het Waterschap Vechtstromen wil op basis van de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) een veilige digitale omgeving bieden. Dit is geen eenmalige exercitie maar een doorlopend proces. In 2020 hebben we verschillende incidenten gezien die op zakelijk gebied maar ook zeker in de persoonlijke omgeving negatieve effecten hebben opgeleverd waardoor het adresseren van die veiligheid prioriteit heeft. Eind 2020 zijn we gestart met het maken van een nieuw (deel-)plan voor het realiseren van de ambities die we als waterschap en als sector op dat vlak hebben.

Ontwikkelingen

Ons waterschap heeft deze periode geïnvesteerd in een nieuwe digitale samenwerkingsomgeving en in de faciliteiten voor een digitale thuiswerkplek. Dankzij deze investeringen hebben wij gedurende de Covid-19 crisis, door capaciteit uit te breiden, een thuiswerkplek kunnen bieden aan al onze medewerkers waardoor de meeste activiteiten binnen ons waterschap doorgang hebben kunnen vinden. Veel van onze medewerkers hebben daarnaast inmiddels een keuze gemaakt in het aanbod van een BYOD (Bring Your Own Device) omgeving.

Samenwerkingsverbanden

Het Waterschap Vechtstromen werkt met diverse partijen samen om een verbetering op het gebied van informatieveiligheid te bewerkstelligen. Zo beheren wij bijvoorbeeld een digitale werkomgeving van Het Waterschapshuis en werken wij mee aan het ontwikkelen van producten zoals het product ICO-Wizard (waarbij ICO staat voor Inkoop Eisen Cybersecurity Overheid) van het CIP (Centrum Informatiebeveiliging en Privacybescherming) om de inkoop op het gebied van informatieveiligheid duidelijker en makkelijker te maken voor alle overheidsorganisaties.

Bewustzijn

Door het aanbieden van informatie middels webinars, blogs en andere vormen, denken we een positieve bijdrage te hebben geleverd op het gebied van bewustzijn en veiligheid. Daarnaast proberen we zoveel mogelijk mee te liften op reeds aanwezige projecten zoals de oefening “Stroomversnelling 2021”.

5.9 EMU-saldo

Het EMU-saldo is het totaal van de inkomsten minus de uitgaven van de Rijksoverheid, sociale fondsen en decentrale overheden. In het zogenoemde Stabiliteits- en Groeipact is per EU-lidstaat een EMU-tekort afgesproken van maximaal 3% van het bruto binnenlands product.

Op 23 mei 2018 hebben de Unie van Waterschappen, het Interprovinciaal Overleg en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten met het kabinet afspraken gemaakt over de ruimte voor de decentrale overheden in het Nederlandse EMU-saldo in de periode 2019 tot en met 2022. Deze ruimte bedraagt 0,4% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) en is als volgt onderverdeeld: 0,27% gemeenten, 0,08% provincies en 0,05% waterschappen. De ruimte voor de waterschappen van 0,05% BBP leidde met de meeste recente raming van het BBP voor 2020 tot een maximaal EMU-tekort van € 416,4 miljoen in dat jaar. Dit bedrag is met de vastgestelde verdeelsleutel van de 'geraamde netto-exploitatiekosten van het voorgaande jaar' (2019 dus) verdeeld over de waterschappen. Voor Vechtstromen leidde dit tot een referentiewaarde voor boekjaar 2020 van € 18,3 miljoen.

Het EMU-saldo is in deze jaarrekening uitgekomen op een tekort van € 20,9 miljoen. Dit is lager dan de tekorten die werden voorzien in de oorspronkelijke begroting 2020 (€ 32,1 miljoen) en bij de BVR 2020 (€ 25,6 miljoen), maar nog wel hoger dan de referentiewaarde voor 2020 van € 18,3 miljoen.

Omschrijving (bedragen in duizenden €)	JR 2019	B 2020	B 2020 (na wijzigingen)	JR 2020	Verschil
EMU-exploitatiesaldo					
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	737	-3.104	-1.388	2.576	3.964
Invloed investeringen					
Bruto-investeringsuitgaven	-47.994	-66.909	-62.480	-60.785	1.695
Investeringssubsidies	2.668	7.792	5.961	3.752	-2.209
Verkoop materiële en immateriële activa	0	0	0	936	936
Afschrijvingen	29.835	31.727	33.485	33.475	-10
Invloed voorzieningen					
Toevoegingen aan voorzieningen t.l.v. exploitatie	2.242	227	876	1.368	492
Vrijval voorzieningen t.g.v. exploitatie	-888	0	-600	-887	-287
Betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-1.557	-1.811	-1.467	-1.358	109
Invloed reserves	0	0	0	0	0
Deelnemingen en aandelen	0	0	0	0	0
EMU-saldo	-14.957	-32.078	-25.613	-20.923	4.690

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

74

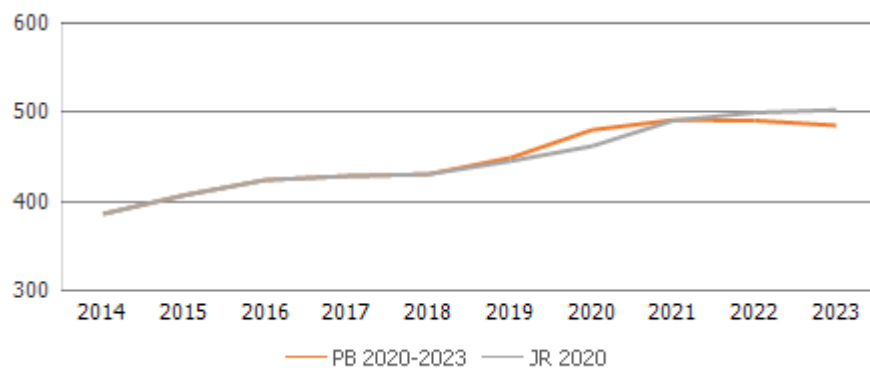
Paraaf:

Vanuit de balans (zie hoofdstuk 7) is de netto-schuld af te leiden. Dit is de optelsom van de langlopende schulden en de vlottende passiva gesaldeerd met de vlottende activa. De netto-schuld is opgelopen van € 445,4 miljoen per 31 december 2019 naar € 462,2 miljoen per 31 december 2020 en daarmee met € 16,8 miljoen toegenomen. De berekening van het EMU-saldo komt uit op een tekort van € 20,9 miljoen. Het verschil ad € 4,1 miljoen laat zich in hoofdzaak verklaren door de mutatie in de financiële vaste activa (afname € 4,1 miljoen) en het saldo van de toevoeging en rechtstreekse onttrekking aan de voorziening oninbare belastingdebiteuren (afname € 0,2 miljoen).

Ontwikkeling netto-schuld

Langlopende schulden + kortlopende schulden -/- vlottende activa

(bedragen in miljoenen €)

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

75

Paraaf:

In de navolgende paragrafen worden de verschillende doorsnedes van de exploitatierkening gepresenteerd, zoals voorgeschreven in het Waterschapsbesluit. Het betreft achtereenvolgens de exploitatierkening naar programma's, naar de kostendragers "Watersysteembeheer" en "Zuiveringsbeheer" en de exploitatierkening naar kosten- en opbrengstensoorten. Bij iedere paragraaf wordt conform voorschrift de primitieve begroting, de bijgestelde begroting en de realisatie van het jaar 2020 weergegeven.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

76

Paraaf:

6.1 Exploitatierkening naar programma's

Programma 1 Watersysteem (bedragen in duizenden €)	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijzigingen)	JR 2020	Vershil
Watersysteem				
Netto-kosten programma's (exclusief reservemutaties)	60.031	59.165	58.275	890
Toevoegingen aan reserves (binnen programma's)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (binnen programma's)	-3.044	-2.462	-2.462	0
Totaal Watersysteem	56.987	56.703	55.813	890
Programma 2 Waterketen (bedragen in duizenden €)				
Waterketen				
Netto-kosten programma's (exclusief reservemutaties)	45.336	47.687	47.455	232
Toevoegingen aan reserves (binnen programma's)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (binnen programma's)	-440	-2.200	-2.200	0
Totaal Waterketen	44.896	45.487	45.255	232
Programma 3 Besturen en organiseren (bedragen in duizenden €)				
Besturen en Organiseren				
Netto-kosten programma's (exclusief reservemutaties)	26.735	27.062	24.926	2.136
Onttrekkingen aan reserves (binnen programma's)	0	-500	-500	0
Totaal Besturen en Organiseren	26.735	26.562	24.426	2.136
Totaal programma's	128.618	128.752	125.494	3.258

Centraal (bedragen in duizenden €)	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijzigingen)	JR 2020	Verschil
Centraal				
Bruto belastingopbrengsten (exclusief kwijtschelding)	131.028	130.130	129.760	370
Kwijtscheldingen en oninbaar	-4.991	-5.064	-4.038	-1.026
Ontvangen dividend	2.960	7.460	7.510	-50
Toevoegingen aan reserves (buiten programma's)	-3.680	-10.256	-10.257	1
Onttrekkingen aan reserves (buiten programma's)	3.301	6.482	6.483	-1
Totaal Centraal	128.618	128.752	129.458	-706
Eindtotaal	0	0	-3.964	3.964

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

78

Paraaf:

6.2 Exploitatierkening naar kostendragers

Watersysteembeheer (bedragen in duizenden €)	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijzigingen)	JR 2020	Vershil
Netto-kosten programma's (exclusief reservemutaties)	72.810	72.761	70.789	1.972
Toevoegingen aan reserves (binnen programma's)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (binnen programma's)	-2.764	-2.712	-2.712	0
Netto-kosten programma's	70.046	70.049	68.077	1.972
Bruto belastingopbrengsten (exclusief kwijtschelding)	-71.968	-72.763	-72.789	26
Kwijtscheldingen en oninbaar	2.197	2.222	1.754	468
Ontvangen dividend	-1.480	-3.730	-3.755	25
Toevoegingen aan reserves (buiten programma's)	1.840	5.360	5.361	-1
Onttrekkingen aan reserves (buiten programma's)	-635	-1.355	-1.356	1
Nog te bestemmen resultaat	0	-217	-2.708	2.491
Resultaat (exclusief reservemutaties)	-1.559	1.510	4.001	-2.491

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

79

Paraaf:

Zuiveringsbeheer (bedragen in duizenden €)	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijzigingen)	JR 2020	Vershil
Netto-kosten programma's (exclusief reservemutaties)	59.292	61.153	59.867	1.286
Toevoegingen aan reserves (binnen programma's)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (binnen programma's)	-720	-2.450	-2.450	0
Netto-kosten programma's	58.572	58.703	57.417	1.286
Bruto belastingopbrengsten (exclusief kwijtschelding)	-59.060	-57.367	-56.972	-395
Kwijtscheldingen en oninbaar	2.794	2.842	2.285	557
Ontvangen dividend	-1.480	-3.730	-3.755	25
Toevoegingen aan reserves (buiten programma's)	1.840	4.896	4.897	-1
Onttrekkingen aan reserves (buiten programma's)	-2.666	-5.127	-5.128	1
Nog te bestemmen resultaat	0	217	-1.256	1.473
Resultaat (exclusief reservemutaties)	-1.546	-2.898	-1.425	-1.473
Totaal resultaat (exclusief reservemutaties)	-3.105	-1.388	2.576	-3.964

Voorstel voor resultaat bestemming

Resultaat 2020

Het resultaat over 2020 ten opzichte van de begroting na wijzigingen bedraagt € 3.964.000 positief. Van dit resultaat is € 2.491.000 toe te rekenen aan de kostendrager watersysteembeheer en € 1.473.000 aan zuiveringsbeheer. Voorgesteld wordt om het resultaat per kostendrager als volgt te bestemmen:

Bestemming resultaat watersysteembeheer (€ 2.491.000):

- € 229.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Innovatie ("Innovatiefonds")
- € 110.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Overlopende verplichtingen in verband met onderbesteding DPRA
- € 130.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Overlopende verplichtingen in verband met de in 2021 nieuw af te sluiten CAO en de daarin verwachte regeling met betrekking tot opleidingsbudgetten
- € 2.022.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie watersysteembeheer

Bestemming resultaat zuiveringsbeheer (€ 1.473.000):

- € 229.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Innovatie ("Innovatiefonds")
- € 130.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve Overlopende verplichtingen in verband met de in 2021 nieuw af te sluiten CAO en de daarin verwachte regeling met betrekking tot opleidingsbudgetten
- € 1.114.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve tariefsegalisatie zuiveringsbeheer

Toelichting

Voor naamste voor- en nadelen netto kosten 2020 (bedragen in duizenden €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer
Voordelen:		
Programma 1		
Boekwinst verkoop pand Vriezenveen	364	
Lagere kosten plannen derden, onderhoud materieel, recreatief medegebruik, temporisering werkplan	481	
Niet bestede middelen post onvoorzien	496	

Voornaamste voor- en nadelen netto kosten 2020 (bedragen in duizenden €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer
Programma 2		
Lagere onderhoudskosten , oa door temporisering		97
Lagere kosten personeelslasten en overhead, ten gunste van de doorbelasting aan programma 2		584
Niet bestede middelen post onvoorzien		160
Programma 3		
Lagere kosten door minder opleidingen , trainingen, communicatie	203	203
Lagere kosten dienstverlening GBLT	420	420
Lagere kosten rijksbijdrage WOZ	57	57
Hogere subsidieopbrengsten door einddeclaratie 2- tal trajecten	90	90
Lagere besteding voor innovatie	237	236
Voordeel door vrijval voorziening PBB	132	132
Voordeel door lagere voorziening pensioen / wachtgeld bestuurders	105	105
Niet bestede middelen post onvoorzien	243	243
Nadelen:		
Programma 1		
Per saldo hogere kosten in verband met droogtmaatregelen (onderzoek bodemdaling, grondwaterbronnen, bijdrage RWS,en onderhoud waterlopen)	-89	
Hogere kosten op peilbeheer, waterbeheersplan, toezicht en bediening sluizen en kunstwerken	-201	
Hogere kosten exotenbeheer	-197	
Programma 2		
Hogere kosten afvalverwerking, slibverwerking		-173

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

82

Paraaf:

Voornaamste voor- en nadelen netto kosten 2020 (bedragen in duizenden €)	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer
Hogere kosten chemicalien en industriële reiniging		-307
Hogere kosten energie (incl belastingen) en lagere SDE subsidie, als gevolg van latere inbedrijfstemming Energiefabriek en aantal zonnepanelen		-218
Programma 3		
Hogere kosten inhuur specialistische kennis (inkoop, automatisering)	-358	-357
Toevoeging aan voorziening ontwikkeling organisatie	-250	-249
Saldo overige voor en nadelen	239	263
Totaal voor- en nadelen netto kosten	1.972	1.286

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

83

Paraaf:

6.3 Exploitatierkening naar kosten- en opbrengstensoorten

Kosten en opbrengsten <i>(bedragen in duizenden €)</i>	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Vershil
Kosten				
Rente en afschrijvingen	40.546	41.834	41.806	28
Personeelslasten	45.527	45.839	45.053	786
Goederen en diensten van derden	46.091	46.179	45.297	882
Bijdragen aan derden	9.894	9.696	9.845	-149
Toevoegingen aan voorzieningen	872	1.523	1.373	150
Onvoorzien	802	1.143	0	1.143
Totaal kosten	143.732	146.214	143.374	2.840
Opbrengsten				
Financiële baten	3.015	7.493	7.544	-51
Personeelsbaten	403	403	816	-413
Goederen en diensten aan derden	2.258	2.343	2.884	-541
Bijdragen van derden	624	589	971	-382
Waterschapsbelasting	126.682	125.711	125.726	-15
Onttrekkingen aan voorzieningen (vrijval)	0	600	887	-287
Geactiveerde lasten	7.645	7.687	7.122	565
Totaal opbrengsten	140.627	144.826	145.950	-1.124
Resultaat voor bestemming (+ = tekort)	3.105	1.388	-2.576	3.964

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

84

Paraaf:

Kosten en opbrengsten <i>(bedragen in duizenden €)</i>	B 2020 (primitief)	B 2020 (na wijziging)	JR 2020	Vershil
Bestemming van het resultaat op grond van eerder genomen besluiten	-3.105	-1.388	-1.388	0
Nog te bestemmen resultaat (- = overschot)	0	0	-3.964	3.964
Resultaatbestemming				
Toevoegingen aan reserves	0	0	3.964	-3.964
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	0	0	0	0

6.3.1 Toelichting op de exploitatierekening naar kosten- en opbrengstensoorten

In onderstaande paragraaf wordt een nadere verklaring gegeven voor de voor- en nadelen tussen begroting na wijzigingen en de jaarrekening die groter zijn dan € 143.000. Deze grens hangt samen met de door de accountant te hanteren rapporteringstolerantie voor het rapporteren van fouten. De hierna vermelde voor- en nadelen worden nader geduid in hoofdstuk 4 (de programma's).

Personeelslasten (voordeel € 786.000):

Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door:

Voordelen:

- Autokostenvergoeding ad € 811.000 (vanwege Corona is er veel meer vanuit huis gewerkt en dus minder gereisd)
- Niet uitgegeven budget voor diversiteit en leer-werk ad € 247.000

Nadelen:

- Thuiswerkvergoeding ad € 368.000 (deze regeling was ten tijde van de BVR nog niet definitief)
- Per saldo een nadeel van € 95.000 op de niet ingevulde vacatureruimte versus de inhuur van medewerkers

Goederen en diensten derden (voordeel € 882.000):

Het voordeel ten opzichte van de begroting na wijzigingen op de goederen en diensten derden bestaat uit diverse voor- en nadelen binnen de verschillende exploitatiebudgetten. De meest opvallende zijn:

Voordelen:

- Overige diensten van derden ad € 929.000 (o.a. dienstverlening GBLT ad € 840.000)
- Onderzoekskosten ad € 569.000 (o.a. innovatie ad € 483.000)
- Telefoon- en dataverkeer (ICT) ad 287.000
- Contributie Waterschapshuis (ICT) ad € 170.000
- Kosten vergaderingen ad € 137.000

Nadelen:

- Onderhoud software/licenties (ICT) ad € 557.000
- Totaal van schoonmaak- en onderhoudskosten (exclusief onderhoud software/licenties) ad € 322.000
- Kosten assetmanagement ad 253.000
- Kosten chemicaliën ad € 132.000
- Kosten eindverwerking slib ad € 123.000
- Kosten inboedel- en opstalverzekering ad € 117.000
- Stortkosten maaisel ad € 108.000

Bijdragen aan derden (nadeel € 149.000):

Dit nadeel wordt per saldo veroorzaakt door o.a.:

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

86

Paraaf:

Voordeel::

- Bijdrage regeling gunstig afvalwater ad €99.000

Nadelen:

- Bijdragen aan openbare lichamen ad € 166.000
- Bijdragen aan particulieren ad € 111.000

Toevoegingen aan voorzieningen (voordeel € 150.000):

Het grotendeels incidentele voordeel op toevoegingen aan voorzieningen ontstaat met name door:

Voordelen:

- Een voordeel op de toevoeging aan de voorziening oninbaar (belastingdebiteuren) ad € 641.000 (zie ook par. 5.3.2. Voorzieningen)
- Een voordeel op de toevoeging aan de voorziening pensioen/wachtgeld (voormalig) bestuurders ad € 211.000

Nadelen:

- Een nadeel op de toevoeging aan de voorziening Doorontwikkeling organisatie ad € 499.000
- Een niet begrote toevoeging aan de voorziening Nabetaling Bestuursverklaring Dinkeldal ad € 200.000

Onvoorzien (voordeel € 1.143.000):

Het voordeel op onvoorzien betreft het niet benutte saldo van deze post bij de jaarrekening.

Personeelsbaten (voordeel € 413.000):

Het (incidentele) voordeel op de personeelsbaten ontstaat met name door:

- Een voordeel ad € 106.000 ten opzichte van de geraamde uitkeringen ingevolge de WAO/Ziektewet
- Een voordeel ad € 238.000 ten opzichte van de geraamde detacheringsofbrengsten

Goederen en diensten aan derden (voordeel € 541.000)

Dit grotendeels incidentele voordeel wordt met name veroorzaakt door:

- Een boekwinst ad € 352.000 op de verkoop van het pand in Vriezenveen
- Een voordeel in de opbrengsten van het Grensoverschrijdend Afvalwater (GOAW) ad € 107.000

Bijdragen van derden (voordeel € 382.000):

Dit voordeel komt met name voort uit:

- Een voordeel uit hoofde van niet geraamde bijdragen van de Provincie ad € 113.000 in het kader van de monitoring grondwatermeetnet/waterkwantiteit
- Een voordeel op de bijdragen van openbare lichamen ad € 290.000 mede bestaande uit niet begrote bijdragen in het kader van internationale activiteiten ad 180.000

Waterschapsbelasting (voordeel € 15.000):

Het voordeel op de waterschapsbelasting ad € 15.000 ten opzichte van de begroting na wijzigingen bestaat per saldo uit een voordeel op de watersysteemheffing ad € 231.000 en een nadeel op de zuiveringsheffing ad € 216.000. Zie ook paragraaf 5.4 voor een nadere toelichting op deze verschillen.

Hiervan werkt een structureel voordelig bedrag van per saldo € 56.000 door naar 2021. Hiervan heeft € 112.000 (voordelig) betrekking op de 'watersysteemheffing' en € 56.000 (nadelig) op de 'zuiveringsheffing'.

Onttrekkingen aan voorzieningen, vrijval (voordeel € 287.000):

Dit (incidentele) voordeel wordt in hoofdzaak veroorzaakt door een (extra) vrijval van de voorziening voor Persoonsgebonden opleidingsbudget ad € 265.000 en een vrijval ad € 22.000 van de voorziening Nabetaling Bestuursverklaring Dinkeldal 2000 welke beide niet in de begroting na wijzigingen voorzien waren.

Geactiveerde lasten (nadeel € 565.000):

De incidentele tegenvaller op de geactiveerde lasten ontstaat doordat de toegerekende uren aan investeringsprojecten per saldo lager zijn uitgevallen dan bij de begroting na wijzigingen was geraamd. Bij programma Watersysteem is sprake van een nadeel van € 734.000; bij programma Waterketen is sprake van een voordeel van € 169.000.

6.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Overname resterende 50% aandelenkapitaal NieuWater B.V.:

Per 14 april 2021 is door het Algemeen Bestuur het besluit genomen om de resterende 50% van het aandelenkapitaal in NieuWater B.V. over te nemen van WMD Drinkwater B.V. Door deze overname van de aandelen wordt Vechtstromen volledig eigenaar van de Puurwaterfabriek die op het terrein van de rioolwaterzuivering in Emmen staat.

Dividend NWB Bank:

Het te ontvangen dividend over boekjaar 2019 van NWB Bank ad € 7,1 miljoen is - conform de systematiek in voorgaande boekjaren - als bate verantwoord in deze jaarrekening 2020. Dit bedrag is echter nog niet geheel ontvangen. Op grond van een aanbeveling van de ECB is onlangs (bijna) 15% van dit bedrag daadwerkelijk uitgekeerd. De uitbetaling van de overige 85% zal plaatsvinden na 30 september 2021 in lijn met de geldende ECB aanbeveling en onder voorbehoud dat geen verdere ECB aanbevelingen de bank hiervan weerhouden.

Ook het dividend ad € 5,8 miljoen over boekjaar 2020 van NWB Bank zal om dezelfde reden niet eerder dan per 1 oktober 2021 uitbetaald worden.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Paraaf:

Jaarverslag 2020

89

De balans van waterschap Vechtstromen per 31 december 2020 en per 31 december 2019 is als volgt:

Activa (bedragen in duizenden €)	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2019	Passiva (bedragen in duizenden €)	Balans 31-12-2020	Balans 31-12-2019
Vaste activa			Vaste passiva		
Immateriële vaste activa	45.799	44.492	Algemene reserves	8.098	8.099
Materiële vaste activa	406.278	383.420	Bestemmingsreserves tariefsegalisatie	15.543	15.094
Onderhanden werk	52.440	53.983	Overige bestemmingsreserves	12.502	11.005
Financiële vaste activa	5.853	9.979	Nog te bestemmen resultaat	3.964	3.332
			Voorzieningen	8.077	8.954
			Langlopende schulden	448.463	422.280
Subtotaal vaste activa	510.370	491.874	Subtotaal vaste passiva	496.647	468.764
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Kortlopende vorderingen	22.496	11.741	Netto vlottende schulden (< 1 jaar)	36.678	27.359
Overlopende activa	10.183	2.303	Overlopende passiva	9.791	10.933
Liquide middelen	67	1.138			
Subtotaal vlottende activa	32.746	15.182	Subtotaal vlottende passiva	46.469	38.292
Totaal activa	543.116	507.056	Totaal passiva	543.116	507.056

Vanuit de balans is de netto-schuld af te leiden. Dit is de optelsom van de langlopende schulden en de vlottende passiva gesaldeerd met de vlottende activa. De netto-schuld is opgelopen van € 445,4 miljoen per 31 december 2019 naar € 462,2 miljoen per 31 december 2020 en daarmee met € 16,8 miljoen toegenomen.

In § 5.9 is in het EMU-saldo een toelichting opgenomen voor de verklaring hiervoor. Deze berekening van het EMU-saldo komt uit op een tekort van € 20,9 miljoen. Het verschil ad € 4,1 miljoen laat zich in hoofdzaak verklaren door de mutatie in de financiële vaste activa (afname € 4,1 miljoen) en het saldo van de toevoeging en rechtstreekse onttrekking aan de voorziening oninbare belastingdebiteuren (afname € 0,2 miljoen).

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019	mutatie
Langlopende schulden	448.463	422.280	26.183
Vlottende passiva	46.469	38.292	8.177
-/- Vlottende activa	-32.746	-15.182	-17.564
Netto-schuld	462.186	445.390	16.796

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

91

Paraaf:

7.1 Algemene toelichting op de balans

Wettelijke voorschriften

De balans en toelichting van de jaarrekening zijn opgesteld conform het Waterschapsbesluit (artikelen 4.36 t/m 4.62).

Waarderingsgrondslagen

De waardering van de activa en passiva is voor zover niet anders aangegeven, gebaseerd op de nominale waarde.

Het waterschap ontvangt verschillende subsidies van het Rijk en provincie voor de uitvoering van diverse projecten. De onderhavige projecten worden geactiveerd en afgeschreven in overeenstemming met het afschrijvingsbeleid. Afschrijving vindt plaats over netto-projectkosten. Bij initiële activering van projecten worden dan ook de netto-projectkosten geactiveerd, waarbij de verwachte subsidie direct in mindering wordt gebracht op het actief. De verwachte subsidieontvangst wordt als vordering opgenomen op de balans.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de aanschaf- of vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschaf- of vervaardigingsprijs verminderd met ontvangen subsidies en afschrijvingen. Subsidies worden geactiveerd op het moment dat deze definitief zijn.

Afschrijvingen

De afschrijvingen op de activa worden ten laste van de rekening van lasten en baten gebracht over een periode die overeenkomt met de verwachte technische dan wel economische levensduur. De afschrijvingen worden berekend over de aanschaffingsprijs, verminderd met de ontvangen subsidies. Op investeringen welke plaatsvinden in de eerste zes maanden van het boekjaar wordt vanaf 1 juli van dat boekjaar afgeschreven. Investeringen welke plaats vinden in de tweede helft van het boekjaar worden met ingang van 1 januari van het daaropvolgende boekjaar afgeschreven.

Het waterschap moet zich houden aan de verslaggevingsvoorschriften van de Bepalingen Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen (BBVW). De voorschriften hebben onder andere betrekking op het activeren van zaken. Het beleid van het dagelijks bestuur ten aanzien van het activeren, waarderen en afschrijven van uitgaven is weergegeven in de 'Beleidsnotitie activa'. Deze is in de vergadering van het dagelijks bestuur van 20 december 2016 aangepast. De belangrijkste wijzigingen betreffen het niet meer activeren van de HWBP-bijdrage en de vierjaarlijkse kosten voor de verkiezingen (met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2016). Dit naar aanleiding van de tussenevaluatie van het bestuursakkoord waarbij bestuurlijke afspraken zijn gemaakt over de stabilisatie van de schuldpositie van waterschap Vechtstromen in relatie tot heroverweging van het activabeleid.

De in 2020 gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op een reële economische levensduur. De afschrijvingstermijnen zijn als volgt per categorie te onderscheiden:

Categorie	Voorbeelden	Afschrijvingstermijn (in jaren)
Immateriële vaste activa		
Onderzoek en ontwikkeling		0-5
Bijdragen aan derden	IBA's, riolering, afkoppelen	0-30
Overige immateriële vaste activa	sanering waterbodems	30
	overig	3-5
Materiële vaste activa		
Gronden en terreinen	gronden en gronden in erfpacht	0
	inrichting terreinen	10
Huisvesting	gebouwen	40
	telefoon, kantoormeubilair, veiligheidsvoorzieningen	3-10
	zonnepanelen	10-15
	kantoor- en werkplaatsapparatuur	5
Vervoermiddelen	auto's	4-8
Grond-, weg en waterbouwkundige werken		
<i>Waterlopen (aanleg en verwerving)</i>	grond, retentiegebied, herinrichting (incl. meanders), beschoeiing van staal	30
	beschoeiing van hout	15
<i>Kunstwerken (bouw en verwerving)</i>	civieltechnisch	30
	werktuigbouwkundig	15
	elektromechanisch	10

Categorie	Voorbeelden	Afschrijvingstermijn (in jaren)
	procesautomatisering (besturing)	7-10
	pompinstallatie	25
<i>Onderhoud waterlopen</i>	ondergrond werkplaatsen	40
	materieel	8
	inrichting baggerdepot	10
	baggeren hoofdwaterlopen en stedelijk water (vijvers en waterpartijen)	30
	baggeren kleine waterlopen en waterlopen in stedelijk gebied	15
	groot onderhoud	5-15
<i>Transportstelsels</i>	civieltechnisch, persleidingen	30
	werktuigbouwkundig	15
	elektromechanisch	10
	procesautomatisering (besturing)	7-10
<i>RWZI en slibverwerking</i>	civieltechnisch	30
	werktuigbouwkundig	15
	elektromechanisch	10
	procesautomatisering (besturing)	7-10
Overige materiële vaste activa	legger en beheerregister waterlopen en kunstwerken	10
	bemonstering en analyse	5
	ICT (hard- en software)	3-5

Vaste activa in onderhanden werk

De onderhanden werken (investeringen die nog niet zijn afgerond en waarop nog niet wordt afgeschreven) worden gewaardeerd tegen de aanschaf- of vervaardigingsprijs verminderd met ontvangen subsidies.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de kost- of verkrijgingsprijs of tegen de marktwaarde als deze (duurzaam) lager is dan de kost- of verkrijgingsprijs. Uitzondering hierop is de kapitaal-verstrekking aan NWB N.V. Deze deelneming is gewaardeerd tegen 200% van de nominale waarde van de verkregen aandelen.

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen en de overlopende activa maken deel uit van de vlottende activa. Onder de kortlopende vorderingen worden de vorderingen op belastingdebiteuren, vorderingen als gevolg van subsidies en bijdragen en overige vorderingen opgenomen.

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit nog te ontvangen voorschotbedragen van overheidslichamen (met een specifiek bestedingsdoel) en de overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde kosten. De vorderingen zijn opgenomen tegen de nominale waarde of verkrijgingsprijs, rekening houdend met eventuele oninbaarheid.

Algemene reserves

De algemene reserves fungeren als het weerstandsvermogen van het waterschap en hebben geen specifieke bestemming. Met de algemene reserves worden eventuele toekomstige nadelen van algemene aard opgevangen. Voor meer informatie over het weerstandsvermogen zie paragraaf 5.5.

Bestemmingsreserves tariefsegalisatie

De bestemmingsreserves tariefsegalisatie worden aangehouden en aangewend om eventuele toekomstige schommelingen in de belastingtarieven op te vangen.

Overige bestemmingsreserves

Dit zijn reserves waaraan het algemeen bestuur een bepaalde bestemming heeft gegeven.

Grondslagen resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

- De lasten worden in aanmerking genomen als deze voorzienbaar zijn.
- De baten worden verantwoord zodra deze zijn gerealiseerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum aanwezige risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- c. kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, indien het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Langlopende leningen

Hier worden de leningen opgenomen met een looptijd langer dan één jaar. De langlopende schulden zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

Netto vlottende schulden (met een looptijd korter dan één jaar)

Onder deze post zijn de bedragen opgenomen die binnen één jaar verschuldigd zijn.

Overlopende passiva

Overlopende passiva zijn vooruit ontvangen inkomsten en nog te betalen kosten. De overlopende passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

7.2 Toelichting op de afzonderlijke posten van de balans

7.2.1 Vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	Boekwaarde 1-1-2020	Afschrijving 2020	Vermeerdering 2020	Desinvestering immateriële activa 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2020
Afsluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	10	2	0	0	8	43
Onderzoek en ontwikkeling	1.338	409	2.700	0	3.629	8.714
Bijdragen aan activa in eigendom van openbare lichamen	18.708	1.195	1.290	0	18.803	16.333
Bijdragen aan activa in eigendom van het Rijk	19.654	813	0	0	18.841	5.570
Overige immateriële vaste activa	4.782	264	0	0	4.518	7.037
Totaal immateriële vaste activa	44.492	2.683	3.990	0	45.799	37.697

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

97

Paraaf:

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	Boekwaarde 1-1-2020	Afschrijving 2020	Vermeerdering 2020	Afwaarderingen wegens duurzame waarde- verminderingen	Desinv. materiële activa 2020	Boekwaarde 31-12-2020	Cumulatieve afschrijvingen 31-12-2020
Gronden en terreinen	1.380	7	0	0	0	1.373	394
Vervoermiddelen	7	1	0	0	0	6	2.259
Machines, apparaten en werktuigen	1.293	353	37	0	0	977	10.279
Bedrijfsgebouwen	7.343	741	688	0	935	6.355	9.698
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	368.379	25.670	50.065	2.191	0	390.583	407.082
Overige materiële vaste activa	5.018	1.830	3.796	0	0	6.984	25.318
Totaal materiële vaste activa	383.420	28.602	54.586	2.191	935	406.278	455.030

De toename van de materiële vaste activa ad € 22,9 miljoen kan worden verklaard door het verschil tussen enerzijds de vermeerderingen (activeringen) ad € 54,6 miljoen en anderzijds de afschrijvingen ad € 28,6 miljoen, de afwaardering in verband met de buitengebruikstelling van de Slibverwerkingsinstallatie op de RWZI Goor (boekwaarde € 2,2 miljoen) en de verkoop van het pand te Vriezenveen (boekwaarde € 0,9 miljoen).

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

98

Paraaf:

Vaste activa in onderhanden werk

De vaste activa in onderhanden werken zijn te onderscheiden in:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Gronden en terreinen	0	0
Vervoermiddelen	0	0
Machines, apparaten en werktuigen	0	0
Bedrijfsgebouwen	3.758	1.075
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	46.997	50.472
Overige materiële vaste activa	1.685	2.436
Totaal	52.440	53.983

De onderhanden werken (investeringen die nog niet zijn afgerond en waarop nog niet wordt afgeschreven) worden gewaardeerd tegen de aanschaf- of vervaardigingsprijs verminderd met ontvangen subsidies.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn te onderscheiden in:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
a. kapitaalverstrekkingen aan bedrijven		
SNB N.V.	4.025	8.147
NieuWater B.V.	9	9
Nederlandse Waterschapsbank N.V.	1.745	1.745
Totaal kapitaalverstrekkingen aan bedrijven	5.779	9.901
b. leningen aan ambtenaren	74	78
Totaal	5.853	9.979

SNB N.V.

Het waterschap is aandeelhouder in de N.V. Slibverbranding Noord-Brabant. Het verloopoverzicht van deze kapitaalverstrekking is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	2020
Boekwaarde per 1 januari	8.147
Bij: agiostorting SNB	0
Af: terug storting agioreserve	4.122
Boekwaarde per 31 december	4.025

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Paraaf:

Jaarverslag 2020

100

7.2.2 Vlottende activa

Kortlopende vorderingen

De kortlopende vorderingen bestaan uit:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Vorderingen op belastingdebiteuren		
Vorderingen op belastingdebiteuren (nominaal)	22.657	10.779
Af: voorziening voor oninbaarheid	912	1.110
Subtotaal vorderingen op belastingdebiteuren (netto)	21.745	9.669
Vorderingen als gevolg van subsidies en bijdragen	0	0
Overige vorderingen (handelsdebiteuren)	751	2.072
Totaal	22.496	11.741

Overlopende activa

De overlopende activa bestaan uit:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen voorschotbedragen (voorfinanciering op uitkeringen)	0	0
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen	10.183	2.303
Totaal	10.183	2.303

De specificatie van de nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Nog te ontvangen inkomsten	9.171	1.164
Vooruitbetaalde kosten	904	1.011
Nog te ontvangen subsidies	0	0
Nog te ontvangen creditnota's	94	39
Overige overlopende activa	14	89
Totaal	10.183	2.303

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking.

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Kasmiddelen	0	1
Overige banktegoeden	67	1.137
Totaal	67	1.138

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Paraaf:

Jaarverslag 2020

102

7.2.3 Vaste passiva

Reserves

De reserves zijn te onderscheiden in:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2019	Bestemming resultaat 2019	Mutaties t/m 3e begr. Wijz.	Resultaat 2020	31-12-2020
Algemene reserves	8.099	0	-1	0	8.098
Bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie	15.094	2.914	-2.465	0	15.543
Overige bestemmingsreserves	11.005	418	1.079	0	12.502
Nog te bestemmen resultaat	3.332	-3.332	0	3.964	3.964
Totaal Eigen Vermogen	37.530	0	-1.387	3.964	40.107

Het verloop van de algemene reserves is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	2020	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer
Saldo per 1 januari	8.099	3.836	4.263
Onttrekkingen / toevoegingen	-1	0	-1
Saldo algemene reserves per 31 december	8.098	3.836	4.262

Het verloop van de bestemmingsreserves voor tariefsegalisatie is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	2020	Watersysteembeheer	Zuiveringsbeheer
Saldo per 1 januari	18.008	5.137	12.871
Onttrekkingen / toevoegingen	-2.465	885	-3.350
Saldo bestemmingsreserves tariefsegalisatie per 31 december	15.543	6.022	9.521

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

103

Paraaf:

Zie paragraaf 5.3 voor een nadere toelichting op het verloop van de overige bestemmingsreserves.

Voorzieningen

Waterschap Vechtstromen heeft voorzieningen gevormd voor:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2019	Mutaties	31-12-2020
Voorzieningen voor arbeidsgerelateerde verplichtingen	8.714	-837	7.877
Overige voorzieningen	240	-40	200
Stand per 31 december	8.954	-877	8.077

Zie paragraaf 5.3 voor een nadere toelichting op de mutaties binnen de voorzieningen.

Langlopende leningen

De langlopende leningen zijn te onderscheiden in:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	Rentelast 2020	31 december 2020	31 december 2019
Onderhandse leningen van:			
1. openbare lichamen	0	0	433
2. binnenlandse banken en overige financiële instellingen	8.328	448.463	421.847
Totaal	8.328	448.463	422.280

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

104

Paraaf:

Het verloop van de langlopende geldleningen is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	2020
Saldo geldleningen per 1 januari	422.280
Bij: opgenomen geldleningen	40.000
Af: aflossingen geldleningen	13.817
Saldo geldleningen per 31 december	448.463

7.2.4 Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een looptijd korter dan één jaar

De volgende netto vlottende schulden zijn te onderscheiden:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Kasgeldleningen	10.000	10.000
Negatieve banksaldi	10.295	0
Schulden aan leveranciers	11.847	13.542
Schulden in verband met te betalen belastingen, sociale en pensioenpremies	3.027	2.629
Overige kortlopende schulden	1.509	1.188
Totaal	36.678	27.359

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

105

Paraaf:

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen opgebouwd in 2020 en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen	6.954	7.756
Ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren van:		
1. de Europese Unie	114	0
2. het Rijk	636	658
3. provincies	1.630	1.518
4. overige openbare lichamen	402	958
Overige vooruit ontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren	55	43
Totaal	9.791	10.933

De verplichtingen opgebouwd in 2020 die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen bestaan uit:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	31-12-2020	31-12-2019
Nog te betalen intrest	4.165	4.224
Overige nog te betalen bedragen	2.789	3.532
Totaal	6.954	7.756

Het verloop van de overige vooruit ontvangen bedragen (ten bate van volgende begrotingsjaren) is als volgt:

<i>(bedragen in duizenden €)</i>	2020
Saldo overige vooruit ontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren per 1 januari	43
Bij: in 2020 ontvangen bedragen met betrekking tot 2021 (en/of latere jaren)	35
Af: afloop in 2020 van saldi uit 2019 (en/of eerdere jaren)	23
Saldo overige vooruit ontvangen bedragen ten bate van volgende begrotingsjaren per 31 december	55

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

107

Paraaf:

7.2.5 Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Garantstellingen

Garantstelling NWB

Waterschap Vechtstromen is medeaansprakelijk voor een lening van de Nederlandse Waterschapsbank aan de Unie van Waterschappen ten bedrage van € 6.013.268. De schuldrest van deze lening bedraagt per 31 december 2020 € 5.291.676. De lening loopt van 2 mei 2017 tot 2 mei 2042 en heeft een rentepercentage van 2,75%.

Garantstelling GBLT

Waterschap Vechtstromen neemt tezamen met andere waterschappen en gemeenten deel aan de gemeenschappelijke regeling Lococensus-Tricijn (GBLT). In deze gemeenschappelijke regeling zijn de activiteiten van het waterschap, die te maken hebben met de heffing en invordering van waterschapsbelastingen ondergebracht. Uit hoofde van deze gemeenschappelijke regeling is waterschap Vechtstromen verplichtingen aangegaan inzake kosten van personeel en aandeel in de kosten. De looptijd van deze samenwerking is voor onbepaalde tijd.

Garantstelling NieuWater BV

Voor de bouw van de Puurwaterfabriek heeft NieuWater BV een langlopende geldlening aangetrokken waarvoor zich destijds de rechtsvoorganger waterschap Velt en Vecht voor 100% (zijnde € 21.750.000) garant heeft gesteld. NieuWater heeft deze lening volledig opgenomen. Eind 2019 bedroeg de borgstelling aan NieuWater BV: € 13.593.750. Eind 2020 bedraagt de borgstelling aan NieuWater BV € 12.687.500.

Garantstelling Aqualysis

Met de aangegane garantstelling in Aqualysis staat Vechtstromen (samen met de andere deelnemende waterschappen) borg voor de financiële verplichtingen die Aqualysis met de NWB aangaat. Voor Vechtstromen bedraagt het percentage van de garantstelling 32,1%. De garantieverklaring gaat uit van meerjarige vaste percentages, terwijl de feitelijke bijdragen van de deelnemende waterschappen aan Aqualysis per begrotingsjaar kunnen verschillen.

Investeringsverplichtingen projecten

Op het moment van de jaarafsluiting bestond voor het waterschap Vechtstromen een investeringsverplichting van € 22.797.883. Deze verplichtingen bestaan uit toegezegde bijdragen in projecten van derden en lopende aanbestedingen.

Meerjarige contracten

Op het moment van de jaarafsluiting is hiervoor een verplichting aanwezig van € 54.868.881. Deze meerjarige contracten bestaan voor een groot deel uit contracten voor onderhoud van het watersysteem-beheer en ICT.

7.2.6 Topinkomens

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op waterschap Vechtstromen. Het voor waterschap Vechtstromen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2020 € 201.000 ("algemeen bezoldigingsmaximum").

Volgens de WNT dient de bezoldiging te worden gepubliceerd in de jaarrekening 2020 van:

- topfunctionarissen;
- overige functionarissen met een bezoldiging hoger dan de bezoldigingsnorm dan € 201.000;
- de ontslagvergoeding van de topfunctionaris ongeacht de hoogte van de vergoeding;

De secretaris-directeur van het waterschap wordt in de WNT expliciet genoemd als topfunctionaris waarvan de bezoldiging dient te worden gepubliceerd.

<i>bedragen x € 1</i>	R.I. Andringa
Functiegegevens	Secretaris-Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01-31/12
Deeltijdfactor in fte	1,0
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	153.361
Beloningen betaalbaar op termijn	21.148
<i>Subtotaal</i>	<hr/> 174.509
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2020	201.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0

Totale bezoldiging **174.509**

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan n.v.t.

Gegevens 2019

Functiegegevens Secretaris-Directeur

Aanvang en einde functievervulling in 2019 01/01-31/12

Deeltijdfactor in fte 1,0

(Fictieve) dienstbetrekking? ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen 149.191

Beloningen betaalbaar op termijn 20.425

Totale bezoldiging 2019 **169.616**

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum 2019 194.000

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2020 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Bijlage 1: Overzicht resultaten 2020 indicatoren waterbeheerplan

Onderstaand overzicht van indicatoren wordt gebruikt voor de verantwoording van prestaties die in het Waterbeheerplan 2016-2021 overeen zijn gekomen met de provincies Drenthe en Overijssel. Hiermee kunnen de provincies het inhoudelijke deel van hun toezichhoudende taak invullen. De prestaties lopen door in 2022 om geen vacuüm te krijgen bij de overgang naar het nieuwe waterbeheerprogramma.

De classificatie van de prestaties in onderstaande tabellen is als volgt:

- ① de einddoelen worden gehaald (90% - 100%),
- ② de einddoelen worden grotendeels gehaald (75% - 90%),
- ③ de einddoelen worden gedeeltelijk gehaald (50% - 75%),
- ④ de einddoelen worden niet gehaald (minder dan 50%)

Programma Watersysteem

Thema: Veilige leefomgeving							
Zorgen voor waterveiligheid, zodat iedereen veilig kan wonen, werken en recreëren.							
Tactisch doel	Indicator	Stand per 1-1-2020	Beoogd tot en met 2020	Prognose BVR 2020	Gerealiseerd tot en met 2020	Beoogd tot en met 2022 (WBP)	Status tov WBP 2022
We voorkomen overstromingen door instandhouding (regionale) keringen en kunstwerken conform het vigerende beschermingsniveau.	Lengte regionale keringen die voldoen aan de vigerende norm	100%	100%	100%	100%	100%	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied		100%	100%	100%	100%	
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied		100%	100%	100%	100%	
We voorkomen wateroverlast vanuit het regionale systeem door middel van verbetering en instandhouding van overige keringen.	Lengte overige keringen die voldoen aan de vigerende norm		ntb	ntb	ntb	ntb	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied		ntb	ntb	ntb	ntb	
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied		ntb	ntb	ntb	ntb	
We organiseren een effectieve crisisorganisatie.	% van (relevante) criteria uit de landelijke zelftoetsing crisisbeheersing waaraan is voldaan	90%	90%	90%	90%	100%	①
We vergroten het bewustzijn en eigen verantwoordelijkheid van inwoners, overheid en bedrijven bij wateroverlast en overstromingen.	Aantal voorvallen waarbij het advies van de waterbeheerder niet is opgevolgd bij de afweging in ruimtelijke keuzes binnen structuurvisies en bestemmingsplannen		0	0	0	0	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied		0	0	0	0	
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied		0	0	0	0	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Paraaf:

Jaarverslag 2020

111

Thema: Juiste hoeveelheid

Het overgrote deel van de tijd de beschikbare hoeveelheid water overeen laten stemmen met de wensen van de gebruikers, mits doelmatig en met inachtneming van de natuurlijke kenmerken van het gebied.

Tactisch doel	Indicator	Stand per 1-1-2020	Beoogd tot en met 2020	Prognose BVR 2020	Gerealiseerd tot en met 2020	Beoogd tot en met 2022 (WBP)	Status tov WBP 2022
We beheren en onderhouden ons systeem goed door baggeren van watergangen en renovatie van kunstwerken.	Aantal hoog geprioriteerde kunstwerken gerenoveerd	180	180	180	180	180 (2018)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied						
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied						
We werken in normale omstandigheden aan een doeltreffend en doelmatig waterbeheer gericht op optimaal functiegebruik.	Aantal van de N2000 gebieden die door de provincie obstakelvrij zijn gemaakt	1	1	1	1	16	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	0	0	0	0		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	1	1	1	1		
	Aantal van de N2000 gebieden waarvoor de hydrologische herstelprojecten zijn uitgevoerd	0	0	0	0	16	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	0	0	0	0		
- In het Overijssels deel van ons beheergebied	0	0	0	0			
We willen watertekort in droge omstandigheden zo lang mogelijk voorkomen.	Realisatie maatregelen uit het ZON-programma waarvoor het waterschap aan de lat staat	5.464 ha	8.500 ha	8.000 ha	8.074 ha	14.115 ha	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	3.889 ha			5.459 ha		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	1.575 ha			2.615 ha		
We willen wateroverlast in natte omstandigheden zoveel mogelijk voorkomen.	% gebied voldoet aan normering regionale wateroverlast (= systeem op orde, met uitzondering van natuur en buitendijks gebied)	99%	99%	99%	99%	100%	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied					100%	
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied					100%	

Thema: Goede kwaliteit

Zorgen voor een goede kwaliteit van water als voorwaarde voor een goede volksgezondheid en voor een goed functionerende landbouw, industrie en natuur.

Tactisch doel	Indicator	Stand per 1-1-2020	Beoogd tot en met 2020	Prognose BVR 2020	Gerealiseerd tot en met 2020	Beoogd tot en met 2022 (WBP)	Status tov WBP 2022
	Voortgang KRW maatregelen: km lengte heringerichte waterloop	228	234	231	231	347 (t/m 2027)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	3	3	3	3		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	225	231	228	228		
We zorgen voor een goede ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater.	Voortgang KRW maatregelen: aantal opgeheven barrières voor vismigratie	103	108	103	103	187 (t/m 2027)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	1	1	1	1		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	102	107	102	102		
We zorgen voor een chemische kwaliteit die de ecologie en het gebruik van het oppervlaktewater niet belemmert.	Voortgang KRW maatregelen: km lengte aangepast onderhoud	0	0	0	0	232 (t/m 2027)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	0	0	0	0		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	0	0	0	0		
We zorgen voor een goede kwaliteit voor grondwater, stedelijk water, zwemwater en waardevolle wateren.	Ecologische kwaliteit: Aantal waterlichamen dat voldoet aan de normen voor macrofauna (toetsing 3 jaarlijks)	25	25	25	25	49 (t/m 2027)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	7			7		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	18			18		
	Chemische kwaliteit: Aantal waterlichamen dat voldoet aan normen voor nutriënten (fosfaat (P) en stikstof (N))	P:18 N:15	P:18 N:15	P:18 N:15	P:18 N:15	49 (t/m 2027)	①
	- In het Drents deel van ons beheergebied	P:3 N:7			P:3 N:7		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	P:15 N:8			P:15 N:8		

Programma Waterketen

Thema							
Samen met partners zorgen voor een klimaatbestendige afvalwaterketen en een zo duurzaam mogelijke en veilige afvalwaterzuivering.							
Tactisch doel	Indicator	Stand per 1-1-2020	Beoogd tot en met 2020	Prognose BVR 2020	Gerealiseerd tot en met 2020	Beoogd tot en met 2022 (WBP)	Status tov WBP 2022
We zorgen voor een effectieve en efficiënte (afval)waterketen door partnerschappen met gemeenten en andere partijen.	Aantal zuiveringskringen met gezamenlijk afvalwaterplan	6	8	8	7	12	1
	- In het Drents deel van ons beheergebied	1		2	1		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	5		6	6		
	% waarin besparing conform BAW wordt bereikt	167,0%	172%	172%	172%	100%	1
We zorgen voor een effectieve en efficiënte behandeling van afvalwater met veilige installaties voor een bijdrage aan een goede volksgezondheid en een schoon watersysteem.	Vergunningseisen: aantal bestuursrechtelijke aanschrijvingen over lozingseisen	0	0	0	0	0	1
	% van de fosfaat verwijderd per jaar (gebiedsbreed)	89%	83%	87%	89%	78%	1
	- In het Drents deel van ons beheergebied	95%			90%		
	- In het Overijssels deel van ons beheergebied	88%			89%		
	% van de stikstof verwijderd per jaar (gebiedsbreed)	87%	85%	87%	86%	81%	1
	- In het Drents deel van ons beheergebied	88%			83%		
- In het Overijssels deel van ons beheergebied	87%			86%			
	Aantal gevallen waarbij veiligheidsnormen zijn overschreden.	0	0	0	0	0	1
We leveren een bijdrage aan een meer circulaire economie door samen met bedrijven en andere partners te werken aan het terugwinnen van energie en grondstoffen uit afvalwater	Mate waarin fosfaat uit het rioolwater wordt teruggewonnen	0%	80%	0%	0%	80%	1

Programma Besturen en Organiseren

Voor programma Besturen en Organiseren zijn geen getalsmatige programma indicatoren gedefinieerd. Wel is de voortgang van de drie grote veranderopgaven binnen het programma nader gevisualiseerd en beschreven in hoofdstuk 3 Overzicht indicatoren en in detail in hoofdstuk 4 onder het programma Besturen en organiseren.

Wordt als separate bijlage bijgevoegd in de AB-versie van het jaarverslag.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Paraaf:

Jaarverslag 2020

115

Bijlage 3: Afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAW	Bestuursakkoord Water
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBVW	Beleidsvoorbereiding en Verantwoording Waterschappen
BIO	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
CISO	Chief Information Security Officer
DAW	Deltaplan Agrarisch Waterbeheer
DB	Dagelijks Bestuur
DPRA	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
E&PA	Electro- en Procesautomatisering
FG	Functionaris Gegevensbescherming
GPRW	Grensoverschrijdend Platform voor Regionaal Waterbeheer
HWBP	Hoogwaterbeschermingsprogramma
IPO	Interprovinciaal Overleg
KRW	Kaderrichtlijn Water
MJV	Meerjarenverkenning
NAM	Nederlandse Aardolie Maatschappij
NWB	Nederlandse Waterschapsbank
OOWS	Omvang en Onderhoud Waterlopen
PAS	Programmatische Aanpak Stikstof
PBB	Persoonsgebonden Basis Budget
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PFAS	Poly- en Perfluoralkylstoffen

RES	Regionale Energie Strategieën
SDE	Stimuleringsregeling Duurzame Energieproductie
SGT	Service Group Twente
SNB	Slibverwerking Noord Brabant
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VWvW	Vereniging Werken voor de Waterschappen
WKK	Warmte Krachtkoppeling
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOZ	Waarde Onroerende Zaken
WNRA	Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren
WVS	Waterschap Vechtstromen

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Datum: 01-06-2021

Jaarverslag 2020

117

Paraaf:

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het algemeen bestuur van Waterschap Vechtstromen

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Waterschap Vechtstromen te Almelo gecontroleerd.

WIJ CONTROLEERDEN	ONS OORDEEL
<p>De jaarrekening bestaande uit:</p> <ol style="list-style-type: none">1. De exploitatierekeningen naar programma's, naar kostendragers en naar kosten en opbrengstsoorten over 2020 (pagina 76 tot en met pagina 85);2. de balans per 31 december 2020 (pagina 90);3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen (pagina 86 tot en met pagina 88 en pagina 91 tot en met pagina 110);	<p>Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2020 als van de activa en passiva van Waterschap Vechtstromen op 31 december 2020 in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.</p> <p>Naar ons oordeel zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader bij het Controleprotocol voor de accountantscontrole 2020 van Waterschap Vechtstromen.</p>

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het Controleprotocol accountantscontrole 2020 dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 september 2020 en de Regeling Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2020 vallen.

Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Waterschap Vechtstromen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 1.433.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 143.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ Het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ Bijlage 1: Overzicht resultaten 2020 indicatoren waterbeheerplan.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met artikel 98a van de Waterschapswet en hoofdstuk 4 van het Waterschapsbesluit.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met hoofdstuk 4 van het in Nederland geldende Waterschapsbesluit. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen van het waterschap zelf.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de financiële positie voldoende is om het waterschap in staat te stellen de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het waterschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, hoofdstuk 5 van het Waterschapsbesluit, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 25 september 2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ het identificeren en inschatten van de risico's
 - ▷ dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - ▷ dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- ▶ het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het waterschap;
- ▶ het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde afweging dat het waterschap in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of het waterschap haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het waterschap de financiële risico's niet kan opvangen;
- ▶ het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- ▶ het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de controle van de jaarrekening van het waterschap, rekening houdend met de invloed daarop van de aard en de significantie van de activiteiten van uitvoeringsorganisaties ten behoeve van het waterschap. Op basis hiervan hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden ten aanzien van deze uitvoeringsorganisaties.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Hengelo, 1 juni 2021

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

M. Zoetman - Kiers RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden:

